הארץ

75 אג' יום א' כ"ח בחשון תשמ"ז, 30 בנובמבר 1986 VOL. 68/20545 NOVEMBER 30 1986
(כולל מע"מ ובאילת 65 אג')

מוצרי מסקו – הפתרונות
לכל בעיות האחסון
מסקו
טכנולוגיות בע"מ
04–761967 ,03–442184

נמרודי: פעלתי אצל האיראנים כדי לשחרר חטופים, ללא כל רווח

איש העסקים הישראלי היושב בלונדון – ל"הארץ": מאז נפילת השאח לא ביצעתי שום עיסקה עם איראן, לא במישרין ולא בעקיפין ● כאשר נחטפו האמריקאים בלבנון, נערכה פגישה בלשכת גורם ישראלי רם דרג, והוצע כי אצל היכרותי עם גורמים בטהראן כדי לבדוק אם קיימת דרך לשיחרורם ● כתוצאה מהפעילות שלי, בשיתוף עם אחרים, שוחרר בן הערובה הכומר וייר בספטמבר '85 ● לאחר שחרור החטוף התקשר רייגן לפרס והודה לו ● התמורה היחידה שקיבלתי: הכרת תודה וברכת יישר כוח מפרס ורבין ● לאחר מכן יצאתי לחלוטין מהתמונה ולא הייתי מעורב בכל מהלך נוסף

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אל"מ (מיל) יעקב נמרודי, האיש שנזכר באחרונה בעיתונות העולמית, כמי שהגה את רעיון עיסקת "בני ערובה תמורת חלקי חילוף", הולים אמש להפר את שתיקתו לאור המהומה אודכה.

בראיון עם "הארץ" מביתו בלונדון, הכחיש נמרודי ... לאיראן, כי הפיק רווח כספי מעיסקות נשק עם משטר של חומייני, אך גילה, כי פעל על פי בקשתם של הדרגים הישראלים הבכירים למען שחרורם של בני הערובה האמריקאים.

לשון ההודעה של יעקב נמרודי ל"הארץ":

בעקבות הפירסומים האחרונים בעיתונות המערבית והישראלית בפרשת העסקות הנשק לאיראן, ברצוני למסור את ההודעה הבאה:

1. מאז נפילת משטר השאח באיראן ועליית השלטון החומייניסטי שם, לא ביצעתי ולא גם עיסקה פעוטה אחת עם איראן, לא במישרין ולא בעקיפין.

2. כאשר בני הערובה, אזרחי ארצות־הברית, נחטפו ונעלמו בלבנון, נערכה פגישה בלשכתו של גורם שלטוני ישראלי רם־דרג, בה הועלה הרעיון, כי אנצל את קשרי הרחבים בעולם ואת היכרותי עם גורמים מסוימים בטהראן, על מנת לנסות לבדוק אם קיימת דרך כלשהי להביא לשחרורם של בני הערובה האמריקאים. כל זאת על בסיס של סיוע מטעמים הומאניטאריים למדינה ידידותית ולבעלת־ברית קרובה שנקלעה למצוקה.

3. פעלתי – כפי שהתבקשתי – בשיתוף פעולה עם אחרים, וכתוצאה מפעילות זאת, שוחרר הכומר בנג'מין וייר ב־19 בספטמבר 1985.

4. שחרורו של החטוף היה בדיוק כפי שתיאר זאת נשיא ארה"ב, כאשר פגש לפני שבוע את ראש ממשלת בריטניה, גברת תאצ'ר, לאמריקאית מה שאישרתי אפשר למלא במסגרת אחר ועוד לשאר היה מקום".

5. כל פעילותי, כפי שתוארה, היתה על בסיס של שליחות לאומית ולבקשת ראשי המדינה, ללא קבלת תמורה.

6. לאחר שחרורו של הכומר הניט, כנראה, האמריקאים למסקנה, שבכוחם להמשיך

(סוף בעמוד 2, טור 3)

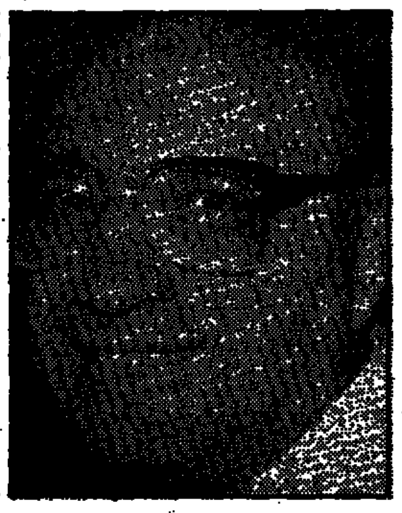
יעקב נמרודי

מתווכים ישראלים בחשון בחשבון הבנק בשווייץ: מיליונים נעלמו

שולץ נפגש בסוף השבוע עם השגריר רוזן, ולדברי אחד המקורות דובר על האפשרות שאמריקנים יחקרו ישראלים ● ישראל לא תתנגד לבקשה אמריקנית לחקור עובדי ממשלה, אם תבוא

מאת עקיבא אלדר
מסופר המדיני של "הארץ"

מתווכים ישראלים בחשד בחשבון הבנק בשווייץ, הדבר יכול להסביר את היעלמם של מיליוני דולרים מהחשבון – כך אמר פקיד ממשלתי בכיר ל"הארץ".

שרים בכירים במערך ובליכוד תובעים להמשיך בחקירת פרשת אספקת הנשק לאיראן, בין השאר על מנת לבדוק אם לא היה לישראל קשר בהעברת הכספים לקונטראס.

במשרד החוץ נמסר אמש כי עד כה לא הגיעה לישראל בקשה אמריקנית לחקור פקידי ממשלה בפרשת הנשק לאיראן. אם תגיע בקשה כזו, אומרים מקורות בכירים, לא תוכל ישראל להתנגד לחקירת פקידי ממשלה.

צבי בראל מוסר מוושינגטון, כי בסוף השבוע נועד שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ עם שגריר ישראל מאיר רוזן. לדברי אחד המקורות, נדונה בשיחה זו האפשרות לחקירת ישראלים בידי אמריקאים.

יצוין, כי סוחר הנשק, יעקב נמרודי, שהיה איש מפתח בפרשה, אינו חייב לשתף פעולה עם החוקרים.

ואשינגטון פוסט על עסקה בין ראש הסי־אי־איי לישראל ב־1981:

"ישראל סייעה למורדי ניקראגואה תמורת תצלומים של הכור בעיראק"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). פרשת העברת הנשק לאיראן, הסיוע למורדים בניקראגואה בכספי ששילמו האיראנים עבור הנשק, תיכנס השבוע לשלב חדש. שלוש ועדות חקירה, אחת ממלכתית, שמונתה על ידי הנשיא רייגן, השניה, של ועדת המודיעין של הסנאט, והשלישית של ועדת המשפטים של בית הנבחרים, יחלו לשמוע עדויותיהם של פקידי ממשל בכירים שהיו מעורבים בפרשה. מקורות במשרד המשפטים מסרו אתמול, כי מוכנים של הסי־אי־איי יגיעו גם לישראל כדי לתשאל את הפקידים הישראלים, דוד קמחי ועמירם ניר, ואת סוחרי הנשק, יעקב נמרודי ואל שווימר, וייתכן שאף פקידים ישראלים נוספים. מקורות אלה מסרו, כי בשלב זה מדובר בתשאול ולא בחקירה, ומטרתו תהיה לבדוק את אמיתות העדויות שיימסרו על ידי הפקידים האמריקאים.

בין הפקידים האמריקאים שיתחקרו יהיה ראש הסי־אי־איי, ויליאם קייסי, שני היועצים לשעבר לביטחון לאומי, ג'ון פוינדקסטר, שפוטר בשבוע שעבר מתפקידו, ורוברט מקפארלן שהיה בכל הנראה בין יוזמי הקשר האיראני, וכן קודם לשעבר־אוליבר נורת' שהיה אחראי בפועל על ניהול המבצע על חלקו האיראני והניקראגואני. על סמך עדויותיהם יחליטו ישבי ראש ועדות החקירה אם לזמן גם את ראש מטה הבית הלבן, דונלד ריגן, אשר למרות דיווחים עקשניים על חלקו בפרשה, הכחיש בסוף השבוע כל ידיעה בנושא.

מקורות בקונגרס מסרו, כי היקף החקירות יורחב, ובכל הנראה יוזמנו גם שר ההגנה כספר ומזכיר שר החוץ ג'ורג' שולץ. השרים יספרו עדויותיהם בשבועה לאחר שלדברי חברי קונגרס שיקרו חלק מן העדים שהשמיעו עדויותיהם בשבוע שעבר בישיבות סגורות של ועדת המודיעין.

ראשי הועדות דרשו מן הנשיא להורות כי כל המסמכים הקשורים לפרשה יעמדו לרשות הועדות החוקרות, זאת לאחר שבסופי השבוע דווח, כי הנאשם העיקרי, אוליבר נורת', השמיד מסמכים הנוגעים לפרשה ואשר מצביעים בכל הנראה על קשריהם של אישי ממשל אליה. הנשיא רייגן הורה לעוזריו לשתף פעולה עם החוקרים ולהעמיד לרשותם את המסמכים.

מצפים כי ועדות החקירה יסיימו את חקירתן תוך 30 עד 45 יום. אך חבר ועדת החקירה הממלכתית, שר החוץ לשעבר אדמונד מאסקי, אמר בראיון, כי "זהו זמן קצר מידי וכי כדי להגיע לחקר האמת תידרש תקופה ארוכה הרבה יותר".

תצלומי אוויר בתמורה לסיוע

ראש הסי־אי־איי, ויליאם קייסי, העביר לישראל תצלומי אוויר שסייעו לה בעת תכנון הפצצת הכור האטומי בעיראק בשנת 1981,

(סוף בעמוד 2, טור 6)

התובע של ניו יורק שוקל לפתוח מחדש את התיק נגד ברעם וחבריו

פקיד ממשל בכיר ל"ניו־יורק טיימס": זו שאלה של הגינות אם אפשר לתבוע לדין אדם החשוד בארגון משלוחי הנשק בזמן שהממשל עצמו ביצע אותו מעשה

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). כאשר עסקי פקידים בכירים בממשל בחשאי בארגון משלוחי נשק לאיראן, יזמה זרוע אחרת של הממשל "מבצע עוקץ" הבינה מלכודת לסוחרי נשק כדי למנוע עסקות עם איראן, זאת מוסר ה"ניו־יורק טיימס".

כתוצאה מ"מבצע עוקץ" זה נחשפה באפריל האחרון רשת של 17 איש, בהי לאומים שונים, שתכננו למכור לאיראן נשק בשווי של 2 מיליארד דולר. בין ה־17 שנעצרו בניו־יורק ומוכנים למשפט, שלושה ישראלים: אברהם ברעם וישראל וגורי אייזנברג.

בראש "מבצע העוקץ" עמד סירוס האשמי, סוחר נשק איראני שנמצא מת בלונדון ביולי האחרון בנסיבות שנעדרו במסתוריות. שוקי ליטווי 17 הנאשמים טוענים, כי שלוחיהם פעלו באישור הממשל, וכי בזמן שסירוס האשמי פעל בשירות שלטונות המכס תמכו מלכודת ל־17 העצורים, היה הוא עצמו מעורב בארגון משלוחי נשק לאיראן. העיתון מצטט פקיד ממשל בכיר, שאמר: "כל העניין מעורר שאלה של הגינות, אם אפשר לתבוע לדין אדם חשוד במעשה, בזמן שהממשל עצמו ביצע אותו מעשה".

שלטונות המכס לא ידעו

נראה כי שלטונות המכס שיזמו וניהלו את "מבצע העוקץ" לא ידעו כלל, שהממשל שולח נשק לאיראן. אותם פקידים בבית הלבן שהיו מעורבים במשלוחי הנשק לאיראן נמנעו לדווח לשלטונות המכס מתוך חשש שהמבצע הסודי ייחשף. "ברור שיד ימין לא ידעה מה יד שמאל עושה", אמר ויליאם קונסטלר, פרקליטו של אחד מ־17 הנאשמים, ניקו מינרדוס.

עוזר התובע הכללי אמר ל"ניו־יורק טיימס", כי הוא אינו יכול בשלב זה לדבר על

(סוף בעמוד 2, טור 5)

הערכה: התביעה תדרוש מאסר עולם לוואנונו

יובא היום לבית המשפט המחוזי בירושלים להארכת מעצרו

מאת בלעטן אלון ואיתן רבין
כתבי "הארץ"

גורמים משפטיים בכירים העריכו אמש כי התביעה לא תדרוש מבית המשפט לגזור עונש מוות על מרדכי ואנונו, אלא תתבע לגזור עליו מאסר עולם.

ואת אף שסעיף 99 לחוק העונשין, שהוא אחד משלושת סעיפי האישום הכלולים בכתב האישום נגד ואנונו שהוגש שלשום לבית המשפט המחוזי בירושלים, נאמר במפורש כי "מי שעשה בכוונה לסייע לאויב במלחמתו נגד יש־

(סוף בעמוד 2, טור 1)

פולארד, מאחורי הסורגים

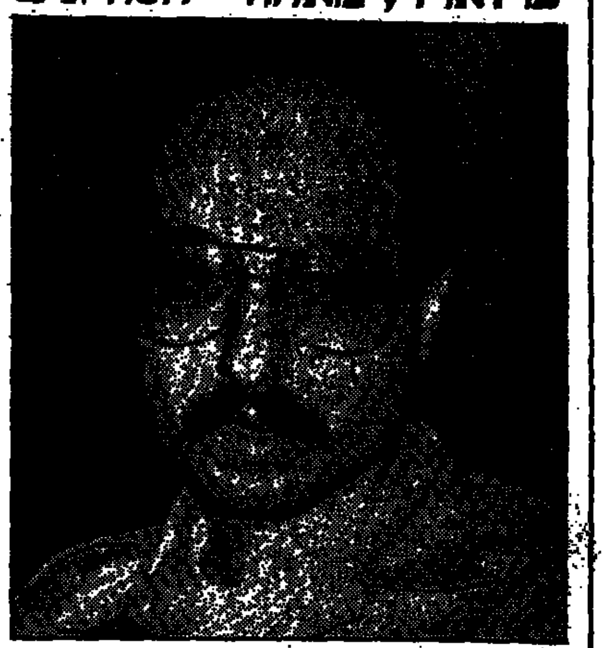

זהו ג'ונתן פולארד, הכלוא בארה"ב באשמת ריגול למען ישראל. הוא צולם לפני ימים אחדים בכלא פיטרסבורג, במדינת וירג'יניה. בידי וולף בליצר, כתב ה"ג'רוזלם פוסט". פולארד, שהורשע בחודש יוני המכותן עתה לגזר דינו. התלונן כי ישראל זנחה אותו. מאז מעצרו, לפני שנה בדיוק, איבד פולארד כ־38 ק"ג ממשקלו. (תצלום איפי).

עיתונים בלונדון:

ישראל עוזרת למורדי מוזאמביק

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מקורות ביטחון דרום־אפריקאים מעלים את ההשערה, כי ישראל מסייעת לכוחות המורדים בשלטון המרכסיסטי במוזאמביק. הם מבססים את הנחתם על גופתו של אדם לבן, אשר נשא על בגדיו סמל מגן דוד.

הגופה נמצאה בין כמה גופות אחרות של חיילי "תנועת המרי הלאומית" הלוחמת במשטר המרכזי. היה זה בחבל טאטא, ליד הגבול עם מלאווי, שם התנגשו לאחרונה המורדים עם אנשי צבא זימבאבווה.

העיתון הלונדוני "אינדיפנדנט" המוסר על כך מוסיף, כי יועצים ישראלים יושבים דרך קבע במלאווי המשמשת גם כבסיסם של המורדים.

כתב עת אחר בשם "ניתוח אפריקה", שאף הוא יוצא לאור בלונדון, טוען כי מורדי מוזאמביק נהנים מהדרכה צבאית ישראלית במהלכה של התקופה האחרונה, וזה מה שמסביר את שיפור דרכי הלוחמה שלהם.

הפלשתינים הרחיבו שליטתם ליד צידון

חסמו כביש החוף ● 40 נהרגו אתמול

מאת סופר "הארץ"
לענייניים ערביים

המחבלים הפלשתינים הצליחו אתמול להרחיב את איזור שליטתם מדרום־מזרח לצידון אל גבעות אל־ג'אזיה, ולחסום את כביש החוף, תוך המשך הקרבות וההפגזות על הרובעים השיעיים בפרוורים הדרומיים של ביירות.

מקורות בביירות מסרו אמש כי בקרבות וההפגזות באיזורי צידון, צור וביירות נהרגו אתמול כ־40 ונפצעו 130, ובהם אזרחים רבים.

(סוף בעמוד 2, טור 8)

סוריה מלגלגת על איסור שהיית נציגיה במערב ברלין:

"דיפלומטים סורים עוברים גם כעת בין 2 חלקי ברלין"

בתגובה על העונשים שהטילה עליה מערב גרמניה: סוריה מגרשת 3 דיפלומטים מערב־גרמניים, ומצמצמת הנספחות הצבאית הגרמנית ● החזירה את שגרירה ממערב גרמניה

מאת דניאל דגן ושאול צדקא

דיפלומטים סורים ממזרח ברלין מוסיפים לחצות את הגבול אל החלק המערבי שלה, אמר שגריר סוריה במזרח ברלין, בהגיבו על האיסור שהטילו שלוש מעצמות המערב על שהות דיפלומטים סורים במערב ברלין.

האיסור היה חלק משורה של צעדי ענישה שננקטו בבון ובברלין נגד סוריה בשל מעורבותה בעידוד הטרור הבינלאומי. על צעדים אלה הוחלט לאחר שבית משפט במערב ברלין קבע, כי סוריה היתה מעורבת בתכנון ובביצוע פיגוע שהיה בעיר, וגרם את פציעתם של תשעה בני אדם, חלקם באופן קשה.

השגריר הסורי במזרח ברלין אמר: "אנשי השגרירות עוברים למערב ברלין כפי שנהגו תמיד, ואיש אינו מעכב בעדם בכל צורה שהיא". בחלק המערבי של חומת ברלין אין

(סוף בעמוד 2, טור 8)

פרס: תהליך השלום יקבל שוב תנופה בינואר

מאת עקיבא אלדר
מסופר המדיני של "הארץ"

שר החוץ שמעון פרס אמר בשיחה עם שר ההגנה השוודי, רויגר קילסון, ביום שישי, כי הוא צופה שהתמונמות בתהליך השלום יוחדש בינואר, לאחר כינוס הועידה הלאומית בכווית.

למועד זה תוכנן חידוש פעילותה המדינית של ארה"ב באיזור, אולם עקב הפרשה האיראנית מטילים עתה ספק בדבר.

פרס מבקש לחדש את המגעים עם ירדן, באמצעות מצרים, כדי להביא לשיחות קרבה בהשתתפות שלושת הצדדים.

פרס הדגיש בשיחתו עם קילסון את מחויבותה של ישראל להמשך פעילותו של יוניפי"ל בלבנון, זאת לרגל הצטרפותם של 700 חיילים השוודיים הראשונים לכוח בסוף השבוע במקום היחידה הצרפתית.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הודיע את האודה בפגישה ביניהם ביום שישי מפני פגיעתם הרעה של גורמים קיצוניים הפועלים בלבנון.

לדבריו, גדולה תרומתה של סוריה לטרור בלבנון מתרומתה לטרור באירופה. שמיר הבטיח כי ישראל לא תשנה את מדיניותה כלפי יוניפי"ל.

שוק ההון

סל המטבעות פרץ מחסום ה־1.5 שקל

מאת יהודה שרוני

סל המטבעות פרץ בסוף השבוע את מחסום ה־1.5 שקל לדולר, זו פעם שניה מאז הנהג סל המטבעות בידי בנק ישראל.

גורמים הפעילים בשוק ההון הגיבו על שינוי זה בהפתעה מסויימת. הם סברו עד כה כי שער הסל לעומת השקל לא יחרוג מ־1.5.

משרד האוצר יפרסם היום את נתוני ההורמה בשוק ההון, וההערכה היא כי היקפי ההורמה יסתכמו בכ־150 מיליון שקל.

עורך את העמוד: משה ריינפלד

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: עזר ויצמן, כ"מ שר הקליטה

על: התחלה לייבא עגבניות מספרד

(עמ' 2)

★

גורם משפט רם דרג: אם לא נגביר את נקש לצרפת הוא יסתובב חופשי בישראל

(עמ' 2)

★

עלית הפסידה 3.5 מיליון דולר ב־4 חודשים

(עמ' 3)

★

אחת המגילות הגנוזות נתגלתה אצל משפחת סוחרי עתיקות בגדה

(עמ' 6)

★

נעצרו חשודים בהפעלת בית דפוס לדולרים ולהמחאות

(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן עד מעונן חלקית. ממטרים מקומיים בחופות רעמים. חשש לשטפונות.

- ירושלים: 9–5.
- תל־אביב: 17–12.
- חיפה: 15–10.
- באר־שבע: 17–9.

הגולן 9–6, נהריה 13–10, צפת 7–4, טבריה 16–11, עפולה 14–9, נתב"ג 14–10, עזה 18–13, אילת 20–10.

שערי הדולר

	שערי הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4921	+0.0020
נוספים	1.7735	+0.0024
שחור	1.4700	-0.0100

שער הסל

יציג	1.5028	+0.0052

בגליון זה 12 עמודים

כשפותחים עוד חשבון עו"ש כדאי שיהיה משופר

כשאתה פותח עו"ש משופר אינך משלם דמי ניהול חשבון וצרך ממשיכת שיקים.
אינך משלם על פעולות כמו קנייה ומכירה של תפ"ים, פק"מ, הפקדת שיקים ומזומנים, רישום פעולות במט"ח, משיכת כסף במכשיר האוטומטי, רישום פעולות בניירות ערך ועוד.
וזה לא הכל, אתה גם נהנה ממשיכת יתר בריבית מועדפת של 1,500 ש"ח.*

וכשהבנקים סגורים הבינלאומי פתוח

הבינלאומי פתוח כל יום עד שתיים אחר הצהריים ובימי שני ורביעי עד 7:00 בערב (מ־7.12.86)
שעות פתיחה אלו מאפשרות לך לסדר את עניניך הכספיים גם בשעות שהבנקים האחרים סגורים.

עשה החשבון נוסף - פתח חשבון גם בבינלאומי.

*מתן האשראי כתנאי בקבלת בטוחות כנהוג.

הבנק הבינלאומי הראשון

גורם משפטי רם דרג: אם לא נסגיר את נקש לצרפת הוא יסתובב חופשי בישראל

לא תהיה אפשרות להעמידו לדין בארץ באשמת הרצח שביצע בצרפת • הממשלה תדון היום בערעורו של רובינשטיין על החלטת ועדת השרים לחקיקה לאשר "חוק נקש"

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

גורם משפטי רם דרג אמר אמש, כי אם יחליט שר המשפטים, אברהם שריר, שלא להסגיר את ויליאם נקש לצרפת, או שהכנסת תאשר את התיקון לחוק שיזם השר שריר, לא יהיה מנוס משחרורו מן הכלא של נקש, והוא יסתובב חופשי בארץ, משום שלא יעלה על הדעת שי[שראל] תנהל נגדו משפט בארץ בגין רצח שביצע בצרפת.

הממשלה תדון היום בערעור שר גוש של התקשורת, פרופ' אמנון רובינשטיין, על החלטת ועדת השרים לחקיקה בשבוע שעבר לבצע שינוי בחוק על מנת למנוע את הסגרתו של נקש לצרפת לצורך העמדתו לדין. השר רובינשטיין (אשר יחד עם השר שהל הצביע נגד התיקון לחוק שיזם השר שריר), יתבע להסגיר את נקש לצרפת ול-היתבע מאישור החוק, נזק חמור להסכם ההסגרה של ישראל עם צרפת.

ח"כ דוד ליבאי (מערך) תבע אמש מיו"ר סיעת המערך, ח"כ רפי אדרי, לפעול לדחיית הדיון בחוק ההסגרה בממשלה היום, עד שהנושא יידון בישיבת סיעת המערך בכנסת. ליבאי טוען שהצעת השר שריר, אם תאושר, תגרום לכך שישראל תוחזה בעולם כמקום מקלט לפושעים יהודיים שאין להם שום זיקה לישראל.

ח"כ ליבאי האשים את השר שריר שאין לו אומץ לקבל החלטה אם להסגיר את נקש לצרפת, ומשום כך הוא חותר לכתוב את החוק ולעשות לבחוק את האמנה הבין־לאומית לענייני הסגרה וליצור תקדים של-פיו ישראל מבצעת גזר דין של מאסר עולם שהוטל על אדם שלא בפניו ובכך נותנת תוקף להליך משפטי הסותר את עיקרי הצדק הטבעי של שיטתנו המשפטית.

גם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, מתנגד בתוקף לאישור התיקון לחוק ההסגרה ותובע את הסגרתו של נקש לצרפת. נראה שחריש יופיע היום בישיבת ה-ממשלה בחריפות נגד יוזמתו של שר המשפטים שלא להסגיר את נקש לצרפת לצורך העמדתו לדין.

נראה כי בישיבת הממשלה היום עשוי להתפתח ויכוח חריף בין השוללים את הסגרתו של נקש לצרפת (בעיקר השרים שריר, הרב פרץ, והורביץ) לבין התומכים בהסגרתו והמתנגדים לשינוי החוק.

(תצלום אי־פי)

לוחמים שיעים יורים על אנשי אש"ף בקרבות שהתנהלו אתמול

שיחת היום / גדעון אלון

עם: מ"מ שר החקלאות, השר עזר וייצמן
על: ההחלטה לייבא עגבניות מספרד

זה רעיון די עקום

בכל שמשמש במילוי מקום שר החקלאות שנמצא לחו"ל. האם אתה תומך בהחלטתו לייבא מספרד 100 טון עגבניות?

לא. אני חושב שכל העניין הזה הוא אווילי. בישיבת הממשלה היום אני מתכוון לבקש לעכב את ביצוע המשלוח של העגבניות ארצה, עד שאברר את כל הפרטים עם השר נחמקין.

אבל נחמקין החליט לנקוט צעד זה מתוך היענות לפניותיו של שר האוצר, כדי למנוע את עליית המדד בחצי אחוז?

אני חושב שלא צריך לייבא עגבניות לישראל, גם אם זה משפיע על המדד. אגב לפי בדיקה שערכתי, מחירן של העגבניות לא ישפיע כל־כך הרבה על עליית המדד. נמסר לי גם שבבקעת הירדן כבר מתחילות העגבניות להבשיל, או רק בגלל מחסור זמני לייבא 100 טון מספרד, זה נראה לי רעיון די עקום.

אולם עקרות הבית נדרשות לשלם 6 שקלים עבור ק"ג עגבניות. איזו הצדקה יש לכך?

אני גדלתי בארץ בתקופה שבה לא היו עגבניות, או מה עשינו? לא אכלנו עגבניות. נכון שאז לא היתה בעיה של מדד, לכן החלטתי לבדוק את העניין הזה ביסודיות ובשלב ראשון לעכב את המשלוחים ארצה.

דיברת עם שר האוצר, אולי השיקולים שלו, ששיכנעו את נחמקין, ישכנעו גם אותך?

עדיין לא דיברתי איתו, אלא רק עם מנכ"ל משרד החקלאות.

אבל עלי להבין מהי הסגולה הגדולה הזו להוציא דולרים, לייבא עגבניות כדי לשמור על המדד. שיבוא מישהו מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ויסביר לי בכמה זה ישפיע על עליית המדד. שיבוא שר האוצר ויוכיח לי שאני טועה.

סליחה על השאלה האישית. אצלך בבית יש עגבניות?

אני בבית לא אוכל עגבניות. היום אכלתי סלט ירוק עם פטרוזיליה ואבוקדו, ללא עגבניות. או מה אם עם ישראל לא יאכל שבועיים עגבניות, האם יקרה לו משהו?

על פי המהירות בה גיבשת את דעתך בעניין יבוא העגבניות, אני מתרשם שהתפקיד של שר החקלאות די קוסם לך?

לא, מה פתאום? יש בעיה אקטואלית, בוערת, ולכן אני מתייחס אליה. אגב גם אילו לא הייתי ממלא מקום שר ה-חקלאות, הייתי מעלה את הנושא הזה בישיבת הממשלה.

הפלשתינים הרחיבו

(סוף מעמוד 1)

עימות: סוריה וישראל עוזרות לאמל

ערפאת האשים אתמול בבגדד את סוריה וישראל בסיוע ל"אמל", וקרא למנהיגי ערב להתערב לאלתר כדי לשים קץ "לטבח בעם הפלשתיני בלבנון".

סגנו, אבו־איאד, הודיע כי אש"ף דוחה את הסכם דמשק להפסקת האש ותובע להרחיק את אנשי "אמל" מאיזורי הלחימה ולהשיב את המעמד המיוחד למחנות אש"ף בלבנון.

דובר ארגון "החזית העממית" טען אמש כי "ענן כימי" נורה אל מחנה אש"ף בורג' אל־בראג'נה בביירות וגרם למקרי חנק ושלשול.

(ראה מאמרו של עודד זראי בעמוד 9)

נשיאי לוב ואיראן פנו אתמול לנשיא סוריה ותבעו את התערבותו האישית להפסקת מלחמת המחנות בלבנון.

שרי החוץ ומשמרות המהפכה באיראן באו בליל שבת לדמשק ונועדו עם הנשיא אסד וסגן נשיא לוב ג'אלוד. העימות בבירה הסורית מאז השבוע שעבר.

"משבר הנהגה"

ד"ר נפיד עאזורי, מרצה פלשתינאי למדעי המדינה באוניברסיטת "ס-את' איסטרן" במדינת מסצ'וסטס, קובע במחקרו כי "התנועה הלאומית הפלשתינית נתונה במשבר מנהיגותי, אידיאולוגי ולגיטימי עמוק".

עוד ציין כי אותה הנהגה נכשלה להלחמין במציאות המתרחשת לבעיות היסוד של הקהילה הפלשתינית וכי היא עומדת על סף התפוררות.

באל־ג'זירה נערך אמש שוב סגנו של ערפאת אבו־ג'יהאד עם ראש "החזית העממית" ד"ר חבש לדיון בתנאי הסולחה בין ארגוני אש"ף, וזאת על רקע איחוד הפעילות הצבאית בין כל הארגונים בלבנון.

פלשתינים מונעים תיקון

אספקת החשמל בדרום

מנחם הורוביץ מוסר ל"הארץ" מבית־מוסף: כל אזור דרום לבנון שרוי בעלטה מוחלטת זה כמה שבועות, עקב הפצצת חיל האוויר על מטרות מחבלים לא הרחק מצידון.

אנשי חברת החשמל הלבנונית ביקשו לתקן את התקלה, אך פלשתינים באזור צידון מנעו זאת מהם, ואף ירו אל העובדים. אחד העובדים נהרג, והשאר נמלטו צפונה לביירות.

הפלשתינים דורשים הסדר כולל באזור דרום לבנון כתנאי לתיקון הנזקים.

נגרמים נזקים כבדים לתעשייה בדרום לבנון, מאחר שהמפעלים, המאפיות ובתי עסק אחרים אינם מייצרים דבר בגלל מחסור בחשמל.

יתכן כי בימים הקרובים יפנו ראשי כפרים אל יחידת הקישור של צה"ל בדרום לבנון בבקשה לסייע לבתי העסק המקומיים.

דיפלומטים סורים עוברים

(סוף מעמוד 1)

בדיקות ודרכונים, וכל מי שבא ממזרח ברלין יכול להיכנס לחלק החופשי של העיר בלא הגבלות. בדיקות כאלה לא הונהגו גם לאחר הודעת מעצמות המערב על איסור השהייה לדיפלומטים סוריים במערב ברלין.

צעדי תגמול

בינתיים הודיעה דמשק, כי כגמול על צעדי הענישה של בון היא מגרשת מסוריה שלושה דיפלומטים מערב גרמניים, ומצמצמת את היקף הנציגות הצבאית הגרמנית. בנוסף לכך הורידה דמשק את שגרירה ממערב גרמניה.

בון מצידה דרשה בינתיים מסוריה לסגור את משרדה של הקבוצה הפלשתינאית שבראשה עומד אבו נידל. בבון מאמינים, כי קבוצת אבו נידל, שלה מיוחסים מעשי טרור רבים באירופה, מקבלת סיוע לוגיסטי לפעילים של "הצבא האדום והמחבלי" המערב גרמני.

הסיוע הסורי בפיגוע במערב ברלין יוחס על ידי השופטים הגרמניים לקציני מודיעין סוריים, ולא לקבוצת אבו נידל, או לכל קבוצה פלשתינאית אחרת. בית המשפט הברלינאי הוציא צו מעצר נגד קצין מודיעין סורי שזוהה בשם אבו אמר.

תקרית דיפלומטית

הפצצה שנזאר הינדאווי ניסה להחדיר למטוס "אל על" בלונדון באמצעות חברתו, גרמה בסוף השבוע תקרית דיפלומטית בין בריטניה לבין בריה"מ.

השגריר הבריטי במוסקווה, בריאין קארטלדג', עשה מעשה חסר תקדים בתולדות הדיפלומטיה של ארצו ושלח מכתב מחאה חריף למערכת היומון הרוסי "איזווסטיה" ובו הוא מגנה את העובדה שכלי התקשורת בבריה"מ לא הזכירו במאומה את הקשר בין נסיון החבלה לבין השלטונות הסוריים.

המכתב לא פורסם. הבריטים הפעילו לחצים על המערכת לעשות כן, אך בלא הועיל.

במקביל, הם נפגשו עם פקידים בכירים בקרמלין והסבירו להם את הרקע לניתוק היחסים עם דמשק.

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	5	6	מע.חל	4	6
אתונה	6	9	מע.חל	7	11
בוקרשט	2	4	מעונן	—	—
בריסל	1	4	בהיר	−2	5
וינה	0	5	בהיר	2	7
ז'נבה	−1	3	בהיר	0	6
לונדון	4	7	מעונן	4	6
ליסבון	9	11	מע.חל	8	16
מדריד	4	10	בהיר	2	15
ניו־יורק	3	10	מע.חל	3	12
פאריס	0	5	בהיר	1	8
פרנקפורט	9	14	מע.חל	−4	2
ציריך	1	5	בהיר	—	—
קהיר	15	22	מע.חל	12	20
קופנהאגן	5	8	מעונן	5	11
רומא	8	10	מעונן	3	16
שטוקהולם	7	10	גשום	4	10

הנוסע המאושר
ELALאלעל

כמויות גדולות ... סילון שיובא מארה"ב לחיל ... קפאו לשימוש

מחשש לאי־התאמתם לתקן • מקורות במשק ... ב־30 דולר הטונה מהדלק המזוקק בארץ

מאת מיכאל גרטני

כמויות גדולות מאוד של דלק סילונים (דס"ל) מיובא, המאוחסנות במאגרים בעבור חיל האוויר, הוקפאו לשימוש מחשש לאי התאמתם לתקן ...

מדובר בדס"ל שיובא על־ידי משרד הביטחון מארה"ב ומומן מכספי הסיוע הבטחוני האמריקאי. במסגרת עיסקה זו נרכשו כמויות גדולות במיוחד של דס"ל, ורק חלקן כבר נפרק ממיכלי ... בישראל. לאחר ש... התברר, כי הוא מכיל תוספים שאינם בשימוש חיל האוויר הישראלי. משרד הביטחון וחיל האוויר ... דס"ל בעבור חיל האוויר.

... קשות במשק הדלק ... עודד סיפור קניית ... מכספי הסיוע הבטחוני ... קשות.

... מקורות במשק הדלק, ... הדס"ל המיובא יקר ב־30 ... לעומת הדס"ל המזוקק ... כן מציינים המקורות, כי יבוא כמויות כה גדולות של תזקיק אחד יוצר עיוות ב"סל המוצרים" המיוצר מהנפט הגולמי.

מקור צבאי בכיר, המכיר את פרשת הדס"ל אישר ל"הארץ", כי חיל האוויר היה מעדיף לרכוש דס"ל מתוצרת הדלק בארץ הן בשל השליטה על איכותו והן בשל תהליך ריענון המלאי, המבוצע על־ידי חברות הדלק לטובת חיל האוויר.

נמרודי: פעלת...

(סוף מעמוד 1)

במאמץ לשחרור בני הערובה הנוספים ללא עזרתי ולכן המשיכו במו"מ שלא באמצעותי. באותה עת נדרשנו חברי ואני להפסיק את טיפולנו בעניין. אני יצאתי מן התמונה לחלוטין ולא הייתי מעורב בכל מהלך נוסף.

7. בתחילת דברי אמרתי שלא קיבלתי כל תמורה בגין פעילותי. ברצוני לתקן את האמור ולציין שהתמורה היחידה שקיבלתי היתה הכרת תודה וברכת "יישר כח" מרוה"מ דאז, שמעון פרס ומשר הביטחון יצחק רבין. זה היה שכרי מכל עמלי בדיוק ביום בו שוחרר בן הערובה הראשון.

עד כאן נוסח הודעתו של נמרודי.

נמרודי התבקש לסייע בקשר הראשוני

נמרודי, שיצר אשתקד את הקשר הראשוני עם הגורמים המתונים בטהראן, התבקש עם אל שווימר לסייע ביצירת הקשר הראשוני. לתהליך הוכנס גם מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, כדי לטפל בצדדים המדיניים והשלושה החלו לבדוק את אפשרות שחרורם של בני הערובה האמריקאים המוחזקים בבירות לבנון.

במהלכם של המגעים המתולתלים — בהם נטלו חלק בכירים איראנים בכירים — נערכה בלונדון פגישה בה נדונה הסדריה של העיסקה המתוכננת ועל־פי הצעתם של נמרודי ושווימר, נשלחה לאיראן כמות קטנה של חלקי חילוף, שעיקרה היה להפגין רצון טוב, על מנת לפזר את ענני החשדנות שהעיבו על המו"מ.

תמורה זו פעלה את פעולתה בצורה לא צפויה. האיראנים הגיבו עליה בחיוב, תוך שהם מביעים נכונות לפעול למען שחרור הנוספים.

הצד האמריקאי־ישראלי ניהל את גישושיו עם האיראנים מתוך הבנה, שהמשוחרר הראשון יהיה ויליאם באקלי, ראש הסי.איי.אי. בבירות, למרות העובדה שלוושינגטון הגיעו דיווחים, כי הפרש הוצא להורג על ידי חיזבאללה. נראה, כי האמריקאים היפנו על באקלי בתקווה שהוא בכל זאת בין החיים. האיראנים שיחררו את הכומר בנימין וייר ב־18 בספטמבר 1985.

קרקע בשלה

האמריקאים לא האמינו למשמע אוזניהם, כאשר הגיע אליהם דבר שחרורו של וייר. עד אז הם סירבו לקבל את הטענה, כי יש קשר בין ארגון חיזבאללה לבין השלטון המרכזי בטהראן. כאשר הובהר להם, כי ביכולתם לשאת ולתת עם האיראנים ולהגיע לתוצאות משביעות רצון, הם הגיעו, כנראה, למסקנה, כי הקרקע יכולה להיות בשלה לא רק לשחרור חטופים נוספים, אלא לשיפור מהותי ביחסים שבין שתי המדינות. הנשיא רייגן התקשר לשמעון פרס והודה לו על המבצע, בעוד פרס ורבין בירכו את נמרודי ושווימר על יוזמתם.

ל"הארץ" נודע, כי דווקא בשלב מכריע זה של המו"מ וללא כל הסבר, התבקשו נמרודי, שווימר וקמחי לפנות את הזירה. על פי ידיעות שהתפרסמו בלונדון, אותן אין נמרודי מאשר או מכחיש, הדבר התחיל בהחלטת פרס לצרף לשלישיה את יועצו, עמירם ניר. הכנסתה של צלע רביעית לתמונה היתה מוזרה בעיניהם, וכעבור זמן קצר הובהר לשלושה, כי צירופו של ניר היה מכוון בעצם לסילוקם מהמשך המו"מ. לנמרודי ולחבריו נאמר, כי האמריקאים אינם מעוניינים יותר בצד שלישי.

צירוף מקרים מעניין

בשלב זה נקלע התהליך ל"צירוף מקרים" מעניין. בעוד שנמרודי ושני חבריו מסולקים מן הבמה ...

... אמריקני יש, לדעת גם כמה, מאמץ להלקן את הנזק שפרשת פולארד גרמה לישראל בארה"ב. הם מוסיפים, כי טיפול והכבני מצידו של ניר הוא שהביא לחשיפת המגעים ולגילוי נסיעתו של מקפרלן לאיראן, תוך המצאתו של סיפור כאילו הגיע לשם עם עוגה, תנ"ך ומפתות.

נמרודי, המסרב לרדת לפרטי הפרשה אמר בתשובה לשאלה, כי במוקדם ובמאוחר תחזור ההשפעה המערבית ותשכון באיראן. הוא טוען, כי למרות הנזק שנגרם עתה לצדדים הנוגעים בדבר, הרי שמעז ייצא מתוק. אחת ההוכחות לכך היא העובדה שמקפרלן הגיע לטהראן בידיעת בנו של חומייני ומקבלי החלטות חשובים אחרים במדינה. "אין לי ספק", הוא אומר, "שהקשר בין ארה"ב לאיראן יימשך והחטופים ישוחררו, אם האמריקאים ידעו לטפל בצורה נבונה בעניין". לדעתו ניתן הדבר להיעשות בדרך שלא תזיק ליחסי ארה"ב עם העולם הערבי ועם עיראק בפרט.

מעצר בית

נמרודי שוהה בשלושת הימים האחרונים בביתו בשכונת קנסינגטון במעין "מעצר בית". עיתונאים, צלמים וצוותי טלוויזיה צרו על הכניסה לבניין בו הוא גר במשך יממות. בשל חוסר רצונו להיתקל בהם, העדיף להשאר בדירה.

אחד העיתונאים הבריטים אף העמיד צלם על גג של הבית מעבר לרחוב, כדי לצלם את הנעשה בדירה. עיתונאים מרחבי העולם מוסיפים להתקשר עימו מאז התפוצצה הפרשה לפני 3 שבועות, אך הוא מסרב לשוחח עימם על הנושא. פקידים איראנים בכירים, מתקופתו של השאה, שחלקם מתגורר באותו בניין, פוקדים את ביתו מידי פעם. נמרודי המתין כל העת להודעה רשמית מגורם ישראלי מוסמך, שיטיל אור על חלקו במגעים השונים עם איראן. כאשר בוששה הודעה כזו לבוא, החליט למסור את גרסתו ל"הארץ".

... ישראל סייעה למורדי...

(סוף מעמוד 1)

... ביקש מישראל לסייע למורדים בניקראגואה. בכך פתח קייסי פרשה חדשה ביחסי שיתוף הפעולה המודיעיני בין ישראל לארה"ב. ישראל ביקשה מאז ותמיד גישה לצילומי אוויר של המודיעין האמריקאי, אך נענתה בסירוב עד שנת 1981, כאשר החליט ויליאם קייסי לאפשר לישראל לעיין בתצלומי האוויר שצולמו באמצעות לווייני ביון אמריקאיים. אך לאחר הפצצת הכור האטומי ביוני 1981, ולאחר שהסתבר כי ישראל נעזרה בצילומים אלה למטרה זאת, החליט הסי־איי־אי לצמצם את גישת ישראל לתצלומים אלה.

בשנת 1984, כאשר הקונגרס אסר על מתן סיוע צבאי למורדים בניקראגואה ומנע הקצאות כספיות לצורך זה, ביקש קייסי את עזרת הסעודים במימון הסיוע, אך נתקל בסירוב. בעקבות סירובם פנה קייסי לישראל, וזו סייעה ככל הנראה במשלוח נשק למורדים כחלק מהכרת תודתה לסיוע המודיעיני האמריקאי, כך דיווח הוואשינגטון פוסט. על פי דיווחים אחרים סייעו מאוחר יותר הסעודים במימון חלק מן המשלוחים עבור האיראנים, כולל במימון המשלוח שאושר על ידי הנשיא רייגן בסך 12 מליון דולר. על פי אותן המקורות ביקש סגן הנשיא ג'ורג' בוש את עזרת הסעודים כאשר ביקר בסעודיה בקיץ שעבר. בוש קיבל כנראה תשובה חיובית מן הסעודים, ומיד לאחר מכן הפעיל הממשל את מלוא לחציו על הקונגרס כדי שזה יאשר את מסירת מטוסי האווקס לסעודיה.

לדברי הוואשינגטון פוסט החלה הפרשה האיראנית כבר בשנת 1980, כאשר היו"ר לשעבר של הלובי היהודי איפא"ק, פנה ליועץ לביטחון לאומי דאז, ריצ'רד אלן, וביקש שישראל תמכור לאיראן צמיגים ומערכות בלמים של מטוסי אף־4. אלן לא שלל את האפשרות באופן נחרץ. מאוחר יותר פנו נציגי מודיעין ישראלים לממשל וסיפרו על אפשרות לסייע בפתיחת קשרים אמריקאיים איראניים תמורת מכירת נשק, ואף רמזו כי האיראנים מוכנים לשלם יותר ממחיר השוק.

בנובמבר 1981 הציע אריאל שרון לשר ההגנה כספר וינברגר למכור נשק לאיראן, אך וינברגר שלל את הרעיון. שרון פנה לפיכך לאלכסנדר הייג, אשר נתן את הסכמתו והעביר את הטיפול בפרשה לרוברט מקפרלן. מאוחר יותר למדו פקידים במחלקת המדינה על האישור שנתן הייג לעסקה ושכנעו אותו כי טמון בה נזק חמור לארה"ב ובעקבות כך חזר בו הייג מן האישור שנתן.

הייג הכחיש, כי נתן אי פעם אישור לישראל למכור נשק לאיראן.

חריש יפרסם השבוע ממצאי הבדיקה בפרשת השב"כ

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, יפרסם בסוף השבוע את ממצאי הבדיקה של הצוות המשפטי, בראשותו, בפרשת השב"כ.

הצוות, הכולל גם את המשנה ליועץ המשפטי לממשלה הגב' יהודית קרפ, פרקליטת מחוז המרכז עו"ד עדנה ארבל ועו"ד יצחק אליאסוף, קיבל לידיו את כל ממצאי החקירה של המשטרה בנושא זה, וכן את כל הפרוטוקולים של ישיבות הממשלה והקבינט שדנו בפרשת השב"כ.

רק לחלק מסיכום הממצאים של צוות הבדיקה יינתן פרסום פומבי.

גורמים משפטיים העריכו אמש כי הצוות לא ימליץ לנקוט צעדים משפטיים נגד המעורבים בבידוי הראיות ובשיבוש הליכי המשפט בפרשת אוטובוס 300, משום ש־11 מאנשי השב"כ שהיו מעורבים בפרשה הודו בעבירות, קיבלו חנינה מהנשיא ולא יהיה אפשר להעמידם לדין.

ואילו נגד האישים הפוליטיים שהיו קשורים לפרשה לא יינקטו צעדים משפטיים, משום שאין ראיות מוצקות שעליהן ניתן לבסס כתבי אישום.

התובע של ניו־יורק שוקל

(סוף מעמוד 1)

התיק נגד 17 הנאשמים — אבל הוא הודה כי בינתיים נודעו עובדות חדשות שיש לבדוק אותן ולהעריכן. העיתון אומר כי במסגרת "מבצע העוקץ" של שלטונות המכס נפתחו חשבונות בנק מסווים, נעשו פעולות ציתות, נערכו פגישות חשאיות בבתי מלון באירופה ונערכו שמות של פקידי ממשל בכירים. מתברר כי אחד מחברי הרשת שנתפסה, עורך הדין סמואל אוונס המתגורר בלונדון, הוא אחד מעורכי הדין המועסקים על ידי המולטי־מיליונר הסעודי, עדנאן חאשוגי, שלפי ידיעות מוסמכות היה מעורב בארגון משלוחי הנשק לאיראן בידיעת הממשל.

קשר במסיבת יום הולדת

הקשר בין חשוגי לחברי הרשת נעשה במסיבת יום הולדתו של חשוגי, שנערכה באמצע יולי בחווילתו בספרד, בה נכח שגריר ארה"ב באיטליה מקסוול ראב. במסיבה השתתפו מלבד אוונס גם ניקו מינרדוס. לדבריו, חשוגי הציג אותו בפני סיירוס האשמי. מינרדוס סיפר ל"ניו־יורק טיימס", כי האשמי ביקש ממנו להשיג נשק אמריקאי עבור איראן. להאשמי היתה חברה רשומה בניו־יורק בשם גלאוסי, שלה היה חשבון בבנק כימיקל בו הפקידה איראן מיליארד דולר למימון משלוחי נשק. מנהלי בנק כימיקל אמרו ל"ניו־יורק טיימס", כי חשבון הבנק נפתח על ידי שלטונות המכס כחלק מ"מבצע העוקץ", וכי סכום הכסף שהופקד בו לא עלה על 100 דולר. חברי הרשת שנחשפה חיכו לאישור חוקי משלטונות ארה"ב לעיסקת הנשק עם איראן, ולפי מסמכים שהגיעו ל"ניו־יורק טיימס" נערכו פגישות בפאריס עם שני אמריקאים, ג'ון דלרוק וברנרד ויילוס שעבדו, בעבר בשביל הממשלה האמריקאית. שניהם הבטיחו כי הממשל יאשר את עיסקת הנשק עם איראן. הקלטות של שיחות אלה מוכיחות, כי שניהם אמרו שסגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, בודק את הבקשה לעיסקת הנשק עם איראן. אוונס דיווח להאשמי כי דלרוק אמר לו שהאישור מהממשל נראה בטוח. אלא שמיד לאחר מכן נתפסה הרשת, וחבריה נעצרו בניו־יורק.

"ניו־יורק טיימס" מוסר, כי התובע הכללי של ארה"ב בניו־יורק רודולף ג'וליאני אמר כי הוא שוקל מחדש את כל התיק נגד חברי הרשת שנתפסו בניו־יורק ומשפטם עומד להיפתח בפברואר.

ראיתי שמעתי

להט לראשות העיר

ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, שפרש לפני כשנה מהמפלגה הליבראלית, כדי להקים את מפלגת המרכז החדשה, מנהל באחרונה מגעים עם הליכוד. זאת, כדי להתמודד פעם נוספת מטעמו על משרת ראש עיריית תל אביב. ההנהגה במפלגה הליבראלית ובליכוד היא להשיב בשלילה לבקשתו. בין המועמדים לרשת את מקומו של להט, בראש רשימת הליכוד נמצא ח"כ אוריאל לין.

להט מנהל מגעים

יושב ראש הנהלת סניף תל אביב של המפלגה הליבראלית דוד ארמון, מסר בסוף השבוע, בישיבת מזכירות המפלגה, כי נפגש לשיחה עם ראש עיריית תל אביב. להט אמר לו כי הוא מתכוון לעמוד בראש רשימת הליכוד גם בבחירות הבאות לעירייה. ארמון אמר לחברי המפלגה, כי חברים לשעבר בליבראלים טען כי מעולם לא פרש מסיעת הליכוד בעיריית תל אביב ולכן יש לו זכות מוסרית להמשיך ולייצג סיעה זו בבחירות הבאות.

ההכרעה, אם להט יעמוד בראש רשימת הליכוד בבחירות לעיריית תל אביב היא בידי ההנהלה הראשית של המפלגה הליבראלית.

בינתיים נועד להט עם ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. הוא דן עם פרס באפשרות שיעמוד בבחירות הקרובות בראש רשימה על־מפלגתית, שתזכה לתמיכת מפלגת העבודה מבלי שמפלגה זו תציב מועמד משלה לראשות העירייה.

ללהט גם הוצע לעמוד בראש רשימת העבודה, אך הוא עדיין לא השיב על כך.

אילן שחורי

על מה המהומה

ח"כ ז'אק אמיר (מערך) כועס על מחדל השרים המתגלגל סביב העלאות שכר חברי הכנסת. ח"כ אמיר אומר, כי שכרם של חברי הכנסת היו אלו שהסכימו לוותר, בחודש יוני 85', ערב התוכנית הכלכלית, על ערכון שכרם בשיעור 41%.

לאחר מכן הוקפאה העלאת שכר לכל המשק לתקופה של שנה. בינתיים היו ערכוני שכר לשופטים ולמגזרים אחרים והדיונים התנהלו במשך שנה ושר האוצר החדשים, בסבלנות, להוציא על פי כל הכללים, הסביר אמיר, שכר הח"כים היה צריך להיות ביום 3,700 ש"ח לחודש ... 3,375 ש"ח. מכאן, המשיך חבר הכנסת בהסברו, אנחנו מוותרים על ערכון ריאלי בשיעור 5.5% בשכר, "אז על מה כל המהומה".

עדנה אריהדר

שמעון פרס, איש השנה

מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, מבוקש בימים אלה לראיונות בכל כלי התקשורת האמריקאים, העוקבים בדריכות אחרי פרשת מכירת הנשק לאיראן. היחידים שבעטו בווייזר, הם אנשי רשת הסי.בי.אס, למרות שהראיון הוא בהקשר אחר.

כמדי שנה, בוחרת רשת הטלוויזיה את "איש השנה" שלה בכל אחת מן המדינות הבולטות. שר החוץ פרס נבחר ל"איש השנה" שלהם בישראל. הראיון עמו ישודר בארה"ב בחג המולד. יהיה זה בתוכנית מיוחדת, שתוקדש גם ל"נבחרים" מארצות אחרות, ושתתמקד בעיקר בנושאים שבעטיים בחרה בו הרשת לאיש השנה. בין השאלות שנשאל פרס היתה גם כזו שנגעה בעניין האיראני, והיא זכתה בתשובה זהירה.

לילי גלילי

"ציפורי לילה" לבני ארבעים

תכנית הטלוויזיה, "כביסה חד־משית", תעסוק הערב במשבר גיל הארבעים, אך בינתיים פקד משבר את התכנית עצמה. עקב סכסוך בין המפיקה אביבה מילגרינר והמנחה גבי גזית, פרש גזית מן ההפקה ואת התכנית ינחה מנשה רז.

לתכנית הטלוויזיה יהיה המשך ב"ציפורי לילה" בתחנת גלי צה"ל ואת בהנחיית יהודה מושה.

התכנית תכלול שיחות טלפון עם מי שלא יכלו להשתלב במשדר הטלוויזיוני.

לא פלא שגל"צ והטלוויזיה מגלים "אהדה לאמטה" דווקא בנושא זה: לכל הנוגעים בדבר, זיקה אישית לגיל הארבעים. למפקד גל"צ, נחמן שי, מלאו 40 בסוף שבוע זה; סתם, חגג את יום הולדתו ה־40 לפני כחודש, וגם רז כבר בעל ניסיון בתחום זה.

לילי גלילי

"הברון דה הרצוג" כעת בישראל

חידוש בענף היינות הוצג בסוף השבוע שעבר במלון "הילטון" בתל אביב: יינות מיובאים מארצות הברית. מדובר ביינות קליפורניה, הנושאים את התווית "הברון דה הרצוג". היבואן — חברת "סטוק" הישראלית (באמצעות חברת "קרם"), המייצרת בעצמה יינות.

אנשי החברה הסבירו, כי לא מדובר בייבוא מתחרה, אלא בעסקה, שהיא במסגרת הסכם הסחר החופשי עם ארצות הברית. בנוסף לכך, חלק מהיינות המיובאים אינם מיוצרים עדיין בארץ.

כמועד הצגת היינות החדשים נבחר חג ההודייה האמריקאי שנחוג, ביום חמישי שעבר לזכר העודה והמזון, שהגישו האינדיאנים למהגרים מאנגליה במאה השש עשרה.

היינות יוצגו בינתיים במלונות "הילטון" בתל אביב ובירושלים. המחירים בין 26.5 דולר ל־38.5 דולר לבקבוק.

אם וכאשר ישווקו היינות לציבור הרחב, מחירם יהיה כ־20 שקלים לבקבוק.

לאה פורת

"אקסודוס 87"

בקיץ הקרוב אמורים להפליג מאירופה לישראל 600 צעירים יהודים באניה שתיקרא "אקסודוס 87". במהלך השיט תערוך האניה בנמלים שונים שמהם יצאו עולים לישראל, בתקופה שבראשית המאה ועד לקום המדינה. לכשיגיעו הצעירים לישראל הם ישתתפו בסמינר על ציונות ויהדות.

תכנית זו ותוכניות נוספות מכוונות לחיזוק הקהילות היהודיות באירופה. התכנית הוצגה על ידי אליעזר שפר, ראש המחלקה לדור ההמשך ולהתברות בהנהלה הציונית, בעצרת האירופית של דור ההמשך שהתקיימה לא מכבר.

יצויין, כי זוהי למעשה התארגנות ראשונית של צעירים ברחבי אירופה, הפועלים בהתארגנויות השונות לקראת הקונגרס הציוני העולמי ה־31. הקונגרס יתקיים בירושלים, בשנה הבאה.

ג. אבס

חברת ה"ירוקים" נגד הירחון "פנטהאוז"

אמנות הקריקטורה ניצחה. היה זה במשפט שהתנהל לפני ימים אחדים במערב ברלין. חברת הבונדסטאג ממפלגת ה"ירוקים", פטרה קלי, תבעה את הירחון "פנטהאוז" על פרסום קריקטורה, בה היא מופיעה בעירום, כשהיא מצויירת כחבל הצלה.

את הקריקטורה צייר הישראלי אורי המפסקלי. היא הופיעה בלוח שנה שצורף לירחון.

קלי טענה בתביעתה, כי מעולם לא השתמשה במין או באלימות לקידום הקריירה הפוליטית שלה ודרשה, כתמורה על הנזק שנגרם לה, 80,000 מארק.

סנגורית הירחון "פנטהאוז" טענה כי מדובר בביטוי אמנותי לסממנות ה"ירוקים" לגבי התורה לטבע והבריחה משל החברה הצרכנית. חבל ההצלה, הסבירה הסנגורית, מסמל את נטיית ה"ירוקים" ללחום בתוקף למען עמדותיהם.

שופט בית המשפט בברלין דחה את התביעה וקבע, כי אין זהות בין בית ההוצאה של הירחון ללוח השנה בו הופיעה הקריקטורה. כן קבע השופט, כי אינו רואה בעין יפה תביעות משפטיות הפוגעות בחופש האמנות.

דניאל דגן
ברלין

בעריכת נורית אמיתי

הערכה: התביעה תדרוש

(סוף מעמוד 1)

ראל, מעשה שיש בו כדי לסייע, דינו מיתה או מאסר עולם".

בכתב האישום נגד ואנונו, המשתרע על פני 3 עמודים, מיוחסים לו גם עבירות לפי סעיפים 113(ב) ו־113(ג) לחוק העונשין. סעיפים אלה קובעים כי "מי שמסר ידיעה סודית שאינו מוסמך לכך והתכוון לפגוע בבטחון המדינה — דינו מאסר עולם", וכי "מי שהשיג, אסף, הכין, רשם או החזיק ידיעה סודית ואינו מוסמך לכך — דינו מאסר 7 שנים. התכוון לפגוע בבטחון המדינה — דינו מאסר 15 שנה".

עם כתב האישום הוגשה לבימ"ש גם בקשה להארכת מעצרו של ואנונו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. הדיון בבקשה זו יתקיים היום אחה"צ בבימ"ש המחוזי בירושלים.

ואנונו יובא לבית המשפט תחת משמר כבד של שוטרים ואנשי משמר הגבול והדיון בהארכת מעצרו יתקיים בדלתיים סגורות.

בהתייעצות בין גורמים משפטיים ואנשי השב"כ והמשטרה הוחלט שלא להתיר לפרסם את תוכנו המלא של כתב האישום אלא רק את שלושת הסעיפים שבהם מואשם ואנונו.

אורנים
בית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית

המורים והבוגרים כואבים להודיע
על מותו ללא עת של מנהלנו

חיים הדומי

פרטים על מועד ההלוויה בטלפונים:
רמת יוחנן: 459222, 04—459215
אורנים: 930801, 04—935010

שמיר: לא היתה פנייה לחקור ישראלים בפרשת הנשק לאיראן

בהופיעו בפני ועדת העורכים אמר: אני שלם עם כל מה שנעשה

(ע). "לא היתה שום פנייה לישראל בנוגע להזמנת אזרחים ישראלים לחקירה כלשהי בארה"ב בפרשת אספקת הנשק לאיראן, כאשר תהייה פנייה בנושא נדון על כך ונשקול כל מקרה לגופו" אמר ביום ו ראש הממשלה יצחק שמיר במסיבה השנתית של ועדת העורכים לרגל כ"ט בנובמבר. "אין לי כל ספק שכל מה שנעשה, נעשה נבון בהתאם לאינטרס הלאומי" אמר שמיר בדוחותו את כל הידיעות כאילו ביצוע עסקת הנשק נעשה על ידי אנשים לא יעילים ולא מו־כשרים. בעצם הביצוע עסקו אנשים שממשלת ארה"ב הטילה עליהם תפקיד זה. ישראל השתתפה בקטע מסוים של הפעילות. ראש הממשלה הוסיף כי הקבינט ידון בימים הקרובים על הנוהל של מכירות הנשק לנוכח הפרסומים האחרונים.

בתשובה לשאלה לאן הלכו רווחי העסקה, אמר שמיר: "שלחנו נשק אמריקאי לפי כתובת שניתנה לנו. הקונים העבירו את התמורה הכספית לאמריקאים, לפי כתובת שניתנה להם על ידי האמריקאים. כסף זה לא עבר את ישראל, ולכן אין פה שאלת רווחים ולאן הלכו. מי שהחליט על ההשתתפות הישראלית במבצע הזה לקח בחשבון את כל ההשלכות המדיניות והשיקולים מסוגים שונים. לא היתה פה העדפה של איראן על עיראק, כי שתיהן עוינות לישראל. לדבריו, הוא היה מעודכן על הנושא, אם כי לא בפרטי הפרטים, והוא שלם עם כל מה שנעשה בתחום הזה.

שמיר הוסיף, כי מצבנו האסטרטגי והיותנו חשופים לסכנות באזור, חייבו אותנו לנהל מדיניות חוץ וביטחון דינמית ואקטיבית — לא לשקוד על השמרים אלא להשתלב תמיד בקוניונקטורות הנוצרות. על רקע זה השתלבה ישראל במאמץ האסטרטגי של העולם המערבי, ובעיקר של ארה"ב. ישראל אינה יכולה להיות נייטרלית ואדישה, אלא להסתכל סביבה ולהפעיל את כל האפשרויות. זה הרקע למה שמתרחש גם בימים אלה, אמר ראש הממשלה.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

שריר בפני 60 שופטים: זאת בושה למדינה שכך נראים בתי המשפט שלה

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

שר המשפטים, אברהם שריר, הישנה אתמול אצבע מאשימה לעבר שרי המשפטים שקדמו לו, שלא עשו למניעת ההידרדרות החמורה, שחלה במצבם של בתי המשפט, תנאי העבודה הקשים של השופטים והמחסור החמור בשופטים, שגרמו להצטברות כמות אדירה של תיקים ולעיכוב ממושך במתן פסקי דין. "זוהי בושה למדינה שכך נראים בתי המשפט שלה" — אמר שר המשפטים.

השר שריר שהופיע בהשתלמות שופטים, בה נטלו חלק כ־60 שופטים, ביניהם נציגי בית המשפט העליון, אמר לנוכחים: "גם מכם השופטים ניתן היה לצפות שתהיו מעורבים יותר ולתבוע את תיקון המצב. איפה היו שופטי ישראל?". הוא הדגיש, כי עד שנכנס לתפקידו כשר המשפטים לא ידע שהמצב בבתי המשפט חמור כל־כך. "אם אני, כשר בממשלה וכח"כ לא ידעתי את המצב לאשורו, יש להניח שגם נבחרי ציבור אחרים אינם מודעים לחומרת המצב". הוא הבטיח, כי נושא זה של שיפור המצב הפיסי של בתי המשפט, ושיפור תנאי העבודה של השופטים יעמוד במרכז העשייה שלו.

שר המשפטים הטעים, כי ציבור השופטים בארץ הוא מהטובים בעולם.

ח"כים של הליכוד בוועדת הכספים

לוחצים לדון בפריסת החובות של חיים שיף

מאת עדנה ארידור

חברים בסיעת הליכוד בוועדת הכספים של הכנסת, ובראשם הח"כים יורם ארידור ויגאל כהן, לוחצים על יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא, לעקוף את משרד האוצר ולקיים דיון במצב חובותיו של המלונאי חיים שיף. חברים בסיעה לוחצים לקבל החלטה בדבר פריסת חובות המלונאי חיים שיף.

הלחץ לקבל החלטה בוועדת הכספים נובע מהתנגדות שנוקט האוצר בהחלטתו לפריסת החובות למלונאי.

זה יותר משנה מנהל חיים שיף מו"מ עם האוצר בדבר פריסת חובות בסכום של 20 מיליון דולרים לתקופה של 10 שנים. חובותיו של המלונאי נאמדים בכ־40 מיליון דולרים.

חדשות המשק

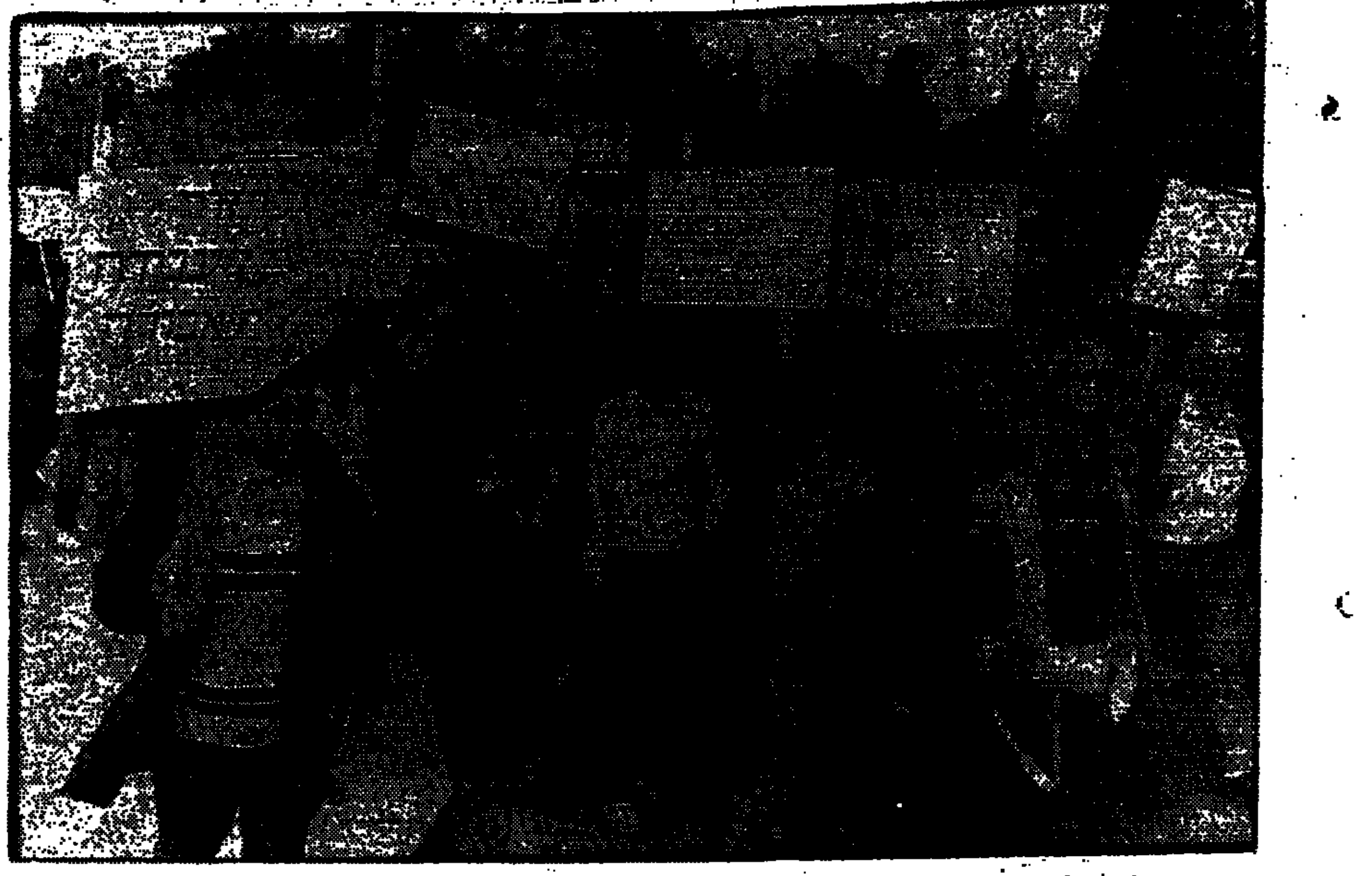

היום אמורה ליפול ההכרעה בעניין סגירת מפעל פריית בחדרה, שעובדיו מושבתים מעבודה מזה ארבעים יום. ביום שישי בבוקר הפגינו מאות מפועלי המפעל נגד סגירתו וקיפוח זכויותיהם. לפני יותר מחודש קיבלו העובדים הודעה על סגירת המפעל והוצאתם לחופשה ללא תשלום. בראש התהלוכה וההפגנה צעדו בין היתר גם חברי הכנסת יאיר צבן ואלעזר גרנות ממפ"ם. חברי הכנסת קראו בעצרת לשר האוצר לתת ערבות מדינה בסך של מליון דולר לבנק לאומי כדי לאפשר הפעלת וחידוש העבודה במפעל. (בתמונה: נורית אמותי. צילום: עוזי קרן)

האוצר נערך לקיצוץ התקציב ולהפחתת מס על מוצרי יבוא

צפויה גם הגדלת הקצבת מטבע זר והפחתת היטלים ליוצאים לחו"ל

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר נערך להפעיל בקרוב שורה של צעדים הקשורים בתקציב המדינה, הפעלת הרפורמה במס הכנסה וביצוע הפחתת המכסים, הפעלת צעדים שונים בשוק ההון ובן בצמצום הסקטור הציבורי.

להלן עיקרי ההצעות:

★ רפורמה בשוק ההון: הקצאת המשאבים בשוק ההון עבור הסקטור הציבורי תוגדל ל־1.5 מיליארד ש"ח. בשנה הבאה יוקטנו באחוזים ניכרים ההפקדות באוצר שמחייבות חברות הביטוח, קרנות ההשתלמות וקופות הגמל. בשנה הבאה ייפרעו תוכניות שונות בשוק ההון בהיקף של 8 מיליארד דולר מהם יוחזרו רק 6.5 מיליארד בלבד. על פי הערכות באוצר, תסתיים שנת התקציב הנוכחית בהפקדת כספים וזאת בניגוד לתחזית שלפיה יוחזרו השנה 400 מיליון ש"ח. תוספת ההכנסות הצפויה לממשלה גדולה מהחוב ועולה על חריגות בהוצאות הממשלה.

★ הפחתת שיעורי היטלים: בקרוב יופחת ההיטל על כרטיסי טיסה, שירותי קרקע בחו"ל. השיעורים הנוכחיים של ההיטלים הללו יגיעו ל־15 אחוז בלבד. כמו כן, מוצע להגדיל את הקצבת מטבע חוץ של נוסעים ישראלים לחו"ל. הצעה סופית בעניין, הוגשה לאחרונה למנכ"ל האוצר והוא אמור להחליט בעניין בימים הקרובים. הכוונה היא לבצע את הצעד הזה בחודש ינואר 87'.

★ הפחתת מכסים: בחודש הבא, יופחתו מכסים משורת מוצרים מיובאים מאירופה ומארה"ב. בימים אלה שוקדים במשרדי האוצר והכלכלה על קביעת השיעורים הסופיים של המכסים המופחתים. מס הקנייה יועלה בשיעורים ניכרים לגבי מספר מוצרים תעשייתיים וזאת על מנת להגן על התעשייה המקומית מפני הצפת השוק ביבוא מתחרה.

★ תקציב המדינה: בשבועות הקרובים יגיש האוצר לממשלה, הצעה לקצץ בתקציב המדינה לשנת 87'. גורמים בכירים באוצר אומרים כי לא יהיה מנוס מקיצוץ של כחצי מיליארד דולר בתקציב המדינה, על מנת לאפשר תנאי צמיחה במשק. במסגרת הקיצוץ בתקציב יפוטרו מאות עובדים בסקטור הציבורי, וכן יאוחדו ויצומצמו פונקציות. במסגרת התקציב מציע האוצר להטיל מס על קיצבאות זיקנה, להפעיל שכר לימוד מוזל בבתי הספר ולהוזיל אגרות בריאות. הקיצוץ בתקציב המדינה, יאפשר הפעלת רפורמה במערכת המיסוי בשוק ההון.

המכוניות השוודיות והיפניות יתייקרו בינואר מ־5–15 אחוז

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מחירי המכוניות היפניות והשוודיות יתייקרו, כצפוי, בינואר בשיעורים שבין 5 ל־15 אחוזים, מכיוון שהפחתת המכסים על מכוניות אירופיות ואמריקאיות לא תחול על כלי רכב מיפן ומשוודיה ובשל דרישתם של יבואני מכוניות מיפן להעלות את המחיר, עקב שינויים בשער של היין היפני לעומת הדולר. נציגי האוצר והתחבורה ידונו בימים הקרובים בבקשה להעלאת מחירי המכוניות היפניות.

ההעלאה תבוצע במקביל להוזלה בשיעורים שבין 2 ל־20 אחוזים במחירי המכוניות האירופיות והאמריקאיות. שיעור ההעלאה הסופי ייקבע בימים אלה, בדיונים בין משרדי האוצר והתחבורה.

העלאת מחירן של המכוניות היפניות, תביא לשינוי משמעותי במחירים היחסיים של מכוניות לצרכן בישראל. כך שייתכן כי המכוניות היפניות יהיו יקרות יחסית לעומת המכוניות האחרות.

גביש במכתב לעובדי כור: שגיתי

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

הלחצים הפוליטיים המופעלים על ישעיהו גביש, מנכ"ל כור, הביאו אותו לשלוח מכתב אישי לכל עובדי החברה ובו הוא מסביר את הסיבות להתנהגות הנהלת כור בפרשת אליאנס. מכתב זה נשלח שבוע אחרי שגביש כינס את ראשי המפעלים בכור לישיבה שנגעה בה התנהגות הנהלת הקונצרן בפרשה זו, ובה הסביר גביש את המניעים להחלטתו להפעיל חברת שמירה שתסייע בסגירת המפעל.

מאז פרשת אליאנס מופעלים לחצים רבים על גביש מצד מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, שיודה בפומבי כי שגה בדרך טיפולו בעניין. לחץ זה גם הביא לסיום השביתה בתנאים לא נוחים להנהלת המפעל — הנהלת המפעל מסכימה לשלם לעובדים תוספת שכר הכפולה מתוספת השכר שביקשו הוועדים עם תחילת הסכסוך.

במכתב ששלח גביש הוא מציין כי ההנהלה נקטה צעד חסר תקדים והלקחים מפרשיה זו יילמדו. מרוח הדברים במכתב ניתן להבין כי כור לא תנקוט צעד דומה בעתיד ולא תשכור חברת שמירה לשם סיומו של סכסוך העבודה.

גביש מסיים את מכתבו באמירה, כי הוא מקווה שהאיחוד והתנופה יאפשרו פתיחת פרק חדש במערכת היחסים באליאנס והתנאים שנקבעו עם החתימה על הסכם השכר החדש יאפשרו את הבראת המפעל.

"עלית" הפסידה 3.5 מיליון ד' בארבעה חודשים

מאת יהודית שרוני
כתב "הארץ"
לענייני כלכלה

חברת עלית הפסידה בארבעת החודשים האחרונים 3.5 מיליון דולר, בגלל הסתבכות בעירבון של מוצרי החברה — כך אמר בסוף השבוע מנכ"ל החברה, דוד מושביץ, בדברים שנשא ביום עיון מטעם המרכז הישראלי לניהול, שנערך בחברת עלית.

לדברי מושביץ, מוצרי החברה אמורים היו להיות מעורבנים ב־9 אחוזים. אולם הסתבכות בטיפול הביאה לאובדן הכנסה של 900 אלף דולר לחודש, ושום החלטה ביורוקרטית לא יכלה למנוע זאת. —

מנכ"ל עלית ציין, כי נושא הפיקוח על מחיר מוצרי החברה הוא משמעותי בעבורה. לדבריו, הוא ביקש ממשרד התעשייה להסיר את הפיקוח, גם אם יעלה הדבר לחברה בייבוא מתחרה, אולם הפיקוח לא הוסר.

מנכ"ל עלית גילה, כי בתקופה הקרובה תשלים החברה את העברת מפעלי הקפה, שהיו עד כה מוחזקים גם בידי בעלי מניות פרטיים, לבעלותה המלאה של עלית. מושביץ העריך, כי מחזור המכירות של החברה יסתכם השנה ב־170 מיליון דולר, מהם 16 מיליון דולר לייצוא. החברה מעסיקה 8,000 עובדים, מתוכם 500 עובדי שיווק, הדואגים שמוצרי החברה יגיעו לכל אזור מ־112 נקודות מכירה בכל רחבי הארץ.

אושרו הלוואות ל־10 מפעלי אלקטרוניקה במצוקה

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

עשרה מפעלי אלקטרוניקה יקבלו כבר בימים הקרובים הלוואות מהקרן לסיוע למפעלי אלקטרוניקה, שהקמתה אושרה בסוף השבוע על ידי ועדת הכספים של הכנסת. כמו כן נמצאות עתה בבדיקה בקשות של עוד 13 חברות נוספות. היקף הבקשות הכולל של מפעלים לקבלת סיוע מהקרן עולה על ההיקף שאושר לקרן בסך של 30 מיליון דולר.

במשרד התעשייה והמסחר אמרו אמש כי הקרן תעמיד הלוואות לארבע שנים, בהיקף של עד 2 מיליון דולר לכל מיפעל שיוכר כזכאי ליהנות מהקרן. ההלוואה תהיה בריבית של "ליבור+2", והסיוע גם יכלול מענק בשיעור של 15 אחוזים מהסיוע הכולל.

במשרד התעשייה הדגישו כי הסיוע בקרן החדשה יינתן על סמך הקריטריונים הנהוגים בקרן הסיוע למיפעלים במצוקה הפועלת במשרד התעשייה המעמידה סיוע למיפעלים בריאים מיסודם שנקלעו לקשיים זמניים.

ללאומי ודיסקונט אושרו הנפקות ב־57 מיליון ש'

מאת יהודית שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

דירקטוריון הבורסה אישר בסוף השבוע הנפקות של החברות להנפקות של בנק לאומי ובנק דיסקונט, בהיקף של 57 מיליון שקל.

חברת "מנפיקים דיסקונט", שהיא חברת ההנפקות של בנק דיסקונט, מבקשת לגייס 15 מיליון שקל באגרות חוב צמודות מדד, הנושאות ריבית שתקבע במכרז, אך לא תעלה על 8.5 אחוזים בשנה. הריבית תשולם בתשלומים חצי שנתיים, החל מה־30.6.87. תמורת ההנפקה תופקד בבנק דיסקונט לשם מתן הלוואה לאלדין.

חברת "לאומי מימון", שהיא חברת ההנפקות של בנק לאומי, מבקשת לגייס 30 מיליון שקל באגרות חוב צמודות מדד, הנושאות ריבית שתקבע במכרז, אך ששיעורה לא יעלה על 8 אחוזים. הריבית תשולם בשיעורים חצי שנתיים, ב־31 לדצמבר וב־30 ביוני של כל שנה. תמורת ההנפקה תופקד בבנק לאומי, לשם מתן הלוואות במישרין או באמצעות הבנק לפיתוח התעשיה, למפעלי תעשיה, לשם ביצוע תוכניות השקעה.

12 מיליון שקל נוספים מבקשת החברה לגייס בתשקיף נפרד ובאותם תנאים. כספים אלה מיועדים למתן הלוואה לחברת "מבנה תעשיה בע"מ", למימון השקעות שאושרו לצורך זה על ידי מרכז ההשקעות.

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, ציין בשבוע שעבר בהופעה באג' ת"א, כי גיוס ההון של פירמות באמצעות הבנקים להנפקות הוא בעייה, שיש לתת עליה את הדעת.

"הקניה הטובה ביותר" במבצע הטוב ביותר:

פיאט בדצמבר ללא הפקדה

מודיעין אזרחי / המכון למחקר
הקניה הטובה ביותר 1987
מבט לכלכלה ולחברה

1987 המוצר הנבחר

פיאט עושה זאת שוב. לרגל הזכיה בתוארי "הקניה הטובה ביותר" ו"המוצר הנבחר" לשנת 1987 — מכריזה פיאט על מבצע ללא תקדים למלאי מוגבל:

הזמן פיאט בדצמבר
ושלם רק את הוצאות המימון של ההפקדה בשיעור 25% בלבד מערכה + מע"מ

כל הזולה אפשרית – לטובתך אם תרצה לקבל את מכוניתך בינואר.

לדוגמא:
פיאט אונו 1000 סמ"ק
~~19,479.-~~ ש"ח — מחיר כולל מע"מ והפקדה
רק 17,898.- ש"ח — מחיר כולל מע"מ ~~והפקדה~~ ועלות מימון ההפקדה.

פיאט רגאטה 1300 סמ"ק
~~25,686.-~~ ש"ח — מחיר כולל מע"מ והפקדה
רק 23,596.- ש"ח — מחיר כולל מע"מ ~~והפקדה~~ ועלות מימון ההפקדה.

המחירים הנ"ל עפ"י מחירון החברה מס. 7/87 מיום 30.11.86. המבצע כפוף לתקנון הנמצא במשרדי החברה.

Uno
Regata

FIAT
פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

ספורט

בעריכת יואל ארזי

הפסטיבל הגדול חוזר

מן היציע

מאת יהושע שגיא

בסוף השבוע יחל שוב פסטיבל הספורט הגדול ביותר של ישראל: מכבי תל אביב, כדורסל, מול כל הצגות האירופית. הוותיקים שבינינו עדיין זוכרים כיצד זה התחיל: כיצד עשה מכבי ת"א מאמצים גדולים לעבור את הסיבוב הראשון; כיצד נרתק אחר כך כדורילו ורחימו בין הגדולים, עד שהיה לגדול מכולם. המועדון היחיד ביבשת המופיע זו הפעם ה־11 ברציפות בבית הגמר. בספר השיאים של הכדורסל האירופי כבר חרות שמו של מכבי תל אביב באותיות בולטות. כמה עצוב שקבוצות ישראליות אחרות עדיין לא הצליחו לעבור את המחסום ההתחלתי ועודן מגששות לא פעם בדרכן כדי לעבור סיבוב יחיד.

עד שגם הן יצליחו, ישאירו אותנו עם הורין, הם מתגברת מכבי תל אביב. הום שיש בו יתרונות וחסרונות. היתרון: שיש לנו פסטיבל נהדר ואנחנו חלק מן החגיגה היבשתית; החיסרון: שעם ישראל אוהב רק ניצחונות. והקריהתולה שלנו הוא שצריך לזכות בגביע אירופה. כל הישג, מלבד גביע, נחשב לכישלון. ואז, מאבד חלק מן האספקט את הפרופורציות, וכבר ראינו אפילו ביד אליהו תופעות דוחות של התפרצויות מכוערות.

מכבי תל אביב, כדורסל, הוא הגורם המוכיח לנו תמיד שעם ישראל, לאמיתו של דבר, אינו אוהב ספורט. הוא אוהב פסטיבל אלים והוא אוהב מלחמות עם רס על הפארקט, אבל הוא אינו אוהב את הספורט לאמיתו. עובדה: למכבי תלכיד משובח המפגין הצגות־כדורסל כמיטב כשרונם של מכביה. אבל, שימו לב: כאשר בתחילת השבוע שעבר שיחק מכבי נגד בית"ר תל אביב בליגה באו ליד אליהו בקושי 1,500 צופים; כאשר מריחים קצת מלחמה לקראת סוף השבוע, במישחק נגד אליצור נתניה, כבר באו כ־4,500 צופים; אבל כאשר מגיע הפסטיבאל של גביע אירופה כבר יהיה היכל מלא על גדותיו, עד אפס מקום.

משמע: הקהל אינו מעריך את ביצועי דורון ומיקי וקווין ולי ומוטי וגן והאחרים, כי אז היה בא לכל מישחקיהם, כפי שקבוצות האן.בי.איי. נהנות מאהבת הכדורסל של האמריקאי ומוכרות תמיד את כל הכרטיסים לכל העונה מראש. אנחנו מחפשים את הפיים, או את הלראות ולהיראות, והספורט הוא בעצם עניין שולי, שרוב הציבור הישראלי לא כל כך מתייחס אליו.

ואם מכבי תל אביב מצליח למרות הכל, באווירה כזו, לשמור על מקומו בצמרת האירופית במשך תריסר שנים רצופות, הוא ראוי להרבה יותר הוקרה והערכה מכפי שהציבור הישראלי מסוגל להעניק לו כל ימות השנה.

לא רק בימים של חגיגות.

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	בית"ר ירושלים (1)	10	6	3	1	11—24	21
2.	בני־יהודה (5)	10	4	6	—	9—14	18
3.	הפועל פ"ת (6)	10	5	2	3	6—15	17
4.	שמשון ת"א (3)	10	4	5	1	4—10	17
5.	הפועל כפר־סבא (2)	10	5	2	3	10—14	17
6.	מכבי חיפה (4)	10	5	2	3	7—10	17
7.	מכבי פתח־תקוה (8)	10	4	3	3	8—11	15
8.	בית"ר תל־אביב (11)	10	4	2	4	14—12	14
9.	מכבי תל־אביב (7)	10	3	4	3	7—12	13
10.	הפ' תל אביב (10)	10	2	6	2	9—8	12
11.	מכבי נתניה (9)	10	3	3	4	13—6	12
12.	הפ' באר־שבע (12)	10	2	5	3	8—5	11
13.	הפועל לוד (14)	10	2	4	4	8—10	10
14.	מכבי יבנה (13)	10	1	5	4	12—6	8
15.	מכבי יפו (15)	10	1	3	6	18—7	6
16.	בית"ר נתניה (16)	10	1	1	8	25—3	4

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

פתח תקוה מודה לגואטה

מאת דרור מגר

מכבי פתח תקוה — מכבי נתניה
(0—0) 0—1

השער: דני גואטה (55, עצמי).

★ המצטיין: עופר מביאן.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, אוחבל, פרסלני, מכנס, אילק, אביטל, נוריאל, בגלייבטר, ירוחם, אוחיון (כהן), רבינוביץ (דניאל). המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

● מכבי נתניה: בלדב, גואטה (עזריה), לוי, חסן, מחלוף, חלפון (ש. מנחם), מסיקה, בוארון, לם, גבאי, פרץ. המאמן: זאב זלצר.

שפט יצחק בריצקין, 800 צופים, האיצטדיון בפתח תקווה.

דקה 55: מנשה נוריאל, קשר פתח תקווה, מגביה כדור מימין אל רחבת שער נתניה. אין אף חלוץ, אך לפתע מגיח מגן נתניה דני גואטה, מתעופף באוויר בזינוק מקביל לקרקע ונגח נפלא אל בין חיבורי הקורות של שערו הוא.

תודה רבה לך גואטה, אמרו בפתח תקווה, גם אם היו נותנים לנו עוד 90 דקות לא היינו מבקיעים שער. כבר שבוע שני ברציפות אנחנו לא משחקים כדורגל ומקבלים את כל הנקודות. זו כבר שיטה אצלנו. לפני שבוע שיחקנו גרוע וניצחנו בבלומפילד את מכבי תל אביב. אתמול היינו עוד יותר גרועים אך קיבלנו שלוש נקודות, הפעם תודות לך גואטה.

בסך הכל מה אנו צריכים לעשות במישחקינו לשמור חזק בהגנה. לשלוח מדי פעם את דורון רבינוביץ להתקפות מתפרצות, לצפות למזל ולקוות שהיריב יהיה חלש. וזה הלך, גואטה. תראה את מכבי נתניה. במחצית הראשונה הם היו טובים הרבה יותר. התקיפו, בעטו לשער, כל מרכז השדה היה שלהם, בעיקר בזכות חלפון. גם הזדמנויות לא היו חסרות לכם. חלפון החמיץ פעמיים (דקות 14, 31) פרץ החטיא ממש מקרוב (דקה 23), גם שער שלכם מרגלי גבאי נפסל על ידי השופט בטעות נבדל (דקה 29), ומה אנחנו בפתח תקווה עשינו — שום דבר, רק פעמיים בעטנו לכיוון השער (רבינוביץ, בגלייבטר).

המחצית השנייה היתה שקולה יותר, כיוון שגם נתניה נחלשה ופתח תקווה היתה במילא כבר חלשה וכל השינויים בהרכבים לא שינו מאומה. לכן מה שנשאר בפתח תקווה יכולים לומר זה שוב, תודה רבה לך גואטה.

מה אומרים אחרי שבת

בית"ר ירושלים — הפועל כפרסבא

● אבי כהן, בית"ר י־ם: הקבוצה שלנו התבגרה והשתפרה וכעת היא משולמת. אם נמשיך כך — נזכה באליפות.

● אריה שמיר, הפועל כפ"ס: אין ספק שהקבוצה הטובה יותר ניצחה. עלינו ללמוד כיצד לשחק נגד משחקים כאלה.

מכבי חיפה — הפועל תל־אביב

● שלמה שרף, מאמן מכבי חיפה: הגענו למצבים והחמצנו. היתה בעיטה 11 בדרזה שלא נפסקה לזכותנו. במישחקים הבאים יהיה טוב יותר.

● דוד שוייצר, מאמן הפועל ת"א: למכבי היו יותר הזדמנויות, אבל פעם אחת לפחות כשאלי כהן פרץ לבדו עצר אותו השופט בגלל נבדל שלא היה.

בית"ר נתניה — הפועל לוד

● ויקי פרץ, לוד: השער שהבקעתי בפתיחה העניק לחברי ביטחון, והחל לבנות הגבה.

● חיים לוי, נתניה: זה מה שקורה, כאשר יש התקפה שלא מצליחה להבקיע, ומאידך הגנה שסופגת כל כך הרבה שערים.

מכבי יבנה — הפועל פתח־תקוה

● ציון יעקב, יבנה: לא התכוננו היטב למישחק אין בלוף בכדורגל, אך אסור להתייאש.

● ניר לוין, הפועל פ"ת: "מגיע כל הכבוד לכל הקבוצה על משחק התקפה ולא רק לי".

בני־יהודה — מכבי תל־אביב

● יצחק שניאור, מאמן בני יהודה: למרות לחץ מכבי היינו קרובים לשערים נוספים. גם 1—0 מספק אותי, כמובן.

● גרשון בריקמן, יו"ר מכבי ת"א: מצטער, לא תוציא ממני מילה לשאלה אם התוצאה אינה אכזרית. ראית בעצמך.

בית"ר ת"א — מכבי יפו

● אריה רודלר, מאמן בית"ר תל אביב: המישחק לא חשוב לנו בכלל. העיקר שזכינו בשלוש נקודות.

● משה ארנבה, מאמן מכבי יפו: אני מאוכזב רק מהתוצאה, לא מהמישחק. הגול שספגנו שער בדקה האחרונה. זה יכול היה גם להיגמר אחרת.

שמשון ת"א — הפועל באר־שבע

● אבי הרה, שוער שמשון: לא הרגשתי שהצטיינתי. טוב שהצלחנו להוציא נקודה במישחק הזה.

● דרור בריינור, מאמן באר שבע: קיבלנו שער בדקות האחרונות, דבר המוכיח על עייפות מצד אלינו.

מכבי פתח־תקוה — מכבי נתניה

● דורון רבינוביץ, מכבי פ"ת: עוד ניצחון כזה ואכלנו. האמת שחייב לבוא סוף לתופעה שאנחנו משחקים גרוע ומנצחים.

● זאב זלצר, מאמן מכבי נתניה: הבקענו שני שערים. השער לזכותנו נפסל, השער לחובתנו אושר.

שמשון קיבל מתנה

מאת חיים מלינק

הפועל באר שבע — שמשון תל אביב
(0—1) 1—1

השער לבאר שבע: דב רמלר (15). לשמשון: נסים ברדה (81).

★ המצטיין: אבי הרה.

● הפועל באר שבע: זרכוביצקי, ברהום, דוידי, אילוז (וייצמן), אזון, חיון, צרפתי, אוחנה, שרשבי (גונן), רמלר, שמעון ביטון. המאמן: דרור ברינור.

● שמשון תל אביב: אבי הרה, יפתח הלוי, נסים ברדה, אורי כהן, שמעונוב, יגאל הלל, ארביב, יוסי כהן (שוקרון), מזרחי, רשתי, לויתן. המאמן: יעקב גרונדמן.

שפט בני כהן, 5000 צופים, בלומפילד.

הפועל באר שבע הגישה מתנה. חנוכה מוקדמת לשמשון תל אביב, ברשות נקודה באיצטדיון בלומפילד ביום. המתנה היתה כה מוצלחת, עד כי שמשון רצתה עוד שתיים, וכמעט שזכתה בכל הקופה. מחצית שלמה החזיקה באר שבע בכדור, יזמה התקפות נגד יריב שבקושי עמד על רגליו, וכבשה שער שהיה אמור להיות פתיחה למבול שערים, אך דווקא כאן נאלמה דום, וסיימה את המישחק שבאמתחתה נקודה אחת בלבד. גיבור המישחק היה אבי הרה, שוער שמשון, שהציל את קבוצתו מתבוסה בדקות רבות במחצית הראשונה, ובכך החזיק את שמשון בתמונה. השער הראשון נכבש בדקה ה־15, לאחר פתיחה טובה של באר שבע, שמעון ביטון מסר לשרשבי, זה הרים לרחבה ורמלר השכין את הכדור ברשת. מרגע זה ועד תום המחצית הראשונה, לחצה באר שבע ללא הרף, כשעל המלאכה מנצח רמלר הוותיק. הוא הביך את הגנת שמשון, מסר כדורים ואף כבש את השער. מנגד, היתה קבוצת שמשון קבוצת צללים.

על המחצית השנייה חבל לספר, כי לא היה שום אירוע מרתק, פרט לתחרות מקהלות בין אוהדי באר שבע לבין אוהדי... בית"ר ירושלים, שהתחרו ביניהם בהמצאת סיסמאות וקללות, כשהמככבים בשירים היו הצועד המפורסם מבאר שבע ורפי לוי מירושלים. שמשון הצליחה להשוות את התוצאה למרות מישחקה הגרוע בדקה ה־81. ארביב הרים כדור עונשין ונסים ברדה נגח והשווה.

דב רמלר (בלבן), שהבקיע את שער היתרון נחסם על ידי יגאל הלל. (צילום: עודי קרן).

● רונן גדרי מפתח תקווה שיפר בשבת בהרצליה את השיא הלאומי בקליעה בירי באקדח דואל, בעל קליבר גדול, לאחר שצבר 531 נקודות (שיפור של 8 נקודות לשיא הקודם).

● הליגה הלאומית ברוגבי: הפועל רעננה — אסא תל אביב 12—21, ירושלים — הגליל העליון 0—15, הפועל יזרעאל — קרית ביאליק 0—20.

בתום השליש הראשון: צל"ש גם לבני־יהודה והפועל פ"ת

בית"ר ירושלים: ההצגה הטובה בעיר

גם כפר־סבא הצדיעה לשערים של אוחנה, מלכה ומלמיליאן

מאת גיא צוקר

בית"ר ירושלים — הפועל כפר סבא
(0—1) 2—3

השערים: לירושלים: אלי אוחנה (36), סמי מלכה (67), אורי מלמיליאן (75). לכפר סבא: איתן רביבו (70), אלי יאני (86).

★ המצטיין: אלי אוחנה.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, כהן, אזולאי, אשש, שירזי, קרש, שוורץ, מלכה (בן הרוש), מלמיליאן, אוחנה, גולדר. המאמן: דרור קשטן.

● הפועל כפר סבא: שמיר, אייזנר (תמיר בן חיים), סיימון, גרמיש (אופיר בן חיים), איינשר, סיין, ישה, מרגון, רביבו, מיימוני, נוזר, יאני. המאמן: נסים בכר.

שפט: עובדיה צבי, 10,000 צופים, איצטדיון בלומפילד.

הטבלאות משוקלות. אסור לשכוח את המשפט הזה. אסור גם להחמיץ את מישחקי בית"ר ירושלים, הקבוצה הטובה ביותר בישראל לאחר עשרה מחזורי ליגה. מי שסובל תבוסת מתצוגות־נפל התחורת על עצמן בתחרות מריגה במגרשי הכדורגל בישראל, יכול לשמוח שלא התייאש, הלך אתמול לאיצטדיון בלומפילד וחזה בקבוצה מירושלים, זו גברה על הפועל כפר סבא 2—3 (0—1) ועשתה למען יוקרתו של הכדורגל הישראלי יותר מכל קבוצה אחרת בעונה זו.

למעט כמה דקות של רפיון במחצית השניה, הציגה ירושלים מישחק מהיר, אגרסיבי, נאה לעין ויעיל — התמציה המדומנת להביס את כפר סבא, סגניתה ערב המחזור. התוצאה הסופית, מטעה בשלעצמה, צריכה להבהיר לבית"רים שעליהם לשפר נקודות אחרות במישחקם הא. תהיה הדרך לאליפות ההיסטורית פתוחה. העונה זו כבר לא אגדה, אלא הגותה הריאלית.

במחצית הראשונה "ישבה" ירושלים על שערו של אריה שמיר וסיימה אותה עם שער זכות אחד בלבד — תפוקה מבעטה מדי. שלמה שירזי, אבי כהן (יצא מן הכלל), סמי מלכה — האלי — אוחנה המצטיין תקשרו ושוב, במהירות שהתירדה את מגיני כפר סבא ותוסר תשובה (גם איינשטיין חלש מאוד) רק בדקה ה־36 הבקע השער הראשון: גולדר הגביה את הכדור לרחבה מן האגף הימני ואוחנה, שלא כוסה, נגח בקלות את שערו התשיעי העונה, 1—0.

בית"ר פתח את המחצית השניה בתנופה ומלמיליאן, שהתעורר לחיים לאחר 45 דקות חלשות, בעט בעוצמה מ־25 מטרים. שמיר הדף את הכדור ומיד קלט את נגיחתו של אוחנה. אולם בדקה ה־67 כבר לא יכול לעשות מאומה. מלמיליאן הגביה כדור עונשין מצד שמאל, שוער כפר סבא הדף וסמי מלכה בעט את הכדור השני לרשת. המצמתיו המרגיות של גולדר, הירידה בכושרם הגופני של שירזי ומלכה והשאננות בהגנה הבית"רית, התבטאו מיד בתוצאה. איתן רביבו, הטוב בשחקני כפר סבא במחצית זו, בעט בכוח ומצמצם ל־2—1 בדקה ה־70.

כאן הראה מלמיליאן מדוע הוא חיוני כל כך לקבוצתו. בדקה ה־75 פרץ לרחבה וכששמיר יצא לקראתו הקשית אחרי בשלווה את הכדור מעליו, 3—1. כפר סבא, שהראתה רוח לחימה ראויה לשבח, צימצמה את הפיגור בדקה ה־85, לאחר שאלי יאני נגח והבקיע את השער האחרון.

שוער בית"ר ירושלים יוסי מזרחי מסכל התקפה של כפר־סבא, שנוצחה 3—2 בבלומפילד. אורי מלמיליאן נבלם על ידי גדעון סימון. (צילומים: עודי קרן).

אלטר מנע ניצחון חיפאי

מאת אברהם ציבין

מכבי חיפה — הפועל תל־אביב
(1—0) 1—1

השער לחיפה: משה סלקטר (79). לתל אביב: יהודה עמר (11).

★ המצטיין: אריה אלטר.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אוסמו (סלקטר), כהן, קליננר, רוזנטל, גרופר, ממן (גבעול), מרדכי, ברייליובסקי, ארמלי. המאמן: שלמה שרף.

● הפועל תל אביב: אלטר, עמר, אקוזיה, זאגה, פינטו, א. כהן, ארמה, דאנו, סיני, לנדאו, ליננרס (בן שטרית). המאמן: דוד שוייצר.

שפט משה אשכנזי, 12,000 צופים, והאיצטדיון העירוני בקרית אליעזר בחיפה.

שוער הפועל תל־אביב אריה אלטר היה אתמול גיבור התיקו (1—1), שהשיגה האלופה בחיפה מול סגניתה. השוער הוותיק זינק והדף כמה כדורים שנראו בדרך לרישתו, ומנע בזה ממניאל ברייליובסקי, איתי מרדכי ואחוי ארמלי להבקיע, למרות שלא אחת בעטו ממצבים טובים שבדרך כלל עשויים להביא תפוקה טובה יותר.

הפועל תל־אביב ומכבי חיפה ניהלו במחצית הראשונה קרב שקול, בהשראת העימות האחרון ביניהם, אשר הכריע כזכור את גורל האליפות. שני המאמנים הוותיקים שוייצר ושרף הצמידו שומרי ראש לכוכבי הקבוצות, וניסו להקהות בזה את עוקצו של היריב. אבל אם במחצית הראשונה התנהל מאבק שווה כוחות, היה יתרון חיפה ברור לאחר ההפסקה, ובדקות רבות התנהל המישחק רק במחצית אחת של המגרש, כשחיפה לוחצת את הפועל תל אביב לשערה. 12 אלף הצופים, בהם שחקני־נבחרת ששמה אורבלי אלמחלינן, נהנו מההתמודדות, אם כי ציפו אולי למנה גדושה יותר של איכות.

בדקה ה־11 הוליכו שחקני תל אביב ביתרון 1—0. לאנו הגביה משמאל ויהודה עמר בעט במספרת, כדור מלש השער, שחדר לרשת מתחת לבטנו של אבי רן המופתע.

חיפה הגיבה בכמה התקפות מסרבות ובדקה ה־18 מסר ברייליובסקי לליאור רוזנטל, שבעט שטוח והחרצה. בדקה ה־22 ניצב אוסמו מול אלטר, שהדף את הכדור, והשוער התל אביבי הגיע לשיאו בדקה ה־27 כשברייליובסקי בעט מ־25 מטר ואלטר הצליח להדוף. בדקה ה־40 קפתחה חיפה כאשר איתי מרדכי הוכשל בתוך רחבת הפועל, אבל השופט אשכנזי נתן לחיפה יתרון: הכדור הגיע לברייליובסקי שבעט, אבל שוב היה זה אלטר שזינק והדף.

המחצית השניה מצאה את חיפה במיתקפה כללית, כאשר היא מסתייעת גם בקשרים ובשחקני העורף. אבל אלטר היה תמיד במקום. מאגרף ומזנק, ומונע מהחיפאים להבקיע. בדקה ה־70 בעט איתי מרדכי מ־16 מטר ואלטר זינק והדף לקרן. גם בדקות הבאות היה אלטר בגדולתו, אבל בדקה ה־79 נאלץ להיכנע לשער שחיק: ברייליובסקי בעט קרן מימין, ליאור רוזנטל נגח, אלטר הדף — אך משה סלקטר שנכנס כמחליף בעט פנימה כדי לקבוע 1—1.

גם בהמשך נתנו החיפאים את הטון ותקפו ללא הרף, אבל לא הצליחו להשיג שער ניצחון, שאולי היה ממתיק את הגלולה המרה של אבדן כתר האליפות להפועל תל־אביב בעונה שעברה.

נוסחת־פלא: איך לשלוט ולהפסיד

מאת אפרים יונתי

בני יהודה — מכבי תל אביב
(0—1) 0—1

השער: דוד גורדנה (3).

★ המצטיין: יעקב אסייג.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אריב, סגל, שרעבי, מליחי, דיין, אייל, חיים, גורדנה (עלו), אייזנברג, ברקוביץ. המאמן: יצחק שניאור.

● מכבי תל אביב: גינצבורג, קרשי, כהן, שמעונוב, אזולאי, לולה, גולדברג, גריאני (אלון נתן), סבק, דריקס, עודד מכנס (סנדרוי). המאמן: שמעון שנהר.

שפט: יאיר סליגמן, 4000 צופים, בשכונת התקווה.

כיצד אפשר לשלוט במגרש כמעט כל הזמן, ובכל זאת להפסיד? זוהי שאלה זו צריך להפנות למכבי תל אביב. ששגע, שחק, בהתנשה ונילה יתרון בשלבים מאוחרים יותר, אך נוצח 0—1. תוצאה אכזרית ללא ספק.

בני יהודה פתחו בתנופה גדולה במטרה להשיג שער מהיר. ואכן, חלפו רק שלוש דקות עד שעלה ההתבים ליתרון. מישל דיין הרים כדור מצוין לרחבה, וגורדנה שהתמקם היטב נגח מחמישה מטרים לזוית השער העליונה. בדיקות אלו התפתח במגרש מישחק מהיר והצדדי, כאשר בני יהודה מפעילים את גורדנה ואייזנברג לעבר שערו של גינצבורג, ומכבי מנגד — בניצוחם של אבי כהן, ארז לולו וגולדברג — פתח את המישחק לאגפים. בדקה ה־25 כמעט הושג שיוויון, מכנס נגח לשער, הכדור נהדף בקורה וגיא שרעבי הרחיק מהקו. מרקה זו ואילך הגביהו שחקני מכבי את הלחץ, ואבי כהן והולאי נראו לא פעם ברחבת ה־16 של בני יהודה.

במחצית השניה הגבירו המכבים את הלחץ על שער אסייג, ולמעשה יותר ויותר לשערים. אולם בעיטותיהם של גולדברג, דריקס ומכנס נקלטו בידי אסייג, שהיה יציב מאד ובטוח בשערו. מאמן בני יהודה יצחק שניאור ערך חילוף, הוציא את גורדנה והכניס את עלו במטרה להקהות את הלחץ, שבא בעיקר מצידו של לולה. בדקה ה־58 בעיצומן של התקפות מכבי, הגיע עלו להתקפה מתפרצת ובעט לשער, אך אבי כהן חילץ מן הקו. לקראת הסיום ערך מאמן מכבי שמעון שנהר חילוף כפול, והכניס את אלון נתן וסנדרוי במקומם של מכנס וגריאני, אולם כל ניסיונותיהם להשוות עלו בתוהו.

בדקה ה־84 היו דווקא המארחים קרובים לשער שני, אולם בעיטתו של אייל חיים נהדפה בקורה.

משה אייזנברג, מבני יהודה (מימין) וחיים גולדברג ממכבי תל אביב מנתרים שלובי זרוע בשכונת התקווה.

ההבדל הקטן של הדקה ה־89

מאת שמואל קליגר

בית"ר תל אביב — מכבי יפו
(0—0) 0—1

השער: רוני צמח (89).

★ המצטיין: רוני צמח.

● בית"ר תל אביב: ב. גדבי, ברנתן, צמת, ידידה, קבב, יחזקאל (בנמיאס), נסים כהן, מזרחי, עמרן (וזירא), ידין כהן, בלחסן. המאמן: אריה רודלר.

● מכבי יפו: נמרוד אברהם, סלימן, בוטפיקה, כהן צרף, דוד מאיר, שמעון כהן (הרוק), אלקולומבריה, יוסי לוי, מזרחי, צישרוט (מגלה), דיגמי. המאמן: משה ארנבה.

שפט גבי לוי, 800 צופים, איצטדיון וינטר ברמת גן.

300 צופים יותר מדי חזו במעט מדי כדורגל. המלה כדורגל היא יומרנית מדי לגבי מה שהתרחש ביום ו' במגרש הספורט שמסף השמש של רמת גן, אבל לבית"ר תל אביב זה בכלל לא היה איכפת: להם יש שלוש נקודות משער של שניות הסיום והיפואים חזרו הביתה בידיים ריקות, וזה עושה את ההבדל הקטן שמכיר לחלק מהצופים את סיבת הימצאם כאן.

במהלך 90 הדקות רשמתי אירועים ספורים ביותר, אם בכלל, ולא כולם לקוחים מתחום הספורט דווקא. עד ההפסקה היתה רק בעיטה אחת לשער (אלקולומבריה, 10) אבל בעוקציו היה המשקף. רק זה היה מתחום הספורט. היפואי שמעון כהן מיקר להזכיר לנו היכה אותו: זה התחיל שניות ספורות לאחר השריקה כשפגע בגסות בנסים כהן וראה צהוב מול העיניים. בדקה ה־30 הצהוב העדים בפני פגיעה בעמרם. שמעון כהן, אח צעיר של אלי כהן מהפועל תל אביב ובני כהן, לשעבר מכבי יפו — לא מתורגש באדום.

ויש גם מחצית שניה. בית"ר לא זזים, תקועים, היפואים מתגוננים, מכובנים זמן לפעמים התקפות מתפרצות חסרות תועלת. שמעון כהן בחוץ, צישרוט מודה על רגל, ממתינים לשריקת הסיום. מישחק מציג, כדורגל שלילי, לא אמריק דיוד — רסטרודקסיה.

שלושה מטוסים עברו מעל על חולפים בזה אחר זה מעל למגרש. מישהו יעיר לך בציניות: "רואים יותר מטוסים מבעיטות לשער" והנה כך שער מהפס. שער של הרגע האחרון: רוני וזירא נכנס לפני דקות מעטות והוכשל בפינת ה־16. הוא בעצמו הקשית אל פי השער ומצחו של רוני צמח פגש בכדור והחדירו בעוצמה לתוך השער.

● חיים לבינגר, בן 37, הקונסול הכללי של ארה"ב בישראל, נרשם ביום ו' להשתתף במרתון טבריה.

כדורגל

הבולגרי וולב יאמן את יפו

מאת כתב "ספורט הארץ"

נבוקו וולב יהיה המאמן הבא של מכבי יפו — כך נמסר אתמול. וולב יחליף את ברהום מזרחי שהתפטר לפני תשעה ימים, לאחר התבוסה 3—0 לשמשון תל־אביב.

וולב שאימן את מכבי יפו בשנות השישים עומד להגיע לישראל בסוף השבוע. בינתיים ימשיך לאמן את הקבוצה המנהל המיקצועי, משה ארנבה, שמונה למאמן הזמני.

ויקי פרץ חזר לנתניה כדי להבקיע במדי לוד

מאת חנן פאר

הפועל לוד — בית"ר נתניה
(0—1) 0—5

השערים: ויקי פרץ (10), רונן הלל (69), דוד שרביט (72), בני סמרג'ה (79), ישראל בן ממס (86).

★ המצטיין: רונן הלל.

● הפועל לוד: יעקב בנרדים, יצחק בנודים, יצחק נעמן, אורי בנודים, שלמה חביב, בן ממס, הלל יעקב, שרביט, קסטר חיילי (רפי שמואל), ויקי פרץ (רונן הלל), בני סמרג'ה. המאמן: צבי רוזן.

● בית"ר נתניה: שמעון לביא, קידס, סאסי, מיכה מרוסי, משה גואטה, חיים לוי, סימוני (גבריש), יוסי תשובה, ינגה, סגל, סטביאנה (אבישי גולן). המאמן: שמואל פרלמן.

שפט: חיים ליפקוביץ, 700 צופים, איצטדיון סומרוק בנתניה.

ארבעה מישחקים שיחק הכדורגלן הוותיק ויקי פרץ, בראשית העונה, בשורות בית"ר נתניה, ולא הבקיע שער. אתמול, במדי קבוצתו החדשה הפועל לוד, הצליח השחקן הבין־לאומי לשעבר לכבוש שער בכורה העונה, והוביל את הקבוצה השביעית בקריירה הארוכה שלו, לניצחון גדול — 5—0, במאבק נגד הירידה.

בית"ר, משחורתיו נעדר שחקן המפתח יוסי אדרי, לא הצליח כל 90 הדקות לסכן באופן ממשי את שערו של הלודאי יעקב בנודים, וחוף יכולת עדיפה לפיקים במרכז המגרש. בבית"ר הגיחו את הרעות רק הקשר חיים לוי, אולם חסר שיתוף הפעולה בהתקפה בינו לבין הוותיק ישראל סגל — שנשמר היטב על ידי אורי בנודים — היה בעוכרי ניסיונות הביטוש של המקומיים. ההתקפה הנתניינית הרופפת הקלה מאד על האורחים בנודים, נעמן וחביב, שיעו לנטרל פריצות מאגף ימין של שלמה קידס.

לוד כבשה שער יתרון כבר בדקה התשיעית. מרגלי ויקי פרץ, לאחר טעות המוח בהגנת נתניה, שלא הצליחה להדוף כדור רוחב מסוכן של יעקב הלל. עד לדקה ה־69 שמרה לוד על הפסקת אש, אבל אז ניצלה התמוטטות של הגנת בית"ר, כדי לכבוש רביעיה נוספת בפרק זמן של 17 דקות.

האחראי הישיר להמהפך היה הצעיר רונן הלל, המושאל העונה מהפועל פתח תקווה. 22 דקות מן הסיום נכנס במקומו של פרץ, שבמבע הגמש את המגרש. הלל המהיר הצליח בכוח התלהבותו לפתוח את הבריר, שער לסיום הצליחו לכבוש שער כמעט בכל התקפה: דקה 69 — רונן הלל בועט לשער. דקה 72 — שרביט מקבל כדור שטוח בתוך רחבת בית"ר ובועט לפינת השער — 3—0. דקה 79 — רונן הלל במסירה מדויקת מעביר את סמרג'ה לבדו מול שער היריב וקובע בבעיטה חזקה 4—0. דקה 86 — דוד שרביט מעביר כדור רוחב משמאל ובן ממס ממשיך בקלילות לרשת, 5—0.

● אהרון מואב מירושלים זכה בשבת באליפות הפועל בקליעה בחצה ועיד, 60 כדור במצב שכיבה, לאחר שצבר 589 נקודות. באליפות הנשים זכתה חני קשנסקי מחיפה, 587 נקודות. באליפות הנוער זכה עמירן שילוח מכפר סבא, 579 נקודות. בסיכום הקבוצתי זכה הפועל חיפה עם 1752 נקודות. התחרות היתה בכפר סבא.

שמעון ביטון לעתודה

מאת כתב "ספורט הארץ"

שמעון ביטון, החלוץ הצעיר של הפועל באר־שבע, צורף לסגל העתודה ע"י המאמן הלאומי מילינקו מיהייץ'. סגל העתודה יתמודד מחר במישחק אימון עם נבחרת הנוער.

יבנה שילמה את המחיר

מאת עמי הרמן

הפועל פתח־תקוה — מכבי יבנה
(0—1) 2—5

השערים לפתח־תקוה: מחפוד (25), ניר לוין (53 ו־77), עד איליה (60), מני בסון (89). ליבנה: אשר חלפון (70), צבי גורדון (83).

★ המצטיין: ניר לוין.

● הפועל פתח־תקוה: גרוני, ה. לוי, בודניק, אלון, קדושאילי, איליה, מרקוס, חזן, מחפוד (נהרי), לוין, בסון. המאמן: אברהם גרנט.

● מכבי יבנה: לסנר, חלפון, אלקבץ, סולומון, פרץ, עלוזאה, יעקב, א. כהן, אוסמו (ש. לוי), ועקנין, אבטבים (גורדון). המאמן: ציון יעקב.

שפט יהושע לויה, 800 צופים, ביבנה.

ביבנה האמינו, כי למרות הכבות הלאורגניזציות היעוד המאמן יצליח לעבור עוד משחק ללא הפסד בית ראשון. אך הוכח שכאשר לא מתאמנים ולא מתכוננים כראוי קשה לצפות להשגים. שחקני פתח תקוה שבו והוכיחו כי קבוצתם נמצאת בדרך הנכונה, ולאחר 4 שערים בנתניה הבקיעו הפעם 5 שערים, ובכך צברו 9 שערים תוך שבעה ימים בשני משחקי חוץ. השג הראוי לציון.

שחקני יבנה פתחו בהתלהבות רבה ותקפו את שער פתח־תקוה, אך גרוני מנע מהם כל אפשרות הבקעה. בדקה ה־25 הצליחו שחקני פ"ת להשיג יתרון ראשון. אלי מחפוד נשלח אל תוך רחבת שער יבנה, הבחין שלסנר אינו ממוקם היטב בשערו ושיגר את הכדור לרשת.

עם פתיחת המחצית השניה השיגו שחקני פ"ת שער שני בדקה ה־53. כדור קרן הגבה מימין וניר לוין הפעלתן התרומם היטב ונגח לרשת. בדקה ה־60 שב פתח־תקוה בהתקפה מהירה שבסיומה הבקיע עד איליה את לסנר בשלישית. שחקני יבנה החזיקו בכדור אך שחקני פ"ת היו מסוכנים יותר. בדקה ה־66 פרץ מני בסון משמאל והוכשל בתוך רחבת יבנה. יהושע לויה קבע כדור עונשין מ־11 מטרים. ניר לוין בעט אך לסנר קלט. חלפו 4 דקות ויבנה הצליחה להשיג שער ראשון. אשר חלפון בעט במדויק כדי לקבוע 3—1. בדקה ה־77 פרץ ניר לוין משמאל, ספק הגביה, ספק בעט לשער והכדור היתל בלסנר והמתפתע חדר לשער, 4—1. בדקה ה־83 פרץ שלום לוי מימין, הגביה לעבר שער פ"ת וצבי גורדון נגח היטב כדי לצמק ל־4—2. בדקה ה־89 לא נכשל מני בסון ומול לסנר בעט פנימה.

הניחוש הנכון בטוטו

1.	מ. יבנה — הפ. פ"ת	2
2.	מ. פ"ת — מ. נתניה	1
3.	ב. יהודה — מ. ת"א	1
4.	מ. חיפה — הפ. ת"א	x
5.	ב. ים — כפ־סבא	1
6.	שמשון — באר־שבע	x
7.	ב. ת"א — מ. יפו	1
8.	ב. נתניה — לוד	2
9.	נהריה — ב. רמלה	x
10.	דימונה — ה. עמידר	2
11.	הפ. יהוד — הפ. ים	2
12.	בית־שאן — הפ. חיפה	x
13.	הפ. ר"ג — הפ. עכו	1
14.	הפ. חדרה — הפ. טבריה	1

רמז משני מוקדים: סיכוי לשינוי

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

הליגה הלאומית הגיעה אל שליש הדרך עם מכה מרשים של 24 שערים, כאשר ולוצי ארבע קבוצות בלבד לא הבקיעו, שום מישחק לא הסתיים בלי שער, והתחושה הכללית היא של שיפור איכותי ניכר. אם זה שינוי אמיתי, ולא רק תופעה חד־פעמית, כי אז ייתכן שהליגה הלאומית לכדורגל תחזיר לעצמה מה את הקהל האבוד שנמאס קצה במיטבי השלושה והדחורים שהיו הסממן הבולט שלה באחרונה.

שתי הצגות גדולות ריכזו אתמול את מרבית הצופים: המאבק בין האלופה, הפועל תל־אביב לסגנו, מכבי חיפה משך 12,000 צופים, שנהנו מעימות מרתק שהסתיים ללא הכרעה 1—1; ואילו המאבק בין המוביל בית"ר ירושלים לבין מי שהורג שני, הפועל כפר סבא, ריתק בבלומפילד 10,000 צופים, שחזו במיטבו הטוב ביותר של העונה: גם מאבק דרמטי וגם חמישה שערים, בתוספת תזכורת מצד הבית"רים, שזה כבר לא היה בבדשר כה. טוב, כי הפעם סיסיים להיאבק על כתר האליפות טובים מכבי שהיו אי־פעם. הירושלמים פתחו פער של 3 נקודות, בפיסגה, אחרי שכמעט מכל שלוש הדולקות אחריהם (כפר סבא, שמשון, מכבי חיפה) איבדו נקודות.

אל המקום השני חזרו הניבוז של יצחק שניאור מבני יהודה, אחרי שהכביעו במגרשם בשכונת התקווה 1—0 את מכבי תל־אביב, שנסוג אל המקום התשיעי בירידה. שמשון, למרות שבעה משחקים רצופים בלי הפסד, נסוג שלב אחד בדירוג, אחרי שסיים 1—1 עם הפועל באר שבע במישחק המוקדם בבלומפילד.

זינוק גדול בטבלה עשה בית"ר תל אביב, שהכניע ביום שישי את מכבי יפו 1—0 משער ניצחון בדקה ה־89, וגם הפועל לוד נחלץ מאיזור הירידה, אחרי שהביס בנתניה 5—0 את העולה החדש בית"ר נתניה (שספג, אגב, את כמות השערים הגדולה ביותר בליגה: 25, ממוצע של 2.5 שערי־חובה למישחק). אל איזור הירידה נסוג מכבי יבנה, שנכנע בביתו 5—2 להפועל פתח תקוה, שסידרת הצלחותיו ומטחי השערים שלו הניקוה עד למקום השלישי בדירוג הלאומי. גם בגיגיעתה השניה של פתח־תקוה, קבוצת מכבי, השיגה ניצחון שני ברציפות — גם הפעם 0—1 (משער עצמי) על מכבי נתניה.

במחזור הבא

● הפועל לוד — מכבי יבנה
● מכבי יפו — בית"ר נתניה
● הפועל באר־שבע — בית"ר ת"א
● כפר־סבא — שמשון תל אביב
● הפועל ת"א — בית"ר ירושלים
● מכבי תל אביב — מכבי חיפה
● מכבי נתניה — בני־יהודה
● הפועל פ"ת — מכבי פ"ת

סמנתה, חברתו האנגליה של אלי אוחנה, כפי שצולמה אתמול ביציע של בלומפילד. (צילום: עודי קרן).

מלך השערים

1. אלי אוחנה (בית"ר י־ם) 9
2. א. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 7
3. אלי יאני (כפר־סבא) 6

ליגה א'

במחזור ה־10 היו התוצאות:

● מחוז הצפון: מכבי עפולה — מכבי חדרה 0—0, מכבי אחי נצרת — הפועל טמרה 1—1 (1—1), הפועל רעננה — בית"ר חיפה 1—0 (1—0), הפועל עליה כפר־סבא — הפועל טירה 2—2 (1—1), הפועל קרית שמונה — הפועל טייבה 2—1 (1—0), מכבי טמרה — הפועל סיחונה־כרמל 5—0 (1—0), הפועל קרית־אתא — מכבי אור־עקיבא 3—1 (1—1).

● מחוז הדרום: בית"ר באר־שבע — הפועל ירוחם 2—2 (1—1), מכבי לגרוס חולון — הפועל אור יהודה 1—0 (0—0), הפועל בית־שמש — הפועל אשקלון 2—2 (הופסק בדקה ה־22, בגלל גשם), הפועל ראשון־לציון — הפועל בת־ים 0—0, מכבי קרית־גת — הפועל רמת־השרון 0—0, הפועל קרית־אונו — הפועל אזור 1—0 (0—0), הפועל קרית־מלאכי — הפועל רמלה (נדחה).

עם תום השליש הראשון בליגה הארצית

חדרה לוחצת על חיפה

חיפה איבדה 2 נקודות (1–1 בבית שאן) וחדרה ניצחה (3–2 את טבריה)

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

המוליך הפועל חיפה נשאר בפיסגה לשבוע נוסף, למרות שאיבד שתי נקודות במישחק החוץ בבית שאן, 1–1 עם הפועל המקומי. למקום השני עלה הפועל חדרה שגבר במגרשו 2–3 על הפועל טבריה. הפועל עכו נוצח 2–0 בחוץ בידי הפועל רמת־גן, הפועל יהוד נוצח בבית 1–0 על ידי הפועל ירושלים.

18 שערים הובקעו במחזור ה־10. שלוש קבוצות ניצחו בחוץ, שלוש בבית, שני מישחקים הסתיימו בתיקו, ארבע קבוצות לא הבקיעו.

הפועל בית־שאן — הפועל חיפה (0–1) 1–1

השער לבית־שאן: הלל קפלן (4). לחיפה: דוד לוי (69, מ־11 מ').

★ המצטיין: רונן רוקמן.

מעולם לא ליקקו החיפאים דבש בבית־שאן. המישחק היה נוקשה והורחקו שני שחקנים: מיכה קרטנר מבית שאן ובצלאל משה מחיפה. החיפאים היו טובים יותר, בעיקר לאחר שהלל קפלן יצא בדקה ה־12 (פציעה). קודם לכן הספיק להבקיע שער בנגיחה. בדקה ה־69 נגע אודי אלבז בכדור ביד ברחבה, דוד לוי החיפאי השווה מנקודה הלבנה.

שפט דוד יוסף, 2,000 צופים, בבית־שאן.

גדעון אברהם

הפועל חדרה — הפועל טבריה (1–2) 2–3

השערים לחדרה: שמואל שמואל (27), עמי אלהרר (32), מג'די אבמוך (50). לטבריה: יוסי אדרי (14, 90, שניהם מ־11 מ').

★ המצטיין: שמואל שמואל.

המישחק התעלה לרמה גבוהה. חדרה התגלתה כקבוצה חזקה היודעת לנצל מצבי הבקעה. טבריה לא הצדיקה את מיקומה הנמוך. כמה שחקנים הפגינו יכולת אישית יוצאת דופן, כמו שמואל שמואל, מג'די אבמוך ושריף מועסי.

שפט צבי שריר, 1,000 צופים, בחדרה.

דוד רוזנבלום

הפועל ירושלים — הפועל יהוד (0–0) 0–1

השער: אשר שטן (58).

★ המצטיין: יאיר אסייאג.

הירושלמים ניצלו את חולשת ההגנה של יהוד, בעיקר במחצית השניה בה הובקע שער הניצחון: יאיר אסייאג פרץ משמאל, הגביה על פי השער ואשר שטן דחק לרשת. בהמשך לחצו שחקני יהוד כדי להשוות, אך לא הצליחו למנוע מהפועל ירושלים ניצחון רביעי רצוף.

שפט יצחק יוסף, 800 צופים, ביהוד.

שלמה ארמל

מכבי שעריים — הפועל חולון (0–0) 0–1

השער: שמחה בר (86).

★ המצטיין: אופיר עמנואל.

מה שנועד להיות מישחק צמרת הפך לאכזבה גדולה לצופים. החולונים לא סיכנו את שער הדייג. בהכות יכולת גבוהה של הבלם אופיר עפגין וחבריו להגנה. המכבים משעריים, באחת התקפות הבודדות הכריעו את המישחק, כאשר שמחה בר ביצע מסירה כפולה ומול ביתון בעט פנימה.

שפט יעקב שיינר, 800 צופים, בחולון.

מנחם בוק

הפועל רמת־גן — הפועל עכו (0–1) 0–2

השערים: אריק גילרוביץ' (45), דורון ביטון (89).

★ המצטיין: דורון ביטון.

הפועל ר"ג השיג ניצחון שלישי רצוף ושב על קבוצת צמרת, הפועל עכו. השער הראשון הובקע בסוף המחצית. עומר אוסובסקי הגביה כדור ואריק גילרוביץ' כבש בנגיחה. בדקה ה־75 חלף נמרוד על פני השוער אבסמן, בעט לקורה השמ־אלית. הכדור חזר אליה, אך הוא נגח לקורה הימנית. בדקה ה־89 חתם דורון ביטון את התוצאה בבעיטה חזקה.

שפט רחמים דינאני, 1,000 צופים, בגבעתיים.

הפועל מרמורק — הכח רמת־גן (1–0) 1–3

השערים למרמורק: צבי אבי־דוב (51, 72), פנחס שכטר (56). להכח: עופר צעידי (5).

★ המצטיין: עופר שרעבי.

שער יתרון של הכח במחצית הראשונה ביטא את יתרונו, אך לא מנע מהפך נאה במחצית השניה.

שפט יוסף שרעבי, 200 צופים, ברחובות.

בית"ר נהריה — בית"ר רמלה (0–1) 1–1

השער לנהריה: אברהם מיארה (45). לרמלה: מאיר בלושטיין (60).

★ המצטיין: מאיר בלושטיין.

התוצאה משקפת את יחסי הכוחות. המישחק היה שקול ולא התעלה לרמה גבוהה.

שפט יוסף גרוסמן, 500 צופים, בנהריה.

מכבי רמת־עמידר — הפועל דימונה (0–1) 0–1

השער: אלי תגר (14).

★ המצטיין: דורון מן.

חוסר הניסיון של העולה מדימונה שוב היה בעוכריה. היא נהנתה מיתרון קל ברוב שלבי המישחק אך נאלצה להיות מתוסכלים בידיים ריקות בגלל שער בודד שהבקיעו האורחים.

שפט שלמה יוסף, 500 צופים, בירוחם.

טבלת הליגה הארצית

.1	הפועל חיפה	9	7–15	19
.2	הפועל חדרה	9	11–18	19
.3	מכבי שעריים	9	7–13	17
.4	הפועל יהוד	9	12–16	17
.5	הפועל עכו	9	11–15	16
.6	הפועל חולון	9	6–10	16
.7	הפועל ר"ג	9	5–6	16
.8	רמת־עמידר	9	11–8	14
.9	הפועל טבריה	9	16–17	13
.10	הפועל ים	9	13–11	13
.11	בית־שאן	9	12–9	12
.12	בית"ר רמלה	9	13–9	12
.13	הפ. מרמורק	9	16–11	10
.14	הכח רמת־גן	9	15–8	10
.15	בית"ר נהריה	9	8–3	6
.16	הפ. דימונה	9	12–6	6

במחזור הבא

● מכבי שעריים — בית"ר נהריה
● הפועל טבריה — הפועל חולון
● הפועל עכו — הפועל חדרה
● הפועל חיפה — הפועל רמת גן
● הפועל ים — הפועל בית־שאן
● רמת־עמידר — הפועל יהוד
● הכח רמת־גן — הפועל דימונה
● בית"ר רמלה — הפועל מרמורק

מלך השערים

1. עופר דן (הפועל טבריה) 9
2. יהודה דהאן (הפ. יהוד) 7
3. שלמה מזרחי (הפועל חדרה) 5

נאור ניצח וזכה ב־850 דולאר

טניס

מאת כתב "ספורט הארץ"

הטניס הישראלי המשיך לקצור הישגים גם בסוף השבוע האחרון, כאשר עמית נאור זכה בתחרות הגמר (מאסטרס) של סבב פתקל.

נאור בן ה־19 ניצח במישחק הגמר, שהיה במרכז הטניס ברמת השרון, את המערב־גרמני בן ה־21 ניילס בראגהאו 4–6, 6–4, 6–1. ניצחון זה הכניס לו 850 דולאר, וסך כל הכנסותיו מהסבב בן חמשת השבועות ביחידים ובזוגות מסתכם ב־2,000 דולאר.

אבל חשוב מזה: 18 נקודות אי.טי.פי. שצבר נאור במישחקי היחידים הקפיצו אותו בבת אחת ממקום ה־402 בדירוג המחשב למקום ה־295. נאור הוא עתה הטניסאי הישראלי החמישי המדורג בין 300 הראשונים, מתוך כ־800 טניסאים מדורגים בעולם. נאור זכה גם ב־11 נקודות אי.טי.פי. בזוגות.

בסיכום הסבב דורג האמריקאי סטיב קנדי במקום הראשון לפני נאור והאיטלקי אנג'לו סאבגאלי.

לוניץ הודח — יריב ורשיצקי מונה מאמן הפועל חיפה

כדורסל

מאת אברהם ציבין, כתב "ספורט הארץ" בחיפה

יריב ורשיצקי מונה מאמן קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה ואתמול העביר שני אימונים ראשונים לקבוצה. ורשיצקי מונה במקום המאמן האמריקאי אלן לוניץ, שהודח אחרי ההפסד של הפועל חיפה בגבת. לוניץ עבר שבועיים בלבד אחרי שהחליף את רן כהנא, שהודח גם הוא.

ורשיצקי, בן 36, אימן בעונה זו את קבוצת הנוער של חיפה והצטרף אחרי מינויו של לוניץ. הוא שיחק בהפועל חיפה בליגה הלאומית עד תחילת שנות ה־70 ואחר כך אימן את מכבי בת־גלים שעלה לליגה הארצית. הוא אימן בעבר קבוצות נוער בהפועל חיפה וטיפח שורה של שחקנים צעירים ומוכשרים כדורון קסקי, אלון אופיר ומוטי אמישה. עימם זכה באליפות הגביע המדינה. כן אימן את קבוצת הנוער של מכבי חיפה עימה זכה בסגנות אליפות המדינה וכן את נשות הפועל חיפה, עימן זכה בסגנות האליפות והעפיל לגמר הגביע. בעבר גם היה

אתלטיקה

האצ'ינגס ניצח

גייטסהד, אנגליה (סוכנויות). טים האצ'ינגס מאנגליה זכה כאן בפעם השלישית בתוך ארבע שנים במירוץ השדה הבינלאומי למרחק 6,900 מ'. האצ'ינגס קבע 20:13.0 דקות והקדים את הספרדי חוסה־לואיס גונזאלס 20:20.0 ד'.

סטיב קראם, השיאן העולמי בריצת 1,500 מ', מנע שריר במהלך הריצה וסיים בצליעה במקום השביעי.

אן.בי.איי

ניצחון ביתי 48 ברציפות לאלופה בוסטון

ניו יורק (סוכנויות). קבוצת ניו־ג'רזי נטס קיימה אמנם 14 מישחקים בלבד, אך מאמנה, דייב ווהל, מרגר כבר על עזיבתו. ווהל, שקבוצתו הובסה 94–119 על ידי דאלאס מאבריקס, הפסד ה־12 עד כה, אמר בתום המישחק: "אולי הגיע הזמן שאראה אם הקבוצה הזו יכולה להתקדם טוב יותר עם מאמן אחר. לא מגיע לה להפסיד בכל ערב בהפרש של 20 נקודות". בכוונתו לשוחח עם ראשי הקבוצה, בסיומו של מסע המישחקים הנוכחי בחוף המערבי. מארק אגווייר קלע 26 נקודות לזכות דאלאס ודטלף שרמפף הוסיף 15.

צ'ארלס בארקלי, במישחקו הראשון מאז שחזר לאחר פציעה בברכו, קלע 31 נקודות וקלט 21 כדורים חוזרים, בניצחונה של פילדלפיה 76 על מרטלבר 116–112. זה היה הניצחון השלישי ברציפות של פילדלפיה. מייקל ג'ורדן קלע 41 נקודות, אך שיקאגו נוצחה על ידי לוס־אנג'לס לייקרס 103–110. מג'יק ג'ונסון קלע 30 נקודות לזכות הלייקרס. בוסטון, אלופת האן.בי.איי. זכתה בניצחונה ה־48 ברציפות בבית, 111–96 על סן אנטוניו. לארי בירד קלע 31 נקודות לזכות בוסטון.

יתר התוצאות: דטרויט — מילווקי 120–99, אטלנטה — יוטה 97–88, אינדיאנה — דנבר 126–102, גולדן סטייט — סקרמנטו 105–97, סיאטל — פיניקס 117–104.

סטיב מאלוביק (בתלבושת הבהירה), שעשה את אשה, מאבק עם קווין מגי (מימין) ולי ג'ונסון במישחק הליגה בו ניצח ביום חמישי מכבי תל־אביב את אליצור 105–91. מאחור נראה האנוור לאמנת. (צילום: עוזי קרן).

בעיטה חופשית

אצל ארסנל אין אפס: 0–4 על אסטון־וילה

ה"תותחנים" עדיין לפני נוטינגהאם (3–2 נגד טוטנהאם) וליוורפול שניצחה 2–0 את קובנטרי

קלייב אלן (משמאל) נוגח את השער השני של טוטנהאם, וה־21 שלו העונה, בהפסד הביתי 2–3 נגד נוטינגהאם במישחק הליגה האנגלית בלונדון. (צילום רדיו איי־פי)

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). מאז ה־27 בספטמבר לא נוצחו ה"תותחנים" בארבעת העימותים האחרונים שלהם לא ספגו שער. אין תימה, איפוא, שארסנל ממשיכה להוביל את טבלת הליגה האנגלית גם אחרי המחזור ה־17, בעקבות ניצחון חוץ מרשים 0–4 על אסטון וילה.

ארסנל נהנתה משער עצמי של קיאון ולאחר מכן הוסיפו מרטין הייז, פרי גרובס ודייויד רוקאסל שערים, שאיפשרו לה לשמור על יתרון בן 2 נקודות בפיסגה והפרש שערים מרשים 27–8, אבל מנהלה ג'ורג' גראהם ממשיך לטעון: "עדיין אין לי הרכב מתאים לזכיה בתואר. חסרים לי עוד שלושה שחקנים טובים".

המישחק של המחזור היה באיצטדיון וייט הארט ליין בצפון־לונדון, שם גברה נוטינגהאם על המארחת טוטנהאם 2–3. פורסט הובילה כבר בפתיחה משער בבעיטת 11 מ' של פירס, אבל צמד של קלייב אלן, שהעלה את מאזנו ל־21 שערים העונה, הפך את היוצרות. אבל הבלם השחור של נוטינגהאם פיודקלאף השווה וניל וב הבקיע את שער הניצחון.

יאן מולבי, שהחטיא שלוש בעיטות 11 מ' באמצע השבוע במישחק גביע הליגה נגד קובנטרי, הוסיף אתמול שער מהנקודה הלבנה בניצחון 0–2 על אותה קבוצה. ג'ון וורק הבקיע את השער השני סמוך לסיום. גם הקבוצה השניה של עיר הביטלס חזרה הביתה עם שלוש נקודות. אוורטון ניצחה במנצ'סטר את הסיטי 1–3. אדריאן הית הבקיע פעמיים ופול מאריי, קפטן הסיטי לשעבר, הוסיף שער שלישי.

הסיטי יכולה רק להתנחם בעובדה, שמצבה של מנצ'סטר יונייטד אינו טוב יותר. בצדו של אלכס פרגוסון נחלו הפסד נוסף, 0–1 בלוטון, משער של ג'ונס בדקה ה־43. קבוצת תחתית נוספת, צ'רלטון, ניצחה 1–0 בלוטון... משער של מארק סטיין. ניוקאסל, שתשחק היום נגד וסטהאם, סוגרת את הטבלה עם 14 נקודות לפני הסיטי 15, צ'לסי 16, מנצ'סטר יונייטד וצ'רלטון 17 כ"א.

תוצאות נוספות: לסטר (מקאליסטר ואניל) — צ'לסי (ספידי ובאמסטד) 2–2, נוריץ' (דרינקל וגורדון) — אוכספורד (אולדריג') 1–2, קווינס פארק ריינג'רס (בניסטר ומקרנלאר) — שפילד ונסדיי (בראנשו וצ'פמן) 2–2, סאותהמפטון (רייט, קלארק והובסון) — ווטפורד (סרי) 3–1.

המובילה בליגה השניה אולדהאם (34 נק') נוצחה 2–3 ע"י פלימות, המדורגת שלישית עם 33 נקודות, גם לפורטסמות (1–1 עם מילוול) 33 נקודות.

סלטיק הגדילה את יתרונה בליגה הסקוטית לשבע נקודות בניצחון 0–1 על מאתרוול, אחרי הפסד 1–2 של דאנדי יונייטד נגד פאלקירק. לסלטיק 36 נקודות, לדאנדי יונייטד 29, להארטס 28, לריינג'רס ואברדין 27 כ"א.

צמרת הטבלה

.1	ארסנל	17	8–27	34
.2	נוטינגהאם	17	24–38	32
.3	ליוורפול	17	20–36	31
.4	אוורטון	17	18–27	29
.5	לוטון	17	12–19	29
.6	נוריץ'	17	24–26	29

טניס

מקנרו — לנדל, בקר — נואה בחצי הגמר באטלנטה

אטלנטה, ג'ורג'יה (סוכנויות). ג'ון מקנרו, שלא יטול חלק בטורניר המאסטרס אשר יחל ביום רביעי בניו־יורק, הצליח כאן לשלב חצי הגמר בתחרות המוזמנים על פרסים כספיים בסך 500 אלף דולאר. מקנרו ניצח במישחק האחרון בשלב המוקדם את בראד גילברט 6–1, 6–2. היה זה ניצחונו השני של מקנרו לעומת הפסד אחד.

יריבו בחצי הגמר יהיה איוון לנדל, שהשלים שלושה ניצחונות כשגבר על השוודי מיכאל פרנפורס 6–1, 6–1. במישחק השני ייפגשו בוריס בקר ויאניק נואה, שזכו כל אחד בשני ניצחונות. בקר גבר על מאטס וילאנדר 6–7, 6–3 ונואה ניצח את הצ'כי מילוסלאב מצ'יר 6–4, 6–2. המנצח במישחק הגמר יזכה ב־150 אלף דולאר.

באיי איטאפריקה בצפון־מזרח ברזיל יתמודדו במישחק הגמר בטורניר סול אמריקה, אנדרס גומס (אקוודור) והנרי לקונט (צרפת). גומס ניצח את האיטלקי אווזן קליר 6–4, 6–4 ולקונט הפתיע את המכסיקאי פרנסיסקו מאסיאל 6–7, 6–3, 6–1.

● כדוריד: הפועל רמת־גן יארח הערב את אס"א תל־אביב במישחק דחוי בליגה הלאומית. באולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב.

מי יהיה עוזרו של בקנבאואר?

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מי יהיה יורשו של הורסט קפל כעוזרו של פראנץ בקנבאואר בנבחרת הכדורגל של מערב־גרמניה? קפל ביקש להפסיק את עבודתו בקיץ הקרוב כדי שיוכל לקבל את הצעתה של באייר אירדינגן להיות מאמנה. ההתאחדות הגרמנית נאותה לבקשה.

ברטי פוגטס, מאמן הנבחרת הצעירה ונבחרת הנוער, אינו מוכן להיות מספר 2 מתחת לבקנבאואר. בימים האחרונים הועלה שמו של יופ היינקס, מאמן קבוצת בורוסיה מנשנגלאדבך. אתמול, כששאל על כך השיב: "לא בא בחשבון שאמן (מייסטר) יעבוד מתחת לתלמיד", רמז ברור לדעתו על בקנבאואר.

המועמד כרגע הוא מאמן הנבחרת האולימפית, האנס להר, מאמנה לשעבר של פ.צ. קלן.

● פראנץ בקנבאואר ימשיך בתפקידו כמנהל נבחרת הכדורגל של מערב־גרמניה עד אחרי מישחקי הגביע העולמי 1990. קודם לכן אמר בקנבאואר שיסיים את תפקידו אחרי אליפות אירופה 1988.

דון האו שוקל הצעה לייעץ בערב הסעודית

לונדון (אי. פי.) דון האו, עוזר מנהל נבחרת אנגליה בכדורגל, אמר כאן כי הוא שוקל בכובד ראש הצעה לשמש יועץ מקצועי של התאחדות הכדורגל של ערב הסעודית. זאת אחרי שהתאחדות הכדורגל האנגלית דחתה את הצעתו של מנהל הנבחרת, בובי רובסון, להעסיק את האו במשרה קבועה.

האו משמש עוזרו של רובסון במשרה חלקית. עד תום העונה שעברה היה גם מנהל ארסנל, אבל הודח מתפקידו.

הנהלת הליגה נגד לוטון

לונדון (אי.פי.). עימות נוסף בין הנהלת הליגה האנגלית ומועדון לוטון טאון התפתח בסוף השבוע, אחרי שהנהלת הליגה תבעה מלוטון להחזיר 5,000 לי"ש שקיבלה מחברת ליטלוודס, המממנת העונה את מיפעל גביע הליגה. כזכור השעתה הנהלת הליגה את לוטון מהמישחקים, אחרי שהנהיגה את כרטיסי־החבר, שרק המחזיק בהם יכול להיכנס לאיצטדיון.

דויד אוואנס, יו"ר הנהלת לוטון, תיאר את דרישת הליגה להחזיר את הכסף כ"קטנונית ומתגרה". דרישת הליגה באה ביום בו ביקרה ועדה מטעמה בלוטון להיווכח כיצד פועלת שיטת כרטיסי החבר. נשיא הליגה, פיל קארטר, הודה כי התרשם מהשיטה של לוטון, אבל ציין, כי המועדונים האחרים לא יאמצו אותה מאחר שיש להם דרכים משלהם לטפל באוהדים מתפרעים.

לוורקוזן הודחה מן הפיסגה

הובסה בבית 1–4 על ידי באייר אירדינגן

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). באייר לוורקוזן הודחה אתמול מראשות הבונדסליגה בהפסד ביתי מדהים 1–4 לבאייר אירדינגן. האלופה, באיירן מינכן, שניצחה לעיני 45 אלף צופים באיצטדיון האולימפי את שטוטגרט 1–0 משער של פליק בדקה ה־13, חזרה למקום הראשון.

אירדינגן הובילה בדקה ה־27 משער של ולפגנג פונקל. שר־איאר השווה אמנם בדקה ה־44 אבל שער עצמי של האוזן (49) "הרס" את המארחים. דיטצ'ק (67) ושוב פונקל (69), השלימו את המלאכה.

צמרת הטבלה הגרמנית

.1	באיירן	16	16–29	23
.2	לוורקוזן	16	15–32	22
.3	המבורג	16	17–31	22
.4	קייזרסלאוטרן	16	19–30	20
.5	ברמן	16	26–32	20

האמבורג השתוותה בנקודות ללוורקוזן כשניצחה לעיני 20 אלף צופים בברלין את בלאוויים 3–1. פרד היין ויוספי קבעו 2–0 בדקה ה־29. דינאואר הקטין בדקה ה־55 אבל בדקה ה־90 הכשיל קלינגל ברחבה וקאלץ הבקיע את השער השלישי בבעיטת 11 מ'.

גם בורוסיה מנשנגלאדבך ניצחה 3–1, לעיני 31 אלף צופים במישחק ביתי נגד פ.צ. קלן. באקאלורץ הבקיע לגלאדבך בדקה ה־12 והרכשטנר הוסיף עוד שני שערים עד לדקה ה־30. בדקה ה־80 עצר קאמפס שוער גלאדבך כדור 11 מ' מרגלי וורקוק ובדקה ה־90 הבקיע לינהוף את שער הכבוד לאורחים. בסך הכל חזו 220 אלף צופים ב־9 המישחקים, בהם הובקעו 31 שערים.

★ יתר התוצאות: שאלקה — פרנקפורט 1–0, מאנהיים — המבורג 5–1, בוכום — דורטמונד 1–0, קייזרסלאוטרן — נירנברג 0–0, ברמן — דיסלדורף 1–2, 5–2.

הבריטיות מתנגדות

לונדון (סוכנויות). ארבע התאחדויות הכדורגל של בריטניה, מתנגדות בתקיפות לרעיון שלבריטניה תהיה רק נבחרת אחת ונציג אחד בהתאחדות הכדורגל הבינלאומית. זאת בעקבות דבריו של אחד מראשי פיפ"א, האריק קאוואן מצפון־אירלנד, שהביע חששו מכך שארבע הנבחרות הבריטיות יאלצו להופיע כבר במישחקי הגביע העולמי 1990 בנבחרת מאוחדת.

קאוואן טוען, כי דבריו הובנו לא נכון והוצאו מהקשרם. קאוואן הסביר, כי נציגי אפריקה בקונגרס פיפ"א האחרון במכסיקו, הציעו שלבריטניה יהיה רק קול אחד בהצבעות במקום ארבעה. ההצעה נדחתה אבל נשיא פיפ"א, ז'ואן האוולאנג, הסכים להקים ועדה לבדיקת המצב. ועדה זו תתכנס בראשונה ב־8 בדצמבר.

חדשות חוץ

בעיצומה של הסתבכות ממשל רייגן בפרשת הנשק לאיראן

ארה"ב הסתלקה מסאל"ט 2 הוסיפה עוד נשק גרעיני

מפציץ מדגם בי־52 עם ראשי נפץ גרעיניים הוכנס לשימוש מבצעי ופרץ מחסום הארסנאל הגרעיני ל־1321 ★ גם האגף הניצי בפוליטיקה האמריקאית מותח ביקורת על החלטת רייגן

מאת יואב קרני

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). ביום ששי, ב־7:59 בערב (לפי שעון ישראל), בעיצומה של פרשת הנשק לאיראן והתמיכה במורדים בניקרגואה, הסתלקה ארה"ב למעשה מאחרון ההסכמים להגבלת מירוץ החימוש הגרעיני. ואולי סימנה בזה עידן בתולדות היחסים הבין־גושיים. דובר משרד החוץ הסובייטי הגיב על המהלך האמריקאי במלים "היום השחור הגיע", ומנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב הביע צער על "שגיאה חמורה" של ממשל רייגן.

הרגע בא, כאשר הכניס חיל־האוויר האמריקאי לשימוש מבצעי מפציץ נוסף מדגם בי־52, המסוגל לשאת טילי־שיוט עם ראשי־נפץ גרעיניים.

על פי ההסכם השני בשיחות להגבלת הנשק האסטרטגי (סאל"ט 2) הוגבל הארסנאל הגרעיני של ארה"ב ל־1320 טילים בין־יבשתיים ומפציצים נושאי טילי שיוט. המטוס החדש הוא היחידה ה־1321 בקטגוריה הזאת.

לא אושרר

סאל"ט 2 נחתם בוינה, בקיץ 1979, בין נשיא ארה"ב דאז ג'ימי קארטר ובין מנהיג בריה"מ באותם הימים ליאוניד ברז'נייב. כדי להיכנס לתוקף היה ההסכם צריך את אישורו של סנאט ארה"ב, אבל הנשיא קארטר הסיר אותו מעל סדר יומו של הסנאט, בינואר 1980, בעקבות הפלישה הסובייטית לאפגניסטאן. אף־על־פי כן הודיעו וושינגטון ומוסקבה, כי יקיימו את סעיפי ההסכם, עד שייחתם הסכם חדש.

רונאלד רייגן ביקר בחריפות את סאל"ט 2 עוד במהלך מסע הבחירות הראשון שלו, ב־1980. הוא האשים, שההסכם הזה פוגע בבטחונה של ארה"ב, ואינו מציע ערובות ממשיות מפני פיתוח נשק גרעיני נוסף. מאז הושבע לנשיא, לפני שש שנים, חזר רייגן והאשים את הסובייטים בהפרת ההסכם. לביקורתו ולהאשמותיו היו שותפים אנשי האגף הניצי של הפוליטיקה האמריקאית, משתי המפלגות הגדולות.

הסובייטים ישיבו

אבל גם כמה מראשי הניצים מתחו אתמול ביקורת קשה על המהלך האחרון. יושב ראש ועדת ההגנה של בית הנבחרים, לס אספין, אמר, שהמהלך מסכן קודם כל את בטחונה הלאומי של ארה"ב. אספין הוא ציר קונגרס דמוקרטי ממדינת ויסקונסין, ושמו מוזכר כמועמד אפשרי לכהונת שר־ההגנה, אם ייבחר נשיא דמוקרטי ב־1988.

הוא אמר, כי החריגה מן ההגבלות המספריות של סאל"ט 2 תעורר את הסובייטים. לדבריו, לבריה"מ יש יכולת עדיפה בהרבה בתחום הייצור של כלי־נשק גרעיניים. "יש להם יותר קווי־ייצור. הם יכולים להשיג אותנו בקלות", הזהיר אספין בשידור טלוויזיה.

סטודנט צרפתי על ברכיו של המדען הצרפתי לואי פסטר, בחצר אוניברסיטת הסורבון בפאריס ביום ו'. בידיו עיתון שכותרתו "נגד דוואק". אלן דוואק הוא השר הצרפתי להינוך גבוה שהגיש השבוע הצעת חוק חדשה להינוך הגבוה בצרפת. הצעת חוק זו היא שהביאה להפגנות של רבבות תלמידים וסטודנטים ברחבי צרפת בסוף השבוע. (תצלום אי־פי).

8 חודשים לאחר שנבחרה — ממשלת הימין־מרכז במשבר חמור

שיראק יציג היום עמדות חדשות בנושא הרפורמה באוניברסיטאות

מאת יואב טוקר, כתב "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). תחת לחץ השביתות וההפגנות של הסטודנטים דחתה בסוף השבוע ממשלת צרפת את הדיון הפרלמנטארי בהצעת החוק לרפורמה באוניברסיטאות. האולם ארגוני הסטודנטים ותלמידי התיכון מתמידים בתביעתם להסיר לחלוטין את הצעת הרפורמה מעל סדר היום וממשיכים בהכנותיהם לקראת הפגנת־המונים נוספת ברחובות פאריס, ביום ה' הקרוב.

ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, אמור להציג הערב בראיון טלוויזיה את עמדותיה החדשות של הממשלה בסוגיית האוניברסיטאות. לפי שעה הסתפקה הממשלה בהעברת הצעת החוק השנויה במחלוקת לדיון משלים בוועדות הפרלמנט, פתרון שהתפרש כ"כניעה חלקית, אך לא מהותית" במשבר.

ההערכה היא, שבעקבות הצהרות שיראק הערב יתכנסו מחר מנהיגי תנועת המחאה באוניברסיטאות ובבתי הספר התיכוניים כדי להחליט על צעדיהם הבאים. מזה כשבוע מושבתות מרבית הכללות ברחבי צרפת, ולגל ההשבתות הצטרפו, אף כי חלקית, מאות בתי ספר תיכוניים ברחבי המדינה.

מעבר לתביעות של הסטודנטים לביטול הרפורמה המוצעת, התפתחה המחאה לכדי התגרות בקנה מידה רחב בכלל המדיניות החברתית של ממשלת הימין־מרכז. זהו המשבר החמור ביותר אליו נקלעה ממשלתו של ז'אק שיראק מאז נבחרה בבחירות לפרלמנט לפני כשמונה חודשים.

השמרנים שוב מובילים בבריטניה

לונדון (ע"ת). המפלגה השמרנית בבריטניה שב צועדת במקום ראשון בסקרי דעת הקהל לאחר שפיגרה באחרונה אחרי מפלגת הלייבור — כך מצביע סקר שתוצאותיו התפרסמו ביום ששי.

סקר דעת הקהל "מארפלאן" שתוצאותיו פורסמו בכמה עיתונים ביום שישי, נתן לשמרנים 39 אחוז וללייבור 38 אחוז. הקואליציה של הסוציאל־דמוקרטים והליברלים קיבלה 20 אחוז.

סקר שנערך בשבוע שעבר העמיד את הלייבור בראש עם יתרון של 3.5 אחוז לעומת השמרנים.

בחירות כלליות צריכות להתקיים בבריטניה ב־1988. אולם רוב הפרשנים המדיניים צופים שראש הממשלה גב' תאצ'ר תכריז על בחירות ב־1987.

סרי לנקה לאחר ביקור הרצוג: אנו תומכים במאבק הפלשתינים

קולומבו (ע"ת). ממשלת סרי לנקה הודיעה אתמול על תמיכתה בעניין הפלשתיני, לאחר שנמתחה עליה ביקורת בגלל הקשרים שהיא מקיימת עם ישראל.

הנשיא יוניוס ג'איוארדנה הודיע, כי ממשלתו תומכת בעם הפלשתיני במאבקו להחזיר את זכויותיו.

הדברים נאמרו לאחר שמנהיג האופוזיציה, אנורה באנדרנייקה, התייחס יום קודם לכן לביקורו של הנשיא חיים הרצוג בסרי לנקה ומתח ביקורת על הממשלה נוכח הידוק הקשרים שלה עם ישראל. הוא אמר בפרלמנט כי הדבר גרם רוגז בקרב המוסלמים בסרי לנקה וכן בקרב מדינות ערב וגם בהודו.

סרי לנקה ניתקה יחסיה עם ישראל ב־1970. אולם ב־1984 איפשרה הממשלה הנוכחית לישראל להקים "מדור אינטרסים" בשגרירות האמריקאית.

כאן הגיעו מומחים ישראליים והם אימנו יחידות בצבא סרי לנקה במלחמה נגד יחידות כהוד וגרילה ואף היו מגעים מדיניים בלתי רשמיים בין שתי המדינות, שהגיעו לשיאם עם ביקור הפתע של הנשיא הרצוג לפני 10 ימים.

באנדרנייקה הודיע, כי מפלגת החופש שהוא עומד בראשה תנתק את היחסים עם ישראל עשרים וארבע שעות לאחר שהמפלגה הזאת תגיע לשלטון. והכביד במעמדה בעולם הערבי.

דה קוויאר: תקציב האו"ם ל־87 מספיק בדיוק לשבוע

ניו יורק (ע"ת). החלטתה של ארה"ב לצמצם בחצי את התקציב שלה לאו"ם הביאה את המוסד הבינלאומי הזה אל סף פשיטת רגל — הזהיר ביום שישי המזכיר הכללי פרז דה קוויאר.

האו"ם יתחיל את שנת הכספים 1987 ב־10 מיליון דולר בלבד, סכום שלא יספיק לו יותר מפעילות שוטפת של שבוע ימים, הוא אמר.

פרז דה קוויאר מסר, כי החובות של מדינות שלא שילמו את חלקן הם כיום גדולים מאי פעם. הוא הדגיש בדו"ח הכספי שלו לעצרת, כי תשלום מלא הוא חובה ראשונה של כל חברות האו"ם על פי האמנה של הארגון.

דה קוויאר לא הזכיר את ארה"ב בשמה, אולם דיבר על "חברים ראשי־ אשר חוקים שנתקבלו במוסדותיהן החברים צמצמו את התשלומים לאו"ם. ואכן הקונגרס האמריקאי צמצם את תשלומי ארה"ב לאו"ם בצורה דרסטית ביותר.

תשלומי ארה"ב לאו"ם היוו עד כה 25 אחוז מתקציבו של הארגון.

עורכת את המדור: אורית גליל

מסתעפת חקירת המשטרה בפרשת הממונה על מחוז ים במשרד הפנים

אחת מהמגילות הגנוזות נתגלתה אצל משפחת סוחרי עתיקות בגדה

שני אחים בני המשפחה נעצרו לחקירה ★ חשודים במתן טובות הנאה לרפי לוי

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

עם הסתעפות חקירת המשטרה בחשדות לפרשיות השוחד והאי־הסדרים, בהם מעורב הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים, רפי לוי, ובדיקת קשריו ויחסי הגומלין שלו עם אישים ומשפחות עשירות בירושלים ובגדה, ערכו חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה סדרת חיפושים בבית־לחם, בבתים השייכים לבני אחת המשפחות האמידות והמכובדות בעיר. שני אחים בני המשפחה נעצרו ביום ששי לחקירה והיום יובאו בפני בית־המשפט בתל־אביב לדיון בהארכת מעצרם.

קשרים עם דיין וידין

האחים העוסקים, בין השאר, בסחר עתיקות, חשודים בנתינת טובות הנאה לרפי לוי. בחיפושים אצל בני המשפחה, שנעשו בשיתוף פעולה עם קצין המטה לארכיאולוגיה של הממשל, נמצאו חפצי עתיקות רבים, שלפי החשד, הוחזקו ללא היתר, בהם מגילה עתיקה שהיא כנראה בעלת ערך היסטורי רב ועל־פי אחת הסברות, היא אחת מהמגילות הגנוזות שהתגלו בעבר במדבר יהודה. המגילה, שלפי אחת ההערכות שוויה כחצי מיליון דולר, הועברה לבדיקה של מומחי ארכיאולוגיה.

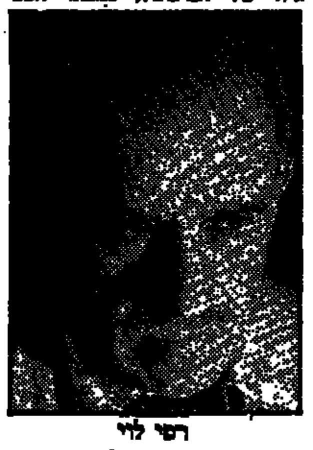
רפי לוי

יצויין, כי שני האחים שנעצרו משתייכים למשפחה בעלת קשרים הדוקים עם אישים ישראלים בולטים, בהם ראש עיריית ירושלים, טדי קולק. אבי המשפחה היה קשור בעבר בעניני ארכיאולוגיה ובסחר עתיקות עם משה דיין ויגאל ידין, ובכל הידוע תיווך בזמנו בעניין העברת המגילות הגנוזות שנמצאו במדבר יהודה לידיים ישראליות.

חקירת המשטרה בפרשת הממונה על מחוז ירושלים נמצאת בעיצומה ובקרוב צפויים מעצרים נוספים ונראה שגם חיפושים במקומות שונים, על־פי המידע הרב שהצטבר במשטרה.

התחדשה מלחמת האשראי בין רשתות השיווק

קו־אופ תציע אשראי לא מוגבל עד ה־2 בפברואר

בעקבות החלטת השקם להעניק מהיום אשראי דומה

מאת לאה פורת ואברם צהר
סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

התחדשה מלחמת האשראי בין רשתות השיווק הקמעונאיות הגדולות וכל אחת מהן מציעה — החל מהיום (יום א') — תנאי אשראי מפתים כדי למשוך קונים. הגדילה לעשות רשת קו־אופ הריבוע הכחול, אשר תעניק ללקוחות ההיפר קו־אופ הרוכשים מוצרים בסכום של 100 שקל לפחות אשראי בלתי מוגבל עד 2 בפברואר הקרוב או אם הם מעדיפים לשלם במזומן, יקבלו לקראת אלה הנחה מעשית של 10 אחוז במחיר.

החלטת רשת הקו־אופ באה בעקבות הודעת השקם, כי החל מהיום (יום א') הם מעניקים אשראי עד ראשית פברואר. השקם מעניק את האשראי לאנשי צבא הקבע הרוכשים מוצרים בסכום של מעל 50 שקל ולזכאי קניה אחרים שהקף רכישותיהם מגיע לסכום של 80 שקל לפחות. מדובר במוצרים בענפי המזון, כלי בית, טכסטיל, חומרי ניקוי, סידקית, מוצרי ספורט ומתנות, ספרים וצעצועים. אשראי מסוג אחר יינתן בענף האופנה. קונים שירכשו מוצרי אופנה במשך חודש דצמבר יוכלו לשלם בשלושה תשלומים חודשיים שווים ללא ריבית. חברי מועדון השקם ייהנו מארבעה או חמישה תשלומים ללא ריבית. גם בענף האלקטרוניקה יש אפשרות לשלם בשלושה תשלומים ללא ריבית. בתשובה לשאלה אמרה דוברת השקם כי המחיר בתשלומים זהה למחיר במזומן.

החלטת השקם ורשת קו־אופ, באה הפעם, כמו בעבר, כמענה ליוזמת רשת השופרסל, אשר גם הפעם היתה הראשונה לפתוח במתקפת האשראי למשוך קונים. רשת השופרסל הודיעה עוד לפני ימים אחדים שגם היא מעניקה אשראי בלתי מוגבל עד ל־2 בפברואר ללקוחותיה, הרוכשים מוצרים מעל סכום מינימלי קבוע. הנהלות כל הרשתות מצפות כי מבצעי האשראי יסייעו להגדלת המחזור. מהנהלת הקו־אופ נמסר כי על רקע מבצע האשראי שהציגה רשת החנויות ההיפר קו־אופ יגיע על פי התחזיות מחזור המכירות בחנויות אלה כבר בחודש דצמבר לכ־15 מיליון שקל לפחות. גם השקם נותן אשראי עד 1 בפברואר

מאפית שלמה א. אנג'ל בע"מ
קרית משה ירושלים
מודיעים כי
מספרי הטלפון הוחלפו
המספר החדש
02־531231
(9 קווים)
הלחם הטוב לחם אנג'ל

נציג מצפה כליל: בחרנו באנרגיה סולרית במטרה למנוע רעש וזהום אוויר

הותקנו מערכות סולריות לייצור חשמל ב־12 בתי הישוב

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"

"השימוש באנרגיה סולרית הוא חלק מהשקפת חיים כוללת של טיפוח איכות חיים, שיש לה השלכות לגבי כל תושבי ישראל. יש לנו שליטה על כל יחידת אנרגיה. אין לנו רעש, זיהום אוויר או תלותי חוב לחברת החשמל, וזו רק ההתחלה" — כך אמר אתמול סטיבן פולדר, נציג מצפה כליל בגליל, בטקס שנערך לכבוד התקנת מערכות סולריות לייצור חשמל ב־18 בתי הישוב.

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, הודיע על שיתוף פעולה בין מצרים לישראל בתחום האנרגיה הסולרית. לדבריו, בפברואר 1987 יבואו לארץ שר החשמל המצרי, עבדל מהר אבזה, אנשי משרדו ומומחים מהפקולטה למדעים של אוניברסיטת קהיר, כדי לסכם על שיתוף פעולה בתחום האנרגיה הסולרית.

בין היתר תידון הצעת המצרים לרכוש יחידה לייצור אנרגיית חשמל בשיתוף עם חברת לוז ותוכניות לייצור אנרגיה סולרית בהקפים קטנים, כולל התפלת מי ים.

המערכת במצפה כליל

המערכת במצפה כליל בנויה משלושה רכיבים: מערך בן 18 תאי שמש עשויים סיליקון חד גבישי, בעלי הספק שיא של 756 וואט. תאים אלו מסוגלים לפתח עד שלושה קילוואט לשעה בממוצע ליום, ובעלי אורך חיים של עשרות שנים; מערכת תאי השמש, שהם מצברים תעשייתיים המשמשים לאגירת אנרגיה המופקת מן הקולטים; מתמר־סמיר זרם, לצורך הפעלת מכונת כביסה וכלים חשמליים ביתיים.

יתרונות מערכת תאי השמש היא אספקת חשמל ביתי מידית, ללא צורך בעבודות תשתית.

עבד מוחמד אבו־היזאן בביתו מול שער שכם שנחזק, לאחר שביום שישי לפנות בוקר השליכו לעברו אלמונים בקבוקי תבערה. (צילום: רחמים ישראלי)

הפרות סדר בגדה בכ"ט בנובמבר

כרוזים למאבק מזויין בישראל נתגלו באוניברסיטת אל־נג'אח

החומר הוחרם ★ המוסד הושבת

מאת סופר "הארץ" בשטחים

כמות גדולה כרוזים הקוראים למאבק מזויין בישראל התגלתה ביום שישי בלילה בסריקות שערכו כוחות הביטחון באוניברסיטת אל נג'אח בשכם. החומר הוחרם. בתגובה השביתו התלמידים בשבת את הלימודים.

יצויין, כי אתמול צויינו בשטחים את כ"ט בנובמבר.

מספר רב של הפרות סדר נרשמו אתמול בערי הגדה המערבית, לרגל יום השנה ה־39 להחלטת החלוקה באו"ם.

אבנים הושלכו לעבר סיור רגלי של צה"ל במחנה הפליטים דהיישה שליד בית־לחם, ולעבר תצפית ליד בית הממשל הצבאי בשכם. אבנים הושלכו גם לעבר כלי־רכב ישראליים בכמה מקומות ברחבי הגדה.

בכל האירועים האלה לא היו נפגעים, ולא נגרם כל נזק.

בערים שכם, רמאללה וטול־כרם הוצבו מחסומי אבנים, שפונו בידי תושבים מקומיים, בהוראת כוחות הביטחון. בכמה מקומות הונפו דגלי פלשתין ונצבעו סיסמאות לאומיות. בקולג' לאחיות בעיירה אל־בירה פרצה הפגנה של התלמידות, שבעקבותיה החליטה הנהלת המוסד לסגור ליום בעקבות האירוע. במכללה חולקו כרוזים לאומיים והושמעו סיסמאות לאומיות. ארבעה אנשים נעצרו.

הפגנות תלמידים והשבתות לימודים היו בעוד כמה בתי ספר ברחבי הגדה.

ח"כ בני שליטא ל"הארץ":

"יבוא עגבניות רק בראשיתו: הכוונה להגיע ל־300 טונות"

וייצמן ינסה לבטל את הזמנת 100 טון העגבניות מספרד ★ סגן שר החקלאות: מהמחירים המופקעים נהנים המתווכים ולא החקלאים

מאת אברם צהר ועקיבא אלדר
סופרי "הארץ"

100 טונות עגבניות, שמועצת הירקות מתכוונת לייבא השבוע, הן רק חלק קטן מיבוא מתוכנן גדול יותר. סך כל יבוא העגבניות יגיע, על פי המתוכנן, לכ־300 טונות — כך אמר אתמול ל"הארץ" ח"כ בני שליטא (ליכוד).

לדברי שליטא, העביר שר החקלאות למועצת הירקות, על־פי דרישת מנכ"ל המועצה, שמחה עופר, מכתב רשמי, בו צויין, כי יש להיערך לקראת היבוא המוגבל. לדבריו, הוא נבנה עוד ביום ו'. [illegible] לסדר היום של הכנסת, כדי לסכל [illegible].

מהנהלת משרד החקלאות אישרו, כי בשלב הראשון מדובר ביבוא של כ־100 טונות עגבניות, אך ניתנו הוראות, שאם יהיה צורך, יקנו מהספרדים או מגורם אחר, בחו"ל עד כ־200 טונות נוספות.

וייצמן מבקש לבטל

מ"מ שר החקלאות, השר עזר וייצמן, מבקש לבטל את הזמנת 100 טון עגבניות מספרד. וייצמן אמר אמש ל"הארץ", כי ההחלטה נראית בעיניו תמוהה ולא הגיונית. לדבריו, יבוא העגבניות לא יביא לירידה משמעותית במחיר, ומנגד עלול הדבר לגרום נזק לחקלאים הישראליים. וייצמן יעלה את הנושא היום בישיבת הממשלה.

פער תיווך בעגבניות

בעוד שבשווקים נמכרות העגבניות במחירים של עד 8 ש"ח לק"ג, מקבל החקלאי 1.5 ש"ח לק"ג בלבד — דברים אלה אמר סגן שר החקלאות ח"כ [illegible], בהתייחסו ליבוא העגבניות מספרד, בפגישה עם פעילי תק"ם.

לדבריו, את עיקר הרווח גורפים סוחרי הירקות, שקנו את התוצרת עוד כשהיא בשדה (דמאן). למשרד החקלאות, אמר, אין עניין להרחיב את פער התיווך ולהגדיל את רווחיהם של הסוחרים.

נעצר בדווי שעבר לירדן והוחזר לארץ

טוען שיצא לחפש עבודה לאחר שהופקעה אדמתו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בית־משפט השלום בבאר־שבע הורה ביום ו' לעצור ל־15 יום את אבו באדר סלאמה, בדווי תושב הנגב, אשר עבר לפני חודש וחצי לירדן ולאחר חקירה הוחזר על ידי השלטונות הירדניים דרך גשר אלנבי.

החשוד טען בבית־המשפט, כי השלטונות בישראל לקחו את אדמתו והוא עבר לירדן כדי לחפש עבודה. השופט, יואב בירון, נעתר לבקשת המשטרה ועצר את החשוד ל־15 יום על מנת לבדוק את גירסתו.

תושבי עמנואל יחסמו כביש קלקיליה־עזון

במחאה על קיצוץ קווי אוטובוס מיישובם לתל־אביב

מאת סופר "הארץ" בשטחים

תושבים מהיישוב עימנואל בגדה מתכוונים לחסום היום את כביש קלקיליה־עזון לתנועת כלי־רכב, במחאה על החלטת קואופרטיב "דן" לקצץ בתנועת האוטובוסים המובילים מעימנואל לתל־אביב וחזרה.

ממועצת עימנואל נמסר, כי הנהלת "דן" מסרה למועצה, שקו 89, המקשר בין עימנואל לבין תל־אביב אינו ריווחי, ולכן החליט לקצץ במספר הנסיעות בקו זה.

לדברי מועצת עימנואל, הודיעה הנהלת "דן" שהחל מתחילת דצמבר, ייצא האוטובוס האחרון מעימנואל לתל־אביב בקו 89, בשעה 7 בערב, במקום בשעה 11, כפי שהיה עד כה. בשל כך החליטה המועצה לחסום את הכביש.

נעצרו חשודים בהחזקת בית דפוס לזיוף דולרים

משה לרנר ושני בניו, בעלי מינימרקט בכרמיאל, חשודים גם בהפצת מאות המחאות מזויפות ובקניות באמצעות כרטיסי אשראי לא חוקיים באזור חיפה, נתניה ותל־אביב

(ע). משה לרנר, בן 61, ושניים מבניו, בוריס (39) ודמיטרי (36), בעלי מינימרקט בכרמיאל, נעצרו כחשודים באחזקת בית דפוס להדפסת דולרים מזויפים. כמו כן הם חשודים בהפצת מאות המחאות מזויפות ובקניות באמצעות כרטיסי אשראי בלתי חוקיים בבתי עסק באזור חיפה, נתניה ותל־אביב.

החשודים הובאו ביום שישי בפני שופט השלום בחיפה, ראובן בן־חורין, שהורה לעצור אותם לשבעה ימים לחקירה.

שלושת החשודים נעצרו על ידי חוקרי מיחלק ההונאות של משטרת חיפה בעקבות גל של תלונות על הפצת המחאות מזויפות, משוכות על חשבון של אירקי שפיטולניק, ועל שימוש בכרטיס אשראי של אירקי שפיטולניק. באמצעות כרטיס אשראי זה בוצעו כ־180 קניות בשווי רבבות שקלים.

בחיפוש בביתם, בבתי העסק ובמחסן נתגלו, לטענת המשטרה, "מימצאים מדהימים בהקפם ובאיכותם", שכללו מוצרי חשמל יקרי ערך, מזון, צעצועים וכן מערכת הדפסה מתוחכמת הכוללת גלופות להדפסת דולרים מזויפים ומכונת צילום להדפסה.

רב סמל ראשון ניסן ציגלר טען כי החשודים קשרו קשר לזייף דולרים והחלו במימוש זממם. ברשותם נתפסו תשלילים מצולמים של דולרים, וחדר חושך, מכונות הגדלה והדפסה.

לטענת המשטרה, גנבו שני האחים תעודות זהות ע"ש אירקי שפיטולניק ופתחו באמצעותה חשבונות במספר בנקים, בהם קיבלו במרמה פנקסי המחאות וכרטיסי אשראי.

החשודים הכחישו גניבת תעודות הזהות והפצת ההמחאות וכל קשר לעניין זיוף הדולרים. בוריס לרנר אמר כי לא ידוע לו דבר על זיוף הדולרים וטען כי מכשירי ההגדלה וההדפסה הם של אחיו, דמיטרי.

החקירה בפרשה זו מתפשטת ונוטלת בה חלק היחידה לחקירת פשעים חמורים במטה הארצי של המשטרה. המשטרה מבצעת בימים אלה עשרות מיסדרי זיהוי לחשודים אליהם הוזמנו סוחרים ובעלי עסקים, שלפי החשד נפלו קורבן לתעלוליהם.

עיריית ת"א תגרור במקומות בהם הסינדול מפריע לתנועה

סינדול מכוניות יורחב לעבר דרום תל־אביב ★ המשטרה נערכת לקראת תגובות אלימות של החונים באיזור

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

עיריית תל־אביב תחל בעוד שבועות אחדים לגרור כלי רכב החונים במקומות בהם הסינדול גורם לקשיים בתנועה.

יו"ר אגף התנועה, ח"כ דב בן מאיר, מסר כי בקרוב [illegible] מיכרז לבחירת החברה, שתפעיל את "פרוייקט" הגרירה בעיר.

הקף הגרירות שמבצעת כיום המשטרה קטן יחסית ואין בו כדי להבטיח פינוי צירי התנועה [illegible] החונים בניגוד לחוק. עתה החליטה העירייה לנסות לפתור את הבעיה על ידי הרחבת פעולות הגרירה של רכב החונה בניגוד לחוק.

בן מאיר מסר עוד, כי הוחלט להרחיב את סינדול המכוניות לעבר דרום תל־אביב החל בינואר 1987. הרחובות הראשונים בהם יסונדלו יהיו סלמה, הרצל, עליה ו[illegible]. בקרוב יוחל בסימון הרחובות בדרום.

לדברי בן מאיר, מסר כי העירייה לוקחת בחשבון אפשרות לתגובות אלימות מצד החונים באיזור ובכך הולך במגעים עם הסוחרים, הסבלים ושאר הסקטורים הפועלים ברחובות אלה. בקרוב ישתתו באיזור שני מגרשי חניה — האחד ברחוב אליפלט והשני בתחנה המרכזית החדשה — שיאפשרו חניה למאות מכוניות.

רופא מערד חשוד במרמה, זיוף וגניבה

כתב האישום: גייס השקעות להקמת מרכז רפואי באשדוד מתוך כוונה לשלשל הכסף לכיסו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

כתב אישום נגד ד"ר יהודה קלוין מערד, החשוד במעשי מרמה, זיוף וגניבה, הוגש ביום שישי לבית־המשפט בבאר־שבע.

כתב האישום קובע, שהחשוד פרסם מודעה בעיתון, על־פיה דרוש משקיע למרכז רפואי באשדוד. בעקבות המודעה, התקשר לחשוד המתלונן, עורך־דין שאול אהרון, ונקבעה פגישה ביניהם.

בפגישה סוכם, כי עורך הדין ימציא לרשות החברה שהוקמה בידי הרופא הלוואות בעלים בסך 50.000 דולר לצורך הקמת המרכז הרפואי באשדוד.

ב־1985 מסר המתלונן סכומי כסף נוספים לרופא, על מנת שיעשה בהם שימוש בעבודות השיפוצים והוצאות אחרות הכרוכות בהקמת המכון המשותף.

בכתב האישום נטען, כי הנאשם, ד"ר קלוין, קיבל את הכספים וההמחאות מהמתלונן במרמה, בעודו יודע, כי לא יעשה בהם שימוש ומתוך כוונה לשלשל את הכסף לכיסו. בהמשך כתב האישום מפורטים סעיפי מירמה נוספים, כמו הוצאת כספים מסוכן נסיעות, שהציע לו להקים במשותף מרכז רפואי בערד.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

לאמידה ואליעזר חרמון
מזל טוב
להולדת הנכד
הארץ

עיריית תל־אביב־יפו
נמשכת הנעילה המוגברת ב"ציר המהיר"
כל בוקר מ־06:30 עד 09:00 ברחוב אבן־גבירול מצפון לדרום.
עיריית תל־אביב יפו מגבירה את הנעילה ב"ציר המהיר" בכל בוקר בין השעות 09:00-06:30 ברחוב אבן־גבירול לכל אורכו (בכיוון מצפון לדרום). כפי שהתברר בבקרים דומים, נעילה כזו גורמת לפינוי ה"ציר המהיר" ממכוניות החונות בו.
אל תחנה באבן גבירול בבוקר - זו הכניסה [illegible] לעיר כולה!

העירייה בפעולה למען חופש התנועה

הודעה ללקוחות
האוניה "מורן", הפלגה 30/31 המפליגה
לאסאב ולדרבן — תקדים ותצא מנמל
אילת
ב־4.12.86 במקום 7.12.86
צים חברת השיט הישראלית בע"מ

פניה להסתדרות לסייע במאבק נגד החוק החדש להגנת הדייר

הארגון הארצי להגנת הדייר: ניסיון להפקיע את השקעותיהם של עשרות אלפי אורחים לטובת בעלי הבתים

מאת אברם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הארגון הארצי להגנת הדייר מנסה לגייס את תמיכת ההסתדרות כדי להכשיל — עוד בטרם תועלה לדיון — את הצעת החוק החדשה להגנת הדייר, שהוגשה לכנסת ביום ב' האחרון על ידי ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד).

במברק ששיגרו ראשי הארגון להגנת הדייר למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הם מבקשים ליצור עם ההסתדרות חזית אחידה במאבק המשותף נגד מה שהם מכנים כניסיון להפקיע את השקעותיהם של עשרות אלפי אורחים לטובת בעלי הבתים. ראשי הארגון להגנת הדייר טוענים, כי החוק החדש ישווה למעשה את שכר הדירה של דיירים ששילמו דמי־מפתח לשכר הדירה בשוק החופשי. על פי הצעת החוק, שכר הדירה שיצטרך לשלם דייר מוגן בדירת שני חדרים, בבניין בן 60 שנה בלב תל־אביב, יגיע ל־252 שקל. שכר הדירה בשוק החופשי עבור דירה דומה מגיע ביום לממוצע של כ־275 עד 300 שקל בלבד.

בעקבות תלונה למשרד התחבורה

מנסים לאתר נהג מונית החשוד בהפקעת מחירים לאורח מדינה

הסיעו מנמל התעופה לתל־אביב וגבה ממנו 20 דולר

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

הפקעה חמורה של מחירים כלפי אורח מדינה רשמי מחו"ל, שנסע מנמל התעופה בן גוריון בלוד לתל־אביב, החל נחקר בסוף השבוע, בעקבות תלונה שהוגשה למשרד התחבורה.

על פי התלונה הגיע האורח ממדינה במרכז אמריקה לישראל, כדי להשתתף בכינוס בנושא חקלאות. בנמל התעופה בן גוריון בלוד לקח מונית, כדי להגיע למלונו. בעבור נסיעה שמחירה 18 שקל, גבה נהג המונית 18 דולר ותבע ממנו במפגיע תשלום תשר — 2 דולר נוספים. נהג המונית נתן לאורח מחו"ל לכאורה "קבלה" על גובה תשלום הנסיעה, שלמעשה היתה חשבונית לצרכי מע"מ, בסך 18 דולר של חברת "לוזים קייטרינג", חברה לייצור ואספקת מזון מוכן בנתב"ג.

דבר הפקעת המחיר התברר בדיעבד, לאחר שהאורח הגיש לנציגי המארחים בישראל את "הקבלה" על הנסיעה מנתב"ג לתל־אביב. הגורמים המארחים פנו בתלונה למשרד התחבורה וכעת מנסים לברר, אם מדובר בנהג של הצוות הקבוע של תחנת המוניות בנמל התעופה בן גוריון או בנהג מזדמן.

ההשערה היא, כי הנהג משתמש בפנקס של חברת המזון כקבלות בעבור תשלומי נסיעה. באחרונה הפסיקה חברת המזון לתת את שירותיה במסעדת אולם הנוסעים היוצאים. לפיכך נראה שהנהג אסף חבילת חשבוניות שהושלכו או הושארו בטעות.

גם להיטל הרכב
יש עדיפות ב-
VISA
עדיף ונשלם רק מחר!
שלם את היטל הרכב ב"ויזה עדיף" ותהנה
מ-15% הנחת המזומן ותשלומים*
התשלום הראשון ישולם רק ב-2.1.87
לפי תנאי הפרעון של "ויזה עדיף" בריבית מועדפת.
את התשלום ניתן לבצע בכל אחד מסניפי הבנקים של
קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט עד 1.12.86
* ההחזר הינו בגובה 10% מהאשראי המנוצל ב"ויזה עדיף" או מינימום 100 ש"ח לתשלום.
אם טרם הצטרפת ל"ויזה עדיף"
היכנס היום לסניף הבנק שלך, וקבל אשראי אישי נוסף,
נצל אותו לתשלום היטל הרכב ולביצוע קניות נוספות
ותחזיר בתשלומים במשך תקופה ארוכה.
VISA
ויזה יותר טוב מכסף.

הארץ

יום א', כ"ח בחשון, תשמ"ז
30 בנובמבר 1986

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748.
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

ביקור הנשיא בגרמניה

ישראל היא מדינה בין מדינות. הקיום הריבוני איננו מקנה רק זכויות אלא מטיל עלינו גם התחייבויות. יחסי המדינות מבוססות על עקרון ההדדיות ועיקרון זה אינו סובל שום יוצא מהכלל. או שמא פטורים אנו, לגבי גרמניה המערבית, מההקפדה על עיקרון זה?

אלה בינינו, שהשמיעו בשבוע שעבר את קולותיהם נגד ביקורו המתוכנן של נשיא המדינה ברפובליקה הפדראלית גורסים, ככל הנראה, כי מותר להעליב את ריכארד פון וייצזאקר, שביקר בירושלים באורחו של נשיא המדינה, ולא להשיב לו ביקור גומלין. האם זכר השואה — מעשי העם הגרמני בתקופת השלטון הנאצי — תובע מאתנו שלא להתייחס לגרמניה המערבית כאל חברה שוות-זכויות בחברת עמי התרבות?

על זאת התנהל הוויכוח הציבורי בראשית שנות החמישים. בעלי הגרסה הבלתי-מתפשרת התנגדו גם להסכם השילומים. אבל הממשלה, רוב הכנסת ועד כמה שניתן לשפוט, גם רוב הציבור הכריעו את הכף נגד גישה זו. אין להכחיש שהיא נפלה בלחץ המצוקה שישראל היתה שרויה בה בראשית צעדיה; אבל נשקל גם השיקול כי אין להתעלם מהעובדה שהעם הגרמני צפוי להתאושש ממפלתו במלחמת העולם השניה ושוב יתפוס מקום חשוב בזירה הבין-לאומית. כינון היחסים הדיפלומאטיים עם גרמניה ב-1965 — שדווקא ישראל לחצה למענו, משום שראתה בהיעדרם אפליה ועוול לגבי העם היהודי — פתח את הדלת לחידוש המגעים בין שני העמים. מאז הודקו יחסי ישראל עם גרמניה יותר מיחסינו עם איטליה או צרפת, לדוגמה.

תהליך זה של "נירמול" הלך והתפתח, מבלי שהצד היהודי-ישראלי הזניח את המצווה לזכור ולהזכיר לגרמנים את אחריותם להשמדת שליש מעמנו. הגרמנים ברפובליקה הפדראלית — מודעים לעברם המכוער, גם אינם רוצים להדחיקו. אפילו הנטיות לסילוף ההיסטוריה, או לשכתובה תוך מגמה להקל בה — והראויים לכל גנאי — מעידים בצורה מעוותת, על מודעות זו.

חיים הרצוג לא צריך היה להצטדק ולומר, כי יהפוך את ביקורו בגרמניה המערבית למסע של "יזכור". אדם ישר ממילא לא הושד בו פן ישתוק במקום שבו יהיה חייב להרים את הקול. אולם, יחד עם זאת, עשוי ביקורו לחזק את כל אלה בגרמניה המערבית, הנאבקים שם נגד מגמות השיכחה וההשכחה. גרמנים רבים כמהים היום לדעת וללמוד מהי יהדות. צעירים רבים באים ארצה, כדי לעבוד כמתנדבים בקיבוצים. מרצים מתולפים בעמיתיהם הישראלים במוסדות למחקר והשכלה גבוהה. גם את התיירות הפרטית יש מקום לסווג בקטגוריה זו.

ביקורו המתוכנן של נשיא המדינה משתלב במציאות זו שאין טעם לגנותה, ומי שטוען נגדו בשם הסמליות, שכמובן כרוכה בו, שוכח כי הנפת דגלי שתי המדינות והשמעת שני ההמנונים הלאומיים הפכו מזמן לדבר של שגרה, כל אימת שהשגרירים מגישים את כתב האמנתם. ומי שבכל זאת רוצה להיתלות במשמעותו הסמלית של ביקור הנשיא, מן הראוי שישאל את עצמו: כלום אפשר להאיר סמל מרשים יותר לתקומתו הממלכתית של עם ישראל מהופעתו של נשיא מדינת ישראל, כאורח מכובד וחשוב ביותר, דווקא על אדמת גרמניה?

דרכון ללא ציון ארץ לידה — לבקשת יליד ישראל

מאת [illegible]

אוטווה

בלחצו של אזרח קנדי יליד ישראל, הודיע שר החוץ הקנדי ג'ו קלארק שאזרחי קנדה יהיו רשאים לקבל דרכון ללא ציון מקום לידתם. קלארק אמר: "לקנדים אחרים, במיוחד ממוצא יהודי, רישום מקום הלידה בדרכון עלול לעשותם פגיעים יותר לפעולות טרור".

שמחה יעקובוביץ' ניהל מאבק בן ארבע שנים עם משרד החוץ בעניין. הוא שהה בטהראן לצורך הפקת סרט על יהודי אתיופיה, ולדבריו הוא שרישום ארץ המוצא שלו בדרכון מסכן את חייו.

מצב-רוח / ב. מיכאל

עם ידידים כאלה...

מר פרס, כך עולה מכל נימוקי התגובה שהשמיע השבוע, משוכנע כנראה שאני אידיוט. זו מחשבה די מעליבה, ועל אף סיכויי ההצלחה הקלושים — אין מנוס מניסיון להפריך אותה. לכן, יורשה-נא לי להפנות אליו, ואל שאר השלומיאלים הנוגעים בעניין, כמה שאלות:

1. "הידיד ביקש ואי-אפשר לסרב לו". האמנם? אם זכרוני אינו מטעני, ביקש אותו ידיד עוד כמה בקשות במהלך שנות-הידידות האמיצה. הוא למשל ביקש, כמה וכמה פעמים, שמדינת ישראל תחדל מן ההתנחלויות. סירבנו ללא כל קושי נראה לעין. הידיד גם ביקש שנואיל בבקשה לבצע רפורמה בבד-דיניות המיסים. הבקשה שלו זכתה בתגובה זלזלנית-עד-מרושעת. "הוא לא כל כך מבין מה הולך", נלחש במסדרונות. איש לא העלה בדעתו להיענות. הידיד גם ביקש פה-ושם שנואיל לשוחח עם אש"ף, או שנעניק אוטונומיה לפלשתינאים, או שנמנע מחקיקת חוקי-ירושלים וחוק הגולן, או שנחדל למכור נשק לאיראן. וכן, כן, גם זאת הוא ביקש פעם, ועוד כמה וכמה בקשות שונות ומשונות. נענינו כאשר רצינו להיענות, סירבנו כאשר רצינו לסרב. נא לא לבלבל את מוחי בטענה שהיתה כאן בקשה שאי-אפשר לסרב לה.

2. "הידיד היה במצוקה. עזרנו לו. עזרה מוסרית ביותר". האמנם?

הלא זו בדיוק אותה ממשלה, ואותם אנשים נושנים, המריעים זה שנים ארוכות כי לעולם לא ניכנע לסחטנות הטרור. יען כי סחטנות שכזאת רק מגבירה אותו. והנה — כניעה גלובית לסחטנות על גבם של בני-ערובה, והעניין זוכה בתואר "פעולה מוסרית". ואם מחר נתבקש, ע"י הידיד או ע"י הטרוריסט עצמו, לספק נשק לאחמד ג'יבריל, המחזיק גם הוא כמה בני-ערובה — נספק? מדוע בעצם לא? במה נופלת המוסריות של אספקת נשק לג'יבריל, מאספקת נשק לחומייני? שתיהן פעולות מוסריות שתכליתן להציל בני ערובה. (במחשבה שניה — ראוי לא להתייחס לשאלה זו. שום תימהון לא יאחז בי אם יתברר מחר כי גם אש"ף מצויד, מתוך מניעים מוסריים כמובן, בנשק ישראלי.)

3. "לא הרווחנו גרוש מכל העסק". כך במפורש ביקש מר פרס לנחמנו. יופי. אנחנו לא רק רשעים. אנחנו גם פראיירים.

4. "כל אימת שפנינו אליהם בבקשה — נענינו. וכאשר הם פנו אלינו מבקשים משהו מאתנו — האמנם אנו יכולים לומר לאו?". נוגע ללב ממש. אך בפאתי הקביעה הזאת, מסתתרת תמיהה מעצבנת: מדוע הם פנו בבקשה הזאת דווקא אלינו, וכי ארה"ב היא מדינה מסכנה ומבודדת, ורק אנו נותרנו להם כידידים? מדוע לא פנו, למשל, אל צרפת או אנגליה, יוון או איטליה, גרמניה או ספרד, שיסייעו להם במלאכה המזוהמת הזאת? הרי חלק מן המדינות הללו מקיים קשרי מסחר, קשרי תעופה וקשרים דיפלומטיים עם איראן. והאייתולה גם מעולם לא נשבע שהוא יכבוש ויחריב את פאריס, או את רומא, או את בון. הרי צריך להודות כי הרבה יותר הגיוני היה שאמריקה תשתמש בשירותיה של אחת מן הידידות האחרות שיש לה בעולם, לא כן? ובכל-זאת הם פנו אלינו. אנו, שרק באפנת אבותנו, מולדים פים עם האיראנים. אנו, שחלק מבני-עמינו נרדף עד צוואר באיראן. אנו, שחורבן ארצנו הוא מקור-היסוד של השלטון האיראני. צריך לא מעט חוצפה כדי לפנות דווקא אלינו. ובכל זאת הם פנו. מדוע, מדוע דווקא אלינו? שאלה רטורית. ובכל זאת ראוי לענות עליה: יען כי בוואשינגטון ידעו היטב כי בכל מדינה אחרת היו משליכים את בקשתם מכל המדרגות. אך בוואשינגטון ידעו גם היטב כי אל אותו "היסמן" קטן שהם מטפחים בשולי הים התי-כון — אליו מותר לפנות. ההוא מוכן לעשות הכל. והם צודקים. (ולפתע, למרבה הצער, מה הוא חושב עלינו, אותו ידיד שאי-אפשר לסרב לו).

לכן, לא "עזרה לידיד" היתה כאן, ולא "פעולה מוסרית", ואפילו לא נאיביות תמימה והתפתשות, רק הרבה טמטום, הרבה אטימות, קצת רשע, ומנות גדושות של תבוסנות באמתות. הגניוס הישראלי, זה שחשף כבר משהו בפרשיות פולארד והאבנים — נתן עוד הופעה.

בחזרה לאפריל 1975

"מלחמת המחנות" בביירות ובדרום היא שלב מתקדם בתכנית אש"ף להחיות מחדש את שליטתו ומאחזיו העצמאיים בלבנון

מאת עודד זראי

תיאוריהם המזעזעים של הנשים והילדים המבועתים והמוכים בהלם שחולצו ממגדושה והועברו לבית החולים סמוך במזרח ביירות בסוף השבוע שעבר לא השאירו אדישים את הרופאים הוותיקים.

לעיניהם נגלית אותה תמונה מה-13 באפריל 1975. אז היו אלה קורבנות התקפת אש"ף על מתפללי הכנסיה בשכונת עין אל-רמאנה בביירות. היום מדובר בשארית הפליטה של העיירה הדרומית מגדושה שאנשיה מצאו מקלט בכנסיית ארמידה הנישאת על גבעה איסטראטגית ונפלו בידי אש"ף. מי שעקב מקרוב אחר שלבי כינון המדינה האש"פית העצמאית בלבנון מאז הסכם קהיר בספטמבר 1969, יודע כי "מלחמת המחנות" בביירות ובדרום כיום היא שלב מתקדם של אותו מהלך לעבר אותה מטרה נכספת, שערפאת לא הסתירה מעולם.

זו למעלה משנה שכל ארגוני אש"ף ובעיקר הפתח של ערפאת, משקיעים את מירב מאמציהם כדי להקים מחדש את התשתית הארגונית, הלוגיסטית והמבצעית במחנות הארגון בפרוורים הדרומיים של ביירות ובאזורי צידון וצור. יציאת אש"ף בשבוע שעבר ללחימה מחוץ למחנות היא ביטוי מוחשי לסיום שלב התבססות באותם מחנות. במקביל, היציאה היא הכנה לתחילתו של שלב חדש במהלך הארוך להשתלטות על חבלי ארץ וכינון מאחזים עצמאים דרומית לאזור ביירות.

צריך לזכור שבניגוד לאביב 1975, כאשר "הכוחות הלבנוניים" (הפלאנגות ובעלי בריתם) עמדו למכשול בפני תכנית אש"ף, הרי תנועת "אמל" מבטאת כיום, לבדה בשטח, את המכשול.

כוחה של "אמל" נמצא כיום בבזיונות, לא רק בהשוואה למאזן הכוחות מלפני 11 שנה, אלא גם מול הכוח האש"פי הנוכחי במחנות. במרחב השיעי הדרומי הגדול פועלים כ-2000 לוחמי "אמל" המפוזרים בעיקר באזורי צור, צידון ומקצתם באל-בקאע המערבי. אם בגזרת צור פועל בתנועת "אמל" דאוד-דאוד, בעל סמכות צבאית ומדינית, הרי בגזרות האחרות, לדמות צידון, פועלים מפקדים זוטרים שאיש מהם אינו נמנה על הדרג המנהיגותי של "אמל".

"אמל" זקוקה לסוריה

הפיזור הגיאוגראפי של המאחזים וקיומם של מחנות אש"ף התוצבים בין שלושת הריכוזים השיעים מצפון לדרום: הפרוורים הדרומיים של ביירות, צידון וצור, מעמידים לפני "אמל" קשיים לא מעטים. אבל הבעיה המרכזית הניצבת לפני הנהגת "אמל" היא התלות הבלעדית בתמיכה של סוריה בכל הנוגע לחימוש ולאספקת אמצעי לחימה. לכך יש להוסיף את בעיית הפיצול הפנימי בתוך "אמל" והעימות המחוזי עם גורמים קיצוניים פרו-איראניים כמו "חיזבאללה", המקיים קשרים טובים עם ערפאת.

מול מערך זה של "אמל" ניצבים במחנות אש"ף במרחב הדרום כ-2500 מחבלים מאומנים ומאורגנים היטב, המופעלים על ידי חדר מבצעים משותף של כלל הארגונים, לרבות הארגונים הפרו-סוריים. ראשי אש"ף המנוסים בקריאת המפה הפנימית הלבנונית החליטו לפתוח בעימות חזיתי עם "אמל", כדי להתיש את כוחה, תוך כדי הרחבת השליטה מחוץ למחנות. זה חודשיים שהכוחות הפלשתינאים במחנה אל-רשידיה בצור, השולטים על מקורות אספקת המים לריכוז השיעי בב"ל עאמל, מונעים את זרימת המים. חוליות של אש"ף חדלו גם ברשת החשמל לאותו איזור. בראשית החודש, ערב ביצוע הסכם דמשק להוצאת הנשק הכבד מהמחנות, ביצעה חולית פתח חדירה לילית בדרך הים לפרוור השיעי אל-שיאקיה שליד צידון וחיסלה שבעה צעירים שיעים כשנתם. זמן קצר לאחר מכן נרצחו שני נציגי "אמל" בוועדת הביטחון המשותפת לאזור מחנה אש"ף בורג' אל-בראג'נה בביירות.

פעולות אלה מבטאות אותן שיטות של פרובוקציה, בהן השתמש אש"ף בשנות השבעים בביירות, כדי להביא להתדרדרות ולאי קיומם של הסכמים. באותה מידה נוהג עתה אש"ף, כפי שנהג בעבר, להשמיע קריאות הצלה "על מעשי טבח נגד העם הפלשתינאי" לעבר העולם הערבי, האו"ם, ארגון המדינות המוסלמיות והבלתי מזדהות. כיום חושפים את שיטותיו אלה של אש"ף אישים לבנונים מרכזיים, שנמנו בעבר על בעלי בריתו.

מגדושה — נקודת מפתח

לקרב על מגדושה — חשיבות מיוחדת, בנוסף להיותו ביטוי ליחסי הכוחות בין הצדדים הלוחמים. המשולש צידון, מגדושה, אל-גאזיה, על גבעותיו האיסטראטגיות הוא המפתח החשוב ביותר לדרום לבנון בגזרת החוף.

שליטה אש"פית במשולש זה, כאשר בצידון פועלת בעלת בריתו, המיליציה הנאצריסטית — משמעה ניתוק הפרוורים הדרומיים של ביירות, מקום מושבה של מפקדת "אמל", מהריכוז השיעי הגדול ביותר בגזרת צור-צידון הדרומית. ללא קשר טריטוריאלי רציף זה, ספק אם תנועת "אמל" תוכל להמשיך ולהתקיים במתכונת הנוכחית. לפי שעה לא ריכזה "אמל" את עיקר המאמץ המלחמתי בגזרת מגדושה, משום שכוחותיה מרותקים לשאר הגזרות שאש"ף הפעיל, הן בצור והן בפרוורים הדרומיים של ביירות.

הלחימה במגדושה מנוהלת על ידי כ-1000 אחוזי נשק משני הצדדים הנלחמים בטווחים קצרים של עשרות מטרים ובעוצמת אש ארטילרית מרוכזת. מכלים של 130, 122 ו-85 מ"מ. אופי זה מסביר את האחוז הגבוה של נפגעים, שהגיע ביום הראשון של הלחימה לכדי 10% ויותר. בנתונים אלה דומה, כי אף אם יצליחו מאמצי התיווך בדמשק, ספק אם הדבר יביא לעצירת המהלך האש"פי המתחדש בלבנון.

מחשבות הונג-קונגיות על ישראל

מאת אמנון רובינשטיין

הונג קונג אינה אלא שורה של איים וחצי אי צחיחים, שאין בהם שום יתרון טבעי פרט לנמל המקלט מסערות הטייפון.

הכל פועל נגד הונג קונג: מזג האוויר הקשה; המרחק העצום משווקיה העיקריים ומהמרכזים הפיננסיים; דלותה והווייתה של המושבה הזעירה לייבא את הכל, אפילו מים, מחו"ל; הרכב האוכלוסיה, הכולל פליטים כה רבים. ואף-על-פי-כן, הונג קונג הפכה להיות סמל ומופת למשוואה הכלכלית שנוצרה, בצורות ובהוויות מדהימות, דווקא במזרח הרחוק.

מלא-כלום, הפכה הונג קונג להיות תוך זמן קצר מרכז פיננסי אזורי, יצרנית בקנה מידה בינלאומי של אפנה ושל תעשיות אלקטרוניות ואחרות, מקום מפגש בין-לאומי לעסקים ולכינוסים. על צוקי הונג קונג מצטופפים — הדבר כמעט לא ייאמן — למעלה משישה מיליון סינים, שהכנסתם השנתית מגיעה בשנה זו ל-6,000 דולר לאיש.

המשוואה הכלכלית, שהונג קונג ממחישה אותה, היא פשוטה בתכליתה: לא האוצרות הטבעיים הם גורמי העושר, אלא האדם היוצר והעובד; לא הגוש, לא האקלים, לא הדת ולא המסורת הם הקובעים את הרצון ליזום ולעבוד, אלא טיב המשטר. הונג קונג עשירה בהכנסה — עשירה יותר מישראל, באורח מוחלט — ובהכנסה לגולגולת — למרות עוניה הטבעי, משום שאנשיה הם יזמים ועובדים. הם עושים זאת לא בשל גנים מיוחדים שיש בהם, אלא משום שבהונג קונג יש משטר של חופש כלכלי קיצוני, והממשל כמעט שאינו מתערב בחיי המשק.

מבחינה זו מהווה הונג קונג — ובצידה טאיוואן, דרום קוריאה וסינגפור — המחשה טובה יותר למשוואה הכלכלית שיצאה מהמזרח הרחוק מאשר הפלא היפאני. שגשוגה והצלחתה של יפאן הם כה מדהימים, עד שכדרך הטבע אתה נוטה לייחסם למשהו על-טבעי; כשאתה שומע שעלתה הכנסה הלאומית לגולגולת ביפאן על זו של ארצות הברית, על שרבע מכלל המכוניות בעולם נוצרו בארץ השמש העולה ללא משאבים טבעיים, כי ארץ זו היא היום הענק הפיננסי השולט בשווקים בין-לאומיים והמשקיע הבינלאומי הגדול ביותר — אתה מייחס זאת לעם מוכשר וגאוני אין כמותו, למכונה היפאנית הקרויה "יפאן בע"מ", לתכונות מסתוריות שלא מהעולם הזה.

הונג-קונג של בשר ודם

הונג קונג, לעומת זאת, היא בשר ודם; היא שייכת לאותו עם ולאותה תרבות שמעבר השני של הגבול יודעים מצוקה ופיגור של עשרות שנים. האוכלוסיה הסינית הגדולה שבהונג קונג אינה משתייכת לקוד מסתורי, היא קרובה ביותר למשטרי ממשל [illegible] של ארץ השמש העולה.

כשאתה רואה את סימניו הדינמיים של השגשוג בהונג קונג, אתה לא יכול שלא לחשוב על השלכות אפשריות על ישראל. אם הגורם האנושי הוא הקובע את עושרה של החברה, מדוע ישראל הקטנה בכ-... קומה החל משנות הששים — שהרי כוח האדם הישראלי הוא מהמשוכללים והמיומנים ביותר בעולם ועולה לאין ערוך על הממוצע ההונג קונגי; לישראל יש יתרונות רבים אחרים: אין היא מייבאת מזון אלא מייצאת מזון; היא קרובה יותר, גיאוגראפית ונפשית, לשווקי הייצוא שלה; מערכת החינוך והמידע שלה משוכללות ומרשימות הרבה יותר. אמנם לישראל יש בעיית ביטחון ונטל של תקציב ביטחון, שאין למושבת הכתר הבריטי, אך בזכות אלה גם קמה תעשיית ביטחון אדירה ולישראל הוזרמה תמיכת ענק שהונג קונג מעולם לא ידעה. במאזן הסופי, היתרון כולו שלנו.

שתי מחשבות עולות במאמץ לענות על חידה זו. הראשונה מתייחסת לסדרי העדיפויות של הממשלה. בהונג קונג ראתה הממשלה לנכון לעודד יוזמה, מתוך מדיניות של אי-התערבות ומיסוי נמוך, כאשר עיקר תקציבה מוקדש להבנות תשתית [illegible] תקשורת המשוכללת בעולם. בישראל [illegible] ערבה ומעורבת הממשלה בכל נושא כלכלי שבעולם, היא מעסיקה, במישרין ובעקיפין, חלק גדול מהציבור הישראלי. לעומת זאת, התשתית — כבישים, רכבות, טלפונים, שירותים נוספים בתקשורת המבנים — כל אלה הוזנחו בצורה סיקצונית, שנגעה ביכולת התיפקוד של עסקים ויזמים.

המחשבה השניה היא תרגיל אקדמי. תאר לעצמך לרגע אחד, שעל הונג קונג מטילים את הממשל והביורוקרטיה הישראליים: העלה בדמיונך מצב, שבו במקום חופש עסקי, נוחתת על הונג קונג ממשלת ישראל עם ועדותיה הבין-משרדיות, חוק התכנון והבניה, חוק רישוי עסקים, אוסף הרשויות השונות, החברות הממשלתיות, הוועדות המתאמות, החוקים הדורשים לכל פעולה אישור של ועדות מועדות שונות, דיונים אינסופיים בכל יוזמה, סיבסוד אדיר של מוצרים ושירותים, פיקוח על מחירים, צווי פיקוח, הסדר ומהלך, רשיונות להשקעות, לעידודי היצוא, שליחים ונספחים כלכליים, מפקחים ממפקחים שונים מצוידים בצווים מינהליים.

מה יקרה להונג קונג במשטר כזה? נדמה לי שהתשובה היא ברורה: תוך שנה-שנתיים, בורחים משם העסקים הבין-לאומיים, נסגרים הבנקים, היזמים עוברים לארץ אחרת; תוך זמן קצר — שוקעת הונג קונג להיות נזקקת לסיוע חיצוני; נטישה כלכלית מואצת מחזירה את הונג קונג למצבה הקודם: פרובינציה נידחת ליד נמל טבעי, ובה הכל — פרט לביורוקרטיה — נובל.

ישראל אינה הונג קונג. ויש לה גם שאיפות ודרישות משלה לגבי אופי חברתה, אך אי-אפשר להתעלם מהמשוואה העולה משני הנסיונות המנוגדים: הונג קונג וישראל.

סטודנטים, רחוב, פאריס

אווירת מאי 1968 קורצת לפתע מחדש ברחובות הרובע הלאטיני של פאריס • מה שהתחיל כמחאה נגד חוק-אוניברסיטאות חדש הפך למשבר החמור ביותר בתולדות ממשל-הימין החדש

מאת יואב טוקר

פאריס

התבונה המיושבת מתקוממת אמנם כדי לדחוק הצידה את השופר אות; אלא שכוחם של מיתוסים, אפילו בריחוק היום-יום, חזק לעתים מן התבונה ה"היסטורית" האמורה לגבור עליהם (ומפניהם). זה בדיוק מה שגרמה שקורה בעצם הימים הפאריסאיים הללו לאורך אותם בולווארים של הרובע הלאטיני, ש"עשו" את מיתוס-אביב-68'. כולם "יודעים", כמובן, שזה אינו היום, וגם הזרים והמטלטלים זאת לעצמם, שב שב... את היותר כבר עושה המיתוס.

הסערה קמה ועלתה על רקע שליו לגמרי, בדיוק על-פי התסריט הזיכרוני של אז. "צרפת משועממת" קמה לפני ימים אחדים בבוקר וגילתה שמשהו מוזר, צעיר, שונה, מתרחש מתחת לפרספות ברובע הלאטיני: לפתע, ללא כל הכנה מוקדמת, יצאו רבבות, מאות אלפי סטודנטים ומגודרים מן התיכונים שכמותם לא נראו עשרים שנה. מסתבר שיש סיבה, למרות כל מה שהסבירו לנו כמלומדות על אודות "סיחוס" המחאה בעולם-השואה-של-משבר אבטלה-הזכו" (אולי הם לא נעלמו בכלל כל השנים הללו). שוב נראים המעילים המרושלים והצעיפים הצבעוניים, שוב משמיעים הרמקולים קולות צרודים, שוב משתרבבות סיסמאות בנוסח על פיסות קרטון גסות. זוגות חבוקים בתוך ההמון "מבהירים" שנולדו בדיוק הם מרדנים אחרות. מתפלספים אחרות הגואים אחרת. בשערי עשרות מיכללות בבירה ובעיר-השודה תלויים קריאה-זבר שכמו יצאו מן הצלולויד השחור-לבן של הסרטים התיעודיים: "כאן שביתה!", "סורבון-4 במאבק", "מיכללת גרנובל לא תיכנע", "סורבון-פנתיאון-בגרות"; "די" מינוח המגלגל אחורה ומקפיא את הגרמות הקלקטוזיות הפרעתיים, שהתחוללו משך שנות דור ויותר על הטראומה של גן-עדן קסום-אבוד של אגדת אביב 68: "סטוקס-מאבק תלמידים", "מטה-תיאום-שמינית", "ללמוד זה להיות מת"...

עד לפני שבוע ימים, צריך היה לחפש היטב בשולי הזירה הציבורית, כדי למצוא מישהו שיודע משהו על אודות "חוק דוואקה". היום מסתודרת צרפת כולה במחול התאומי הזה, שראשיתו איש-ם באמירויות הנמוזה של תיק-עבודה ממשלתיים: שם, בכמרת, שקד כמסתור של האוניברסיטאות של ממשלת הימין-מרכז, אלאן דוואקה, צעיר ונמרץ, על פרויקט תמים לכאורה של רפורמה באוניברסיטאות — הרפורמה המי-ירוע כמה במספר.

כדור-שלג של השבתות

אל כדור השלג של ההשבתות בקאמפוסים (ברגע כתיבת שורות אלה מושבתות כ-50% מתוך 72 המיכללות הממלכתיות הגדולות ברחבי צרפת; רבות אחרות בדרך) מצטרפים תוך יומיים-שלושה — שוב, לפי התעמים — רבבות (אולי כבר מאות-אלפים) גימנזיסטים; מה שלא עשו פחות או יותר ספונטאנית. ארגוני התלמידים בבתי-הספר התיכוניים עצמם, עשו "משלחות האד"ווה" של ארגוני הסטודנטים: הן שקפנו מעבר לגדרות בתי-הספר התיכוניים כדי להאיץ — ללא קשיים ניכרים — בגימנזיסטים להצטרף.

יתירה מזו, הסטודנטים מתיימרים שלא להתמקד במחאה בעניינים המסוימים שלהם — הצעת חוק התלויה ועומדת לרפורמה בנוהלי ההרשמה וההסמכה באוניברסיטאות: הם מעוניינים לומר בהזדמנות זאת — ובתקיפות — שממשלת שיראק מגבירה לדעתם לאורך כל הדרך; בהסטת לבקרים על אודות "הימים החדשים והטובים של המישטר הליבראלי", במעוף הנורש של "שיחרור" הכלכלה, הרפואה, החינוך, מן "הצבת החונקת של המתנפל בעלות הממשלתי"; בבולמוס ה"ביטחוני-מסורתי" המבקש להקיף את הרפובליקה בקצת-יותר-מדי תגורות-שוטרים; במדיניות הספספת השרירית של "טיפול" במהגרים: בגירושים האחר תגיים המבוצעים מסוס שכר בכדי להעמיס עליהם עשרות אפריקאים "לארמוקיים"; במדיניות ה"דיוקן" שהוכרזה לאחרונה במסמכים ל"חשודים בלקיחת סמים" עלולים עתה למצוא עצמם מובלים על-ידי שוטרים לבית-סוהר-בכבוד: זו חוקה חדשה, בעייתית כמובן, שמשמשים בה בערבוביה צורך של כוונות טובות יחד עם האמונה הבסיסית הגורסת שהממשל יודע טוב ממך מה טוב עבורך.

"פרסמט" המחאה

גם במשקפיים עבות במיוחד קשה לאתר בהצעת החוק החדשה רעמים וברקים; אלא שבין השיטין הוטמנו מלכודות שיישומן עלול להתגלות כבעייתי: מידה מסויימת של זכות-מיון (עד עתה, היתה תעודת הבגרות, ה"באק", התנאי היחיד והבלעדי לקבלה לאוניברסיטה ממלכתית); העלאה, אף כי מתונה יחסית, בשכר אגרת ההרשמה (הלימודים, עקרונית, חינם); שינויים מסויימים במעמד המינהלי והאקדמי של תעודות ההסמכה, שאמורות יהיו, על-פי החוק החדש, "ליהנות מאופי מקומי" (להבדיל מן ה"דיפלומה הממלכתית" עד כה). הרפורמה הוצגה כפרופיל-נמוך, דבר שאינו בדיוק ממאפייניה המובהקים של ממשלת ז'אק שיראק: "המדובר בסדרה עיונית והגיונית של התאמות, עידכונים ושיפורים; אין המדובר בהפיכת המערכת האוניברסיטאית על פיה". אמנם — ואולי לא ידעו מה שאמרו.

ההתמרמרות הסטודנטיאלית העניינית לנוכח תבשיל הרפורמה, מצטלבת בימים האלה עם סדרה ארוכה של תחושות לא נוחות אחרות, כולל אלה הנושאות אופי פוליטי מובהק: ומפלגות השמאל של האופוזיציה, כמו גם האיגודים המקצועיים והסתדרויות המורים קפצו (בניגוד לתנועת 68') בבהירות רבה על העגלה. האופי הספונטאני והמהיר של הקולקטיב הצעיר קיצר בהרבה את הדרך, והפוליטיקה ה"גדולה" הגיעה במהירות הבזק אל כרזות הרחובות. התוצאה המיידית היא, שזו התארגנות המחאה המקיפה הראשונה מאז נצחון הימין-מרכז של שיראק בבחירות לפרלמנט בחודש מארס; ו"מרזמו" המחאה הוא היעיל והקסום ביותר במילון הזימויים הציבוריים של צרפת: הרחוב, בית-הספר, הנוער.

עוד קצת, קצת בלבד — משתעשעים היום המפגינים הנוסטאלגיים בשיטתוב התמדים — עוד קצת ותשוב לתחיה "הברית ההיסטורית": תלמידים-אינטלקטואלים-פועלים צופים-אוהדים ברחובות... הנה המה-מיע לא השלך עדיין ונכון לרגע זה) והתקשר רחוק אמנם בעשרים שנה אמיתית: בעצם, יותר. דרך אגב, האם אפשר בכלל — ולא טכנית — לעשות מהפכות כשבר-חובות מתמרדים ב"אודיאום", הגרים ב"חוקבים"?

ירושלים שקטה

אירועי ימי הפורענות בעיר העתיקה כמעט נשכחו, אך מפלצת הלאומנות, הפנאטיות הדתית והבריונות עלולה להתעורר שוב, בהזדמנות הבאה

מאת רן כסלו

ירושלים שקטה. מה ארבעה או חמישה ימים לא הוצתה אף חנות ואף דירה ברובע המוסלמי של העיר העתיקה, לא נופצו שמשות בבתיהם של תושבי הרובע הערביים, לא הוכלו מכוניות החונות בסמטאות העיר, לא הוכה אף גבר, אשה, או ילד ערבי ובחוצות העיר העתיקה לא נשמעו קריאות "מוות לערבים".

המשפחות הערביות המבוהלות, המתגוררות בשכונת הישיבה "שובו בנים", חזרו לבתיהן והן עוסקות בתיקון הנזקים שנגרמו לבתים בימי הפוגרום; בשכונת שמואל הנביא נרגעו הרוחות ומשפחת עמדי חדלה להיות רגל, תשארה לבדה עם אבלה הכבד; אנשי כהנא נסוגו למטה הפעולה שלהם, בציפיה להזדמנות נוספת: הרב לווינגר חזר לקריית ארבע ולעיסוקיו הרגילים: "הקודש קים של רב לייזר" — אותם בחורי ישיבה של כת חסידי ברסלאב — נסוגו שוב במשכנם, בלב ליבה של השכונה הערבית.

ירושלים שקטה והאירועים שזעזעו את הבירה משך תשעה ימי פורענות — בין השבת בה נרצח אליהו עמדי, לבין "תהלוכת האבל" הידועה ביום א' בשבוע שעבר — כמעט נשכחו מליבם של הכל. זה תהליך טבעי בארץ בה אירוע רודף אירוע, ועתה משכיחו את פרשת השב"כ, פוגרום בירושלים דוחק לפינה את פרשת השב"כ ועתה שערוריית הנשק לאיראן משכיחה את כל היתר. יותר מדי דברים קורים לנו ביחידות השטח והזמן המוגבלים.

זהו, כאמור, תהליך טבעי, אך זהו גם תהליך מסוכן. מה שקרה בירושלים איננה אפיזודה חד-פעמית, שלא תחזור עוד. המפלצת, המתעוררת מתערובת של לאומניות קיצונית, פנאטיות דתית והבריונות, נרדמה אמנם אך היא עלולה להתעורר שוב בהזדמנות הקרובה (מחוקה על אירגוני מתבלים, שישתדלו לספק הזדמנות כזאת). כפי שניתן ללמוד מהופעתה האחרונה, הטיפול במפלצת הזאת, לא רק שלא מנע את השתוללותה, אלא אף מעודד אותה.

* * *

לפי מה שמסר לממשלה מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, נוהגים בחורי ישיבת "שובו בנים" להשתעשע על חשבון שכניהם הערבים בצורה "מעודנת" להפליא. הם מקימים רעש בחצות לילה (כנראה — כאשר יוצאים אחרי "תיקון חצות", כמנהגם, לשרות נבי סמואל, שם מבלים שעות בריקודים מסורפים, קפיצות וצריחות היסטוריות), וכאשר השכנים יוצאים לבדוק את אשר אירע, ואולי אף מעיזים למחות על הפרעה לילית, משליכים עליהם האברכים התמימים דליים גדושי צואה ושתן.

מפכ"ל המשטרה ידע לספר גם כי ישיבת "שובו בנים", השייכת לזרם הפנאטי ביותר במערכת הישיבות של החזרה בתשובה, מאוכלסת על ידי בעלי עבר פלילי רבים, שבריונות היא חלק מאישיותם. לידם שוכנים יוצאי יהדות קריבית, לפעמים, מן המבוגרות ביותר, שנפלו טרף למטיפי החזרה בתשובה. כן עלה מדבריו של רב-ניצב קראוס, כי בידי המשטרה מצוי מידע על כמויות נשק בלתי חוקי, לרבות רימוני יד ורובים. המשטרה חיפשה את הנשק הזה ב"שובו בנים", אך החיפוש לא נשא פרי. בחיפוש הזה לא נמצאו למשל גם "בקבוקי מולוטוב", ששימשו את בני הישיבה להצתת בתי שכניהם בימי הפורענות האחרונים.

יש בכלל מקום לתהות מדוע מתאפשרת הימצאות ישיבות ברובע המוסלמי של העיר העתיקה. ברור לכל כי החיכוך המתמיד של בחורי ישיבות אלה עם האוכלוסיה המקומית גורם למתחים מסוכנים ומיותרים להלוטין. הדבר נכון לגבי ישיבות בכלל, הוא נכון שבעתיים לגבי ישיבה כזאת, המתגוררת בתוך השכונה הערבית, יום אחרי יום ולילה אחרי לילה. כזאת היא בימים ובלילות רגילים. בימי מתיחות הופכת ישיבת "שובו בנים" לחומר נפץ. ברור היום כי רציחתו של אליהו עמדי על ידי הערבים לא היתה קשורה בהיותו תלמיד ישיבת "שובו בנים". אך ברור גם להלוטין, כי הימצאותה של הישיבה במקום הזה, היתה אחד הגורמים לפורענות היהודית שזעזעה את ירושלים משך שבוע וחצי.

הישיבה של הכת הברסלאבית אינה רק מיטרד קשה לשכונה. היא גם מיטרד ביטחוני. ובתור שכזאת אין כל סיבה שהיא תמשיך להמצא במקום שהיא נמצאת. אם השלטונות לא הצליחו למנוע את השתכנותה ברובע המוסלמי (למרות מלחמתו של טדי קולק נגד מיקומה), יש היום סיבה מספקת כדי להוציא אותה משם.

* * *

צעדים כאלה אינם, כמובן, בידיו של מפכ"ל המשטרה, אלא של מוסדות אחרים לגמרי. אך קשה להימנע גם מתהיות לגבי רב-ניצב קראוס, והגוף שבראשו הוא עומד. איך זה קרה, שלמרות ידיעתו את [illegible] סביב ישיבת "שובו בנים", המשטרה לא עשתה [illegible] לחסל את הבריונות? למה לא נעצרו ולא הובאו למשפט בחורי "שובו בנים", משך חודשים ואולי אף שנים, של התנכלות בשכניהם הערביים? [illegible] בעלי עבר פלילי — נוסף לכל?

דומה כי השאלות האלה מתקשרות גם להתנהגותה של המשטרה באותם תשעה ימי פורענות בעיר העתיקה. מי שטוען כי המשטרה שלנו אינה מסוגלת להתמודד עם פורענות כזאת, מוציא עליה דיבה. למשטרה יש כוחות ואמצעים מספיקים כדי להתגבר על כנופיה של מתפרעים. יש בידיה זכות, ואפילו חובה, להפעיל כוח נגד מתפרעים. יש בידיה אלות. יש גז מדמיע. ישנם תאי מעצר. ישנם אף בתי סוהר שאפשר להיעזר בהם בשעת הצורך. למשטרה גם כושר התארגנות לדיכוי מהומות, יחידה של שוטרים מאומנים במיוחד לפיזור הפגנות אלימות — שלא לדבר על יחידה של משמר הגבול. הפעיל כך לעתים קרובות לפיזור התפרעויות של ערבים.

אך יהיה זה אי-צדק להאשים את המשטרה בכל המחדל. כדי שהיא תפעל ביד קשה לחיסול מהומות מהסוג הזה, היא צריכה לקבל הנחיה מתאימה מהדרג הפוליטי. הנחיה כזאת לא היתה לה. לא רק כיוון ששר המשטרה בילה באותם הימים בסיור בחו"ל. גם במקום ש"הדרג הפוליטי" לא רצה להפעיל יד קשה. יתכן מאוד שהיתה כאן מגמה לאפשר "שהקיטור ייצא", והדברים ירגעו מעצמם. יתכן גם שהיו גם כאלה שראו בעין יפה "קצת התפרעות", לתת לבחורים להשתולל, כדי להפחיד את הערבים — מעין צורה של ענישה סביבתית.

אחרת קשה להסביר, איך זה משך תשעה ימים השתוללו הבריונים, מבלי שעשרות מהם ייעצרו באחוזי סורג ובריח, ואיך — בתום תשעה ימים אלה — ניתן לבריונים של כהנא, של לווינגר ושל הרב לייזר, לערוך "תהלוכת האבל" בסימטאות העיר העתיקה.

מבצע

כבכל שנה אנו עורכים מכירה לפני ספירת מלאי ובה ימכרו לקהל פריטי ריהוט מהמלאי בהנחות של 10%, 20%, 30%, 40%. כדאי לבוא!

שולחנות קפה
■ שולחן ALENCO בגוונים אלון וטיק, 40% הנחה, במקום 152 ש"ח רק 91 ש"ח.
■ שולחן זכוכית דגם CLAUDIA תוצרת KARUP דנמרק בגוונים לבן ושחור 40% הנחה, במקום 150 ש"ח רק 90 ש"ח.

מערכות שינה
■ מתצוגה מערכת שינה אלגנטית תוצרת MERONI איטליה, מיטה זוגית + 2 שידות + ארון לילה + מראה, 50% הנחה, במקום 7,579 ש"ח רק 3,790 ש"ח.
■ מתצוגה מערכות שינה מודולריות תוצרת CAPINERA איטליה, מיטה זוגית + 2 שידות + ארון לילה + מראה. בגוון לבן 30% הנחה, בגוון אגוז 40% הנחה.

40% 30% 20% 10% הנחה

1986 לפני הספירה

לפניך רק חלק קטן מהמבחר העצום שבמכירה המיוחדת

מערכות ישיבה
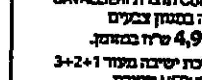
■ מערכת ישיבה 1+2+3 דגם MINUETTO תוצרת CAVALLIERI איטליה בעור משובח ובמגוון צבעים רק 3,999 ש"ח במגוון.
■ מערכת ישיבה 1+2+3 מעור דגם CUBA תוצרת CAVALLIERI איטליה במגוון צבעים רק 4,999 ש"ח במגוון.
■ מערכת ישיבה מעור 1+2+3 דגם MEDUSA תוצרת CAVALLIERI איטליה במגוון צבעים רק 3,999 ש"ח במגוון.
■ מתצוגה מערכת ישיבה מעור 1+1+3 דגם SOCRATES תוצרת NATUZZI איטליה, בגוון לבן, 20% הנחה, במקום 8,240 ש"ח רק 6,592 ש"ח.
■ מתצוגה ספה דו-מושבית בריפוד בד VERANDA תוצרת CASSINA איטליה, 30% הנחה, במקום 6,631 ש"ח רק 4,642 ש"ח.

■ 5 דגמים של מערכות ישיבה 1+2+3 בריפוד בד בשלל צבעים מרהיבים רק 2,799 ש"ח במגוון.

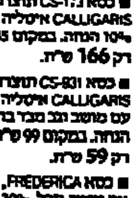

פינות אוכל
■ שולחן אוכל נפתח CALLIGARIS תוצרת איטליה בגוון אגוז, קוטר 115 ס"מ. 40% הנחה, במקום 657 ש"ח רק 394 ש"ח.
■ שולחן אוכל אובלי LARS-2 בגוון טיק, 90 × 135 ס"מ נפתח ל-90 × 235 ס"מ, 30% הנחה, במקום 1,083 ש"ח רק 758 ש"ח.
■ שולחן אוכל אובלי LARS-2 בגוונים: בוק, שחור או פליסנדר, 20% הנחה, במקום 1,083 ש"ח רק 866 ש"ח.
■ שולחן אוכל אובלי SAOL-2 בגוון טיק, 105 × 160 ס"מ נפתח ל-260 ס"מ, 30% הנחה, במקום 1,276 ש"ח רק 893 ש"ח.

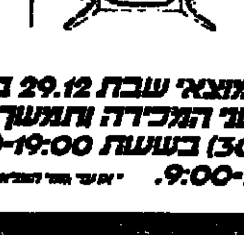

כסאות
■ כסא CS-173 תוצרת CALLIGARIS איטליה בגוון לבן, 10% הנחה, במקום 185 ש"ח רק 166 ש"ח.
■ כסא CS-831 תוצרת CALLIGARIS איטליה בגוון שחור עם מושב וגב מבד ברזנט, 40% הנחה, במקום 99 ש"ח רק 59 ש"ח.
■ כסא FREDERICA, בגוון שחור עם מושב חבל, 30% הנחה, במקום 242 ש"ח רק 169 ש"ח.
■ כסא MALMO בגוונים אלון ושחור עם מושב מעור, 30% הנחה, במקום 214 ש"ח רק 150 ש"ח.

מערכות קיר ומזנונים
■ מערכת קיר תוצרת DOMINO דנמרק בגוון טיק, 20% הנחה, דגם 4000A במקום 1,895 ש"ח רק 1,516 ש"ח. דגם 4000X במקום 1,664 ש"ח רק 1,331 ש"ח.
■ מתצוגה מערכת קיר אלגנטית של ACERBIS איטליה, בהנחות מ-30% עד 50%.

■ על כל מערכות הקיר תוצרת DOMINO דנמרק בגוון אגוז, הנחות של 40%.
■ על כל מערכות הקיר תוצרת FAARUP דנמרק בגוון [illegible], הנחות של 20%.

12% הנחה על כל [illegible]

מכירת סוף השנה בדניש

המכירה מתחילה במוצאי שבת 29.12 בשעה 19:00 בחנויות דניש, ובמחסני המכירה ותמשך 6 ימים בלבד.*
בימים א-ה (30.11-5.12) בשעות 9:00-19:00 ברציפות.
ביום ו' בשעות 9:00-13:00.

דניש

مكذا من الاهل

הפיצוץ ברחוב עליהום

התיאטרון לילדים ולנוער ממשיך בעבודתו החשובה, למרות ההתקפות הבלתי מוצדקות על אחת מהצגותיו

לתיאטרון לילדים ולנוער יש הצגה בעייתית בשם "הפיצוץ ברחוב אהלך" ולבית שמש יש בעיה אמי־תית ברמות סכנת סגירת מפעל "מגועי בית שמש". למשך שבוע אחד התעלמו התיאטרון ובית שמש מבעיותיהם הבוערות והתפנו זה לזה. התיאטרון הגיע, באירגון וסיוע "אמנות לעם" לבית שמש כדי להעלות בו את הצגותיו ולפרוש את תבניות התיאטרון החינוכיות שלו. העיירה התנהגה - לפחות בערב הפתיחה - כאילו בעיות "מגועי בית שמש" לא קיימות. כל הנואמים בערב פתיחת מרתון התיאטרון ראו צורך להזכיר כמה זה מיוחד מצד העיירה לשכוח לרגע את בעיותיה הבוערות.

למחרת, ביום ההפגנה הגדולה השתבשו אמנם כמה מהתכניות, ובמקום 85 הפעולות המתוכננות התקיימו 78, אבל אין בדבר קטן זה מלהעיב על ההישג הגדול של המקום ושל התיאטרון כאחד. כמו התגלויות תיאטרון אחרות בסיוע הארגון "אמנות לעם" (תיאטרון חיפה באמצע הגליל, תיאטרון באר שבע באילת, "הבימה" בקרית שמונה, הקאמרי בעפולה) מושג בכך קשר אמיתי בין גוף תרבותי לבין קהל צמא ואמיתי, הרחוק מאולם הבית החם והנעים במרכז התרבותי.

עכשיו ולפי שבוע תיאטרון היל־דים בבית שמש והתיאטרון לילדים צריך לחזור ולהתמודד על "הפי־צוץ". ביום שלישי הוא מקיים הצגה חגיגית של המחזה השנוי במחלוקת בתיאטרון ירושלים, ושר החינוך והתרבות אמור להיות נוכח בהצגה. תהיה זו הזדמנות הרבה אנשים המביעים את דעתם על ההצגה מבלי שטרחו לראות אותה להיווכח שזוהי סערה בכוס מים.

אבל במציאות הישראלית גם סערות בכוס מים עלולות להזיק, בעיקר כשבאותה כוס בוחשות הרבה ידיים, חלקן אוויליות וחלקן זדו־ניות. מרוב התבטאויות הפכה התופעה ל"עליהום" על ה"פיצוץ ברחוב אהלך", שהתיאטרון לא יכול שלא להיות מושפע ממנו.

דבר פשוט לכאורה, אך סימ־פטומטי: "הפיצוץ ברחוב אהלך" היה צריך להיות ההצגה הפותחת את שבוע התיאטרון בבית שמש, שהרי זו "הצגת הדגל" של התיאטרון.

מבלי שבית שמש תבקש זאת, החליטה הנהלת התיאטרון שלא להציג את "הפיצוץ" שם, כדי לא לערב ויכוח בוויכוח ולא להשבית שמחה בשמחה. כך התקיים המרתון בלי מגועי בית שמש ובלי הפיצוץ ברחוב אהלך.

עניין סימפטומטי אחר: שר החינוך והתרבות ביקש את הספר את המחזה כדי לעיין בו. הוא אמור לצפות בהצגה ואז יגבש את עמדתו. לא עלה על דעתו של השר, ושל יועציו לאמר משהו בנוסח: "השר יביע את דעתו ככל אזרח, ויטרח לעשות זאת אחרי שידע במה המדובר, אבל השר סומך את ידיו על הוועדות המוכיחות הפדגוגית המופקדת פורמאלית על התיאטרון לילדים ולנוער, ועל הנהלת התיאט־רון." זה המינימום שניתן היה לצפות משר המופקד על חינוך ותרבות,

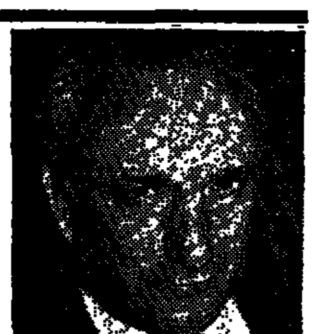
מאמר: לא ראה הצגות

נבון: ממהר להתערב

אביגל: ללא רוח פוליטית

שמראשית תקופת כהונתו לא השמיע הצהרה אחת בעניין הצנזורה על מחזות וסרטים בארץ. כמו במקרים רבים אחרים ממהרים שרים לבדוק ולהתערב בעניינים לגופם, ושוכחים שהם אחראים על גיבוש מדיניות ולא על ביצוע לפרטיה. השר אינו צריך לקבוע את רפרטואר התיאטרון, גם אם - בשונה מתיאטרונים אחרים - יש זיקה ברורה יותר בין המשרד החינוך ובין התיאטרון הפועל בתוך בתי הספר.

עוד סימפטום: הציניקאנים שבין מגיני חופש הביטוי נוטים למשוך כתפיים ולאמר שכשיש סקנדל התיאטרון נהנה, כי זה מעורר את התעניינות הקהל הקונה את הכרטי־סים.

יש בין אותם ציניקאנים גם כאלה החושדים במנהלי התיאטרון כי הללו עשו את ההצגה כדי שתהיה שערוריה. זה בדרך כלל לא נכון

לגבי תיאטרונים אחרים המעורבים בשערוריות, ובמקרה הספציפי הזה בוודאי אינו נכון: התיאטרון לילדים ולנוער כמעט ואינו מוכר כרטיסים במכירה חופשית בקופה. הוא מוכר את ההצגות לבתי ספר, בתכנון של שנה מראש. שערוריה המעוברת מפה לאוזן יכולה להביל לביטול הצגות על ידי מורים החוששים מצל צילו של ויכוח אצל הנוער שעל חינוכו הם מופקדים. אין ספק שזה הפעם לא מאבק רגיל על זכות האמנות לחופש הביטוי, ולכן אינני מזלזל בדעותיהם של מחנכים לגבי הצגה. זכותם, ואף חובתם, לקבוע מה יוצג לפני התלמידים אותם הם מחנכים, אבל אתה איכשהו מצפה ממחנכים שיהיו נאורים ופתוחים לדרכים בהם פועלת האמנות על הצופה, ושלא יפחדו כל כך מוויכו־חים בנקודות בעייתיות.

הרבה אנשים ששו על ההזדמנות לקפוץ על העגלה ולהשמיץ. אחד מהם כתב שבזמנה של ארנה פורת היה התיאטרון לילדים ולנוער חינוכי, והנה עתה, בזמנה של המנהלת החדשה הוא מציג הצגות כמו "הפיצוץ". יש לי יסוד סביר להניח שהכותב, אהרון מאמר, לא ראה הצגות של התיאטרון בזמנה של ארנה פורת, וגם לא את "הפיצוץ". קשה גם לדרוש ממשפטן המתלהם על התקשורת שיבדוק לפני שהוא תוקף: "הפיצוץ ברחוב אהלך" נבחר להצגה על ידי התיאטרון בזמנה של ארנה פורת, נקרא ונבדק על ידי ועדת הרפר־טואר של התיאטרון, והמנהלת החדשה ד"ר אביגל, אמנם סמכה את ידיה על הבחירה, אבל לא היא הגורם לרוחות הפוליטיות כביכול הנושבות בתיאטרון הזה.

ואחרון אחרון: נבון, ההצגה עצמה אינה טובה דיה מבחינה תיאטרונית. כך כתבתי אני וכך כתבו עמיתי. עכשיו אנחנו יודעים - כמו במקרים אחרים בעבר - שכדאי ממהרים תירוץ לגורמים רבים שלא להתמו־דד עם הצגה בטענה שהיא לא טובה". כאן אני, כמבקר, עומד בין ה"חשוב" וה"טוב" ומתחבט. האם העובדה שההצגה היא "חשובה" עושה אותה "טובה" יותר, בעיקר בעולם תיאטרון בו זו הטענה המקובלת? לדעתי לא.

"חשיבות" אינה יכולה לבוא במ־קום איכות של עשייה תיאטרונית. אבל ההצגה הזאת מעלה נושא חשוב דיו, בדרך שאיננה גרועה עד כדי כך. חוץ מזה, הרי את כל המלחמות העקרוניות אנחנו מנהלים על דברים שלגופם יש לנו עליהם ביקורת, לעתים חריפה ביותר. חוץ מזה, ראיתי בימי הקצינים כמבקר תיאטרון מספיק הצגות ילדים גרועות ביותר, שהיו חינוכיות להפליא (המשפט האחרון נאמר באירוניה [illegible]) [illegible]

לחיי הספינות שבדרך

באופרה הישראלית החדשה מגיעים בספינה, שהיא הדימוי הבימתי המרכזי

בבית הסופר בתל אביב נערכות מדי יום ביומו חזרות ל"עלייתה וג־פילתה של העיר מהאגוני" של ברכט ווייל. המנצח ליאור שמבדל אחראי על הצד המוסיקלי והבימאי מרק גורשינסקי על הצד התיאטרוני של האופרה החדשה, שהיא ההפקה השלישית במספר של האופרה הישראלית החדשה. ששה שבועות של חזרות, וגורשינסקי, שהוא בימאי בית באופרה של וארשה מתכונן להוביל את הזמרים שלו תיבה אחרי תיבה.

גורשינסקי מדבר על תיאטרון מרשים ועשוי לפי כל כללי־התיאטרון מחד, ומצד שני הוא מרגיש היטב שווייל דורש במהאגוני הגדול (להבדילו ממהאגוני הקטן, שגם תיאטרונים לא אופראיים מעלים אותו, כפי שנוצג הקאמרי לפני מספר שנים) קולות של זמרי אופרה. האיכויות המוסיקאליות והי־כולת התיאטרלית לא תמיד הולכים שלובים זה בזה אצל הזמרים, שישירו הפעם בעברית, שפה שהב־מאי אינו מבין.

ההשראה לדימוי הבימתי המרכזי באה לגורשינסקי באחד מביקוריו הקודמים בארץ, כשראה אניית מעפילים קטנה מוצבת כאנדרטה בבוץ הכביש המהיר לחיפה. לכן ל"מהאגוני" בבימוי שלו (תפאורה של הפולני אנדריי מאיבסקי) יגיעו הפליטים בספינה ולא במשאית. זה לא עיוות גדול של הטקסט, כי מהאגוני שוכנת על חוף הים, ושרים שם הרבה על ספינות. ספינת הפלי־טים העלובה הופכת במשך ההצגה לאנדרטה על כלונסאות ואחר כך למעין עגל־זהב. גורשינסקי הפולני שבמקוף אחרי הדימוי התיאטרלי מבהר להדגיש שהוא רחוק מכל רצון לפגוע בכבודם של מעפילים שבאו לארץ הזאת בספינות רעועות. לדידו הסיפור על עיר הזהבים מהאגוני הוא אוניברסאלי, אך בתיאטרון כל צופה צריך לחוש שמד־ברים גם עליו. ספינה מרמזת - לפי הרגשתו - יותר ממשאית תקועה לצופה האופרה הישראלי שמהאגוני זו גם העיר שלו. לא רק שלו, אבל גם שלו.

הוא גם אינו רואה בברכט יוצר שצריך ללכת בעקבות כל מלה שכתב בקפדנות. ברכט הבימאי היה בוודאי מבין את גורשינסקי. כך, למשל, מרשה לעצמו הבימאי להע־ביר את השיר על "בנארס" מן המקום בו הוא מצוי בטקסט, בין משפטו של ג'ים מאהוני (הנחבא לדין על ששתה ולא שילם) ובין הוצאתו להורג. ברוך כלל משמי־טים רוב הבימאים את השיר היפה הזה, כי הוא תקוע במקום לא נכון בעלילה. גורשינסקי מעביר אותו לסוף, ואז מקבל השיר ("נלך לבנארס, בה זורחת השמש") נימה של תוחלת אופטימית חדשה, כדי שהקהל לא ילך הביתה עצוב מדי. גורשינסקי לא רוצה להיות לוקא־לי בפרשנות שלו, אבל אין זה אומר שהוא בורח מפרשנות חבר־תית. ג'ים מאהוני, קורבנה של החברה הרושחת של מהאגוני אינו לגביו הגיבור החיובי: הוא פורע חוק, ואנשים כאלה, גם בחברה פורעת חוק כמו זו של מהאגוני ראויים לעונש.

הוא ראה את הביצוע האופראי שהוגש לקהל הישראלי, העריך את איכותו המוסיקאלית והוא מוטרד מעט מהשגרתיות התיאטרלית. "אני מנסה לעשות משהו סופר־תיאטרלי, ואולי מה שהקהל מצפה לו זה דווקא מין אופרה שגרתית" מכאן הוא חוזר לוורשה, כדי לביים במשך העונה את "השטן במוסקווה", אופרה מודרנית של הגרמני (שעבר למערב מן המזרח, אך מוצג גם באר־צות קומוניסטיות) קונזה. בינתיים הוא עסוק ימים ולילות בלהשיט את הספינה למהאגוני ולקוות שזו לא תתרסק על חוף הביקורת והקהל.

חילופי גברי בתיאטרון האנגלי

מנהלים חדשים למוסדות הפאר של התיאטרון האנגלי

המתקפה על טרבור נאן - המנהל האמנותי של "רויאל שייקס־פיר קומפני" ועל פיטר הול - המנהל האמנותי של התיאטרון הלאומי האנגלי באה מצד המבק־רים שבעיתונים, ובעמודי החדשות הראשונים שלהם. הטענה המרכזית היתה שהם מרוויחים יותר מדי ושהם עושים זאת על חשבון המוס־דות שהם מופקדים עליהם.

אצל שניהם העילה היתה הרווחים של הצגות־להיט שהועלתה לראי־שונה במסגרת המוסד המקבל תמיכה ציבורית, ואחר־כך היתה ללהיט מסחרי שהכניס מיליונים לכיסי מפיקים מסחריים ופרוטות עלובות (בהשוואה) לקופת ה־תיאטרון הציבורי. הרי התיאטרון הציבורי היה מעבדת הניסויים להצגה החדשה, והעניק לה את המוניטין שהבטיחו את הצלחתה. לגבי טרבור נאן העילה היתה "עלובי החיים", שבו השקיע הא־ר־אס־סי את המוניטין שלו, ומהמי־ליונים אינו רואה הרבה. אצל פיטר הול היה זה "אמדיאוס", ובעיקר הדרך שבה נמכר לתיאטרון הלאומי מחזהו הבא של שפר, "יונדב": בת־חילה הובטחו התמלוגים לשפר, להול ולמפיק האמריקאי; רק אחר כך נמכרה החבילה כולה לתיאטרון הלאומי. "יונדב" לא היה הצלחה מקווה. כמו "אמדיאוס", אבל הטעם הרע נשאר.

[illegible]

לפנות את מקומו. ועדת פריסטלי, שהוקמה לבדוק אם להקת שייקס־פיר המלכותית (ונאן בראשה) אינה מקבלת כספי רב מדי, קבעה שאם זה המחיר הנחוץ להחזיק את נאן בעמדת ניהול, יש לשלם. הול, לעומת זאת, טען שהחוזה שלו מאפשר לו לעבוד בחוץ (גם בבי־ליינברוק) וה"הלסורות" שלו אושרו גם על־ידי מועצת המנהלים שלו וגם על־ידי מועצת המנהלים של המועצה לאמנויות. הטענה האחרונה היתה בפסטות לארגונה. מכל מקום, בעת הדיונים על חידוש חוזהו ב־1983, ויתר הול על דירתו בברביקן ועל מכונית צמודה.

עתה, בתוך שבועות ספורים, הו־דיע נאן על פרישתו מניהול אר־אס־סי. מאחר שהוא וטרי הנדס היו מנהלי הלהקה בשותפות, נעשה הנדס מספר 1, ואילו נאן נעשה מספר 2. מיד אחרי החילופים, עלה המסך על פארסות של פידו בבימוי הנדס. אחד המבקרים כתב: "מאחר שהנדס הוא עתה המנהל האמנותי, לא היה לצדו מנהל אמנותי שיאמר בגרעו ויגיד לו כי ההצגה כה רעה אין מציגים לפני הקהל."

החוזה של הול מקנה לו זכות לקבוע את יורשו, עם תום תקופת החוזה, ב־1988. הוא גילה למקורביו כי הוא מייעד לתפקיד את ריצ'ארד אייר, המשמש היום אחד מבימאי הבית בתיאטרון הלאומי. האירוניה היא שאייר מייעד לביים בקרוב את המחזמר "החברה הגבוהה" ב"שאל־אריום" הלונדוני. ובכך הוא מוכיח שהוא ראוי לנעליו הגדולות של הול. אלא שכאן התערבה המועצה לאמנויות ודרשה לפרסם מכרז לתפקיד המתפנה. העניין עדיין שנוי במחלוקת בבריטניה.

בינתיים יש לתיאטרון הלאומי בעיות רבות אחרות. הבניין העומד בגדה השמאלית של התמזה חגג זה עתה עשור להקמתו. הול הוא שפיקח על הכניסה אליו. מאז, פקדו את הבניין כמה שביתות, עובדים (בעת המשברסת שבתק העלו הצגות ללא תפאורה, אך על רקע תפאורות של הצגה אחרת, בשל שביתות עובדי בימה. באחרונה, הוקמה ועדה (של אוהבים וערות) לקבוע איך אפשר לצמצם את ההוצאות על אחזקת הבניין, האוכלות כ־20 אחוז מתקציב התיאטרון. הוועדה קבעה שצריך לסגור את המבצעה ואת מפעל התפאורות, ולתת את העבו־דות הללו לביצוע בחוץ. התגובה היתה, כמובן, שביתות העובדים במחלקות הללו.

הול, שידע בתיאטרון הלאומי האנגלי תקופות סוערות, נתבקש על־ידי אחד העיתונים להציע שלושה מחזות הולמים לסיום תפ־קידו כמנהל אמנותי. הוא בחר את "הווכח הישרה" של היוזר, את "איגור ערוך" של אולבי ואת "הש־לום" של אריסטופנס.

מלים, מלים, מלים

מאת ציונה שמשי

סגירת השכונות ותשלום חובות על אירועי האמנות הפלסטית

הארץ מתפוצצת מרוב פעילות אמנותית. המצע צר, הזמן קצר, העתיד רחוק, והרצון רב להרוס מידע על כמה שיותר וכל מה שאפשר.

במעלה המדרגות בחנות הספרים "פרוזה", ב"מימר קטן", תערוכתו של אלי שמיר. צעיר, צייר, וכבר יודע בבירור לאן הוא הולך, לטוב ולרע, וגם המדרגות חדשות. הרבה אנרגיה מושקעת גם בציורים קטנים מדי.

באת הגדול, "מימר גדול" שורה שלווה רעשנית. שתי יוצרות מתחר־לקות בוולל, בעבייני קבורה הדמ־עות, ורווק שלא מן הטבע, המשמש את עידית לבבי, הוועצת לנסיונות גאשים להאוח בצבע ולצייר אותו. ויש גם דמעות מזוכות בפוחד סביר. בירה חורית מעלה באש שוחרה כלי חרס ואת כל תולדות האנושות, ויוצרת סביבה פולחנית.

צמד ה"מימר" הפכו חלק פעיל ותומך מבקרים, אך לטעמנו, לא כל מבקרי האמנות הורגלו לקיומם, וזה מחר.

מעבר לפינה, בגורשוב 60, ייפתח הערב מרכז חדש בתערוכת תמר גטר, מהמיוחדות שבאמניות ה־יוצרות עבודות, ציורים ועירופים ומעברים מצוינים עם חבורה לצופים אישיים יותר.

● ומה עושים כשחובר מציג תערוכה מעולה, אם לא להגיב? הוא כלפי התפקיד, וחגובה - נתפסת מייד כ"קליקה" ו"חבורתיות שמשד בשות עולם". תערוכה ישנה כל כך כבר לא ראינו מזמן. התערוכה היא של דפי לביא, והיא מוצגת בגלריה של גבעון העבא. אשר ביצע תפנית חדה לעבר האמנות העכשווית, אחרי שביתו סגרה את האכסניה שלה.

● גלרית הקיבוץ בפעילות מלאה. כרגע נערכות ברחובי איחוד הקיבוץ שלוש התערוכות אמנות "מהקיבוץ". כשהשמועות מספרות על התארגנות "תנובה של אמנות" של יוצרי הקיבוצים.

אנו צפויים כנראה להצפה בכ־מויות, ומקווים גם לאיכות.

● בבית האמנים בירושלים תערוכת פנחס ליטוינובסקי, המנסה להחזיר עטרה לאמן, שאיבדה לאורך דרכו, עת הפך להיות מחזה בצייר פורטרטים של הממסד זה בנקים. "כבר הנה" שלו אינו משנה סדרי עולם, אך יפה לעין ומתקשר לקבוצה גדולה של ציורים בנושא המוסיקה.

● "יומן שנתי" של מוזיאון ישראל, בספרולה, הצילומים של עשרות יוצרות, בבחירה לא ברורה, של שלוש יצירות מיוצר אחד, ושתיים של אחר, ואף לא אחת משלי. כל יום והאמנות שלו.

איך לא לעשות אופרה

מאת אורי אפשטיין

התזמורת הקאמרית הי־שראלית השמיעה - ולא הציגה - בסדרה "לכל ה־משפחה" קטעים מ"נישואי פיגארו", של מוצארט, ב־ביצוע צוות זמרי האופרה הישראלית החדשה. הי־מנצח: מרטין מרי.

המושג "לכל המשפחה" נעשה כיום סגי נהור לקונצרט נוער. הראייה לכך שהוא מתקיים בשעות אחר הצהריים, לפני שהילדים מש־כיבים את הוריהם המותשים לישון. לכן מותר, אולי, לשער שאם סדר־רים לקיים סדרה מיוחדת כזאת, עושים זאת בוודאי כדי לקרב את הילדים למוסיקה.

במופע המשפחתי של "נישואי פיגארו" נתנה התזמורת הקאמרית הישראלית דוגמא מופתית איך לא לחבב אופרה על ילדים. הזמרים אמנם נתנו ממיטבם והתייחסו אל הקהל הצעיר בכבוד והזמר סימ־פאטי, התזמורת בניצוחו של מרטין מרי מילאה את תפקידה בנאמנות, והמנחה ישראל אבנל שקד על מתן דברי הסבר להבהרת ההתרחשויות, אך הוויה אופראית לא הצליח מופע זה. אם ישאלו את הצעירים שנכחו באירוע מה זאת אופרה, יוכלו הללו רק להשיב כי זהו צוות של זמרים חמורות בחליפות ערב, הקמים מכסאותיהם איש איש לפי תורו, כדי לשיר לקט מנגינות נעימות לאוזן בשילוב עם מעשיה שקורא מישהו מתוך מחברת.

איש מהנוכחים לא יוכל לדעת האמור כי אופרה היא, מעל לכל, הצגה, משחק, המרכיבים העיקריים המרשימים ביותר של אופרה - משחק, תלבושות, תפאורה - לא היו בנמצא. מלבד סטירת הלחי המצ־לצלת של סוזנה לפיגארו כשיא הדרמטי מרשים ביותר והרפייה קו־מית בעת ובעונה אחת. בניצוח הראוי להערכה המתפקי הילדים במופע שניתן להם. דור צעיר של חובבי אופרה לא יצא ממופע זה.

כל נסיון לספר על הקשיים הכרו־כים בהבאת תלבושות ותפאורות לקונצרט נוער לא יוכל להתקבל אלא כתירוץ שווא, בימים שבהם מתקיימות בלאו הכי הצגות אופר־איות מלאות בשעות הערב לא ייתכן קושי שאין להתגבר עליו. אי־עשייתו של דבר זה היא הזדמנות מוחמצת ובזבוז משאבים ומאמצים שהיו קיימים, אך לא נוצלו רק מפני שאיש לא ראה צורך בכך.

השלישיה הישראלית (אר־לבסנור ולקוב, מנחם בר־יואר ומרשל בריגמן) בתכ־נית קלאסית ורומנטית מ־יצירות היידן, בטהובן ו־מנדלסון במוזיאון ישראל.

את השלישיה בלה מז'ור של היידן ניגנו האמנים בעליצות מד־בקת בפרק המהיר והבהדרות ניגונם בפרק האיטי הפתות. הד־טיות עזה בואריאציות המהירות, פיוטית מופנמת באפיזודות הא־טיות יותר והומור במקומות שבהם הוא מתבקש באו לביטוי בכוח שבעוצ רב בשלישיה "הואריאציות קאקאדו" של בטהובן. בשלישיה בדו מינור ניכר כושרו היהודי של מנדלסון בהמצאת מנגינות בעלות פוטנציאל גבוה של סחיפת התמו־גות בלי לגלוש לסנטימנטליות בפרקים המהירים, בהשראת אווירה חלומית בפרק השני ובהבעת רסיסי ריקודיות קלילה, מרופפת ותוססת בפרק ה"סקרצו".

חברי השלישיה מיצו את כל התגלויות הפסיכולוגיות, [illegible] בתנופה מהפת, בהבעה אינטנסיבית והבגינה גלוכה ומלוהבה. במגע הרוק ובהרוח הנעות המגובשת השורות ביניהם הם יצר־לים לשמש דוגמא מופתית לנגינה קאמרית הקורנת רוח חיים ומב־טיינת גם בדיוק מעולה, ברקות הרגשה, בעושר של גוונים דינאמיים ובגמישות ערנית.

רביעיית ירושלים החדשה (מוטי שמיט, יהודה בן אר־י, רשיר לבאות ושמואל מגן) עם הקלרניטן גרשון זינד־בינסקי בקונצרטים מיצירות ברהמס, בבית טיכו בירושלים.

איזון הכלים נוטה לרעת הכינור הראשון בתחילת הרביעיה בלה מינור, שבה הכלים הנמוכים כיסו את צלילו במידה מעצעת. יחסי הכלים התייצב רק בהמשך היצירה, שבו כבר נשמע הכינור הראשון במלוא זוהרו, והחוליה הצליל והורמנד בצליל שירתי עשיר. אחרי זמן ההתחממות ארוך כמקצת הגיעו הנ־גנים אל מידת ההבעתיות העזה, הצלהבת וגם ההתאחדות ביותר בפרק האחרון של היצירה.

גרשון זינדבינסקי, כמולן בדי־משית הקלרנית, הוא נגן בעל רגישות מפותחת להצללה אמנותית ולהפקת גוני דינאמיקה רקים. הבאים לביטוי בזוך לא פעם בהתר־עצמות הדרגתית של קרשנדו, בהתר־גברות עוצמתו של צליל העיקר, ובהושרי היצירה גם באינטנסיביות הבעתית. בתפקידו הסולני פנגש התחילה כלי המיתרים בעוזם והזוהר של נגינתם לפני שהושגה מידת האיזון הסבירה. הציבה המהודרה המופגנת שבה נפתחה היצירה היתה גם בנקודת השיא של ביצועה.

תיקון: בביקורתו של הרי גולומב על הרסיטל של ברכה עדן והאלכסנדר תמיר ("מסכים ומסיכות", 11.27) נפלה טעות מנגנית בציון הסולם בו נכתבה במקום הסונטה של מוצארט. הסולם הנכון הוא דו מז'ור.

מנצח רב־אמן ופסנתרנית מצויינת

מאת יצחק ברום

קונצרט למנויים מס' 3 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: קורט רדל. סולנית: ריקי סרבר - פסנתר. בתכנית: הפתיחה "קוריולן" הקונצ'רטו מס' 3 לפסנתר של בטהובן, "פרלוד למנוחת אחה"צ של פאון" מאת דביסי והסימפוניה "לינץ" של מוצארט.

קורט רדל בן ה־68 הוא מנצח בעל מוניטין בקנה מידה עולמי ומובנת היתה הציפיה הדרוכה של הקהל להופעתו עם התזמורת הסימ־פונית של חיפה. מה שייחד את הקונצרט בניצוחו היתה אווירת האמינות והמקצועיות שהשרה על הביצוע, שהיה אותנטי, נעדר ברק חיצוני וחיפוש אחרי אפקטים - אך רחוק מלהיות אפרורי. תנועותיו בר־ורות ומדויקות, וכתואם לאסכולה הגרמנית הוא נוטה להאטת הטמפו ביצירות בנות התקופה הקלאסית, לעומת מבצעים אחרים, בעלי טמפר־מנט "דרומי" יותר.

הפתיחה "קוריולן" של בטהובן נעדרה אותה תחושה של עוצמה דראמטית, גבורה ומאבק, שניתן להעביר רק בצורת גוף מאסיבי של כלי קשת. לעומת זאת הועבר הפנימי של היצירה הנבלם והוא בא לידי ביטוי ברור יותר מאשר בביצועים אחרים. התוצאה היתה אולי פחות מרשימה אך איפשרה - ולו לרגע - הצצה אל בית המלאכה של המלחין.

סימפוניה "לינץ" זכתה לביצוע יפה ומלוטש.

לשיא הגיע רדל בהגשתו את היצירה הנפלאה של דביסי "פרלוד למנוחת אחר הצהריים של פאון", שם נתגלה כרב אמן אמיתי בהצ־ליחו להעלות את כל המיצלול הקסום של שפת דביסי ולהביא לידי מימוש חושי את משחק הצבעים ואת גוני הגוונים הדקים שבכל כלי. יצויין במיוחד המגוון הרחב של צלילי החליל ברגיסטר הנמוך. שני ניתנו הפבה למעין הרישה מרתק בין נגנית החליל לבין המנצח, שהוא נגן חליל ידוע בזכות עצמו.

בספרו על המגנון הקלאסי כותב רוזן שהקונצ'רטו בדו מינור של בט־הובן נשען במובנים רבים על יצירתו של מוצארט באותו סולם (ק. 491). הקונצ'רטו של בטהובן ממזג בתוכו אפקטים דרמטיים כבירים עם יופי פיוטי אריה. ריקי סרבר הגישה ביצוע מצוין של היצירה הד־רועה היפה הזאת. ייחד אותו התכנון האינטליגנטי של הפסוקים המוסיקאליים, תוך שילוב נבון של אמצעים דינמיים (בבימוי ההיוד־לשות ההדרגתיות והמתהוכבות הד־איות לכל שבח). בביצועה הרשם רגש על הפרק השני, שקיבל משנה חשיבות והפך מפרק ביניים לפרק המרכזי של היצירה, שמשמעותו מעין תפילה מרגשת ועוצרת נשי־מה.

אשכולות בשידור חי

מאת אורנה לנגר

תזמורת רשות השידור בקונ־צרט בשידור חי. מנצח: דייויד רובינסון. סולנית: צילה גרוס־מאייר - סופרן. חליל: כתרה זייל. בתכנית: "אשכולות" מאת הגר קימה (ביצוע בכו־רה), באך - קנטטה מס' 209, מוצארט - סימפוניה מס' 39 במי במול מז'ור ק. 543.

מלאכת מחשבת מעודנת של הצטרפות ענבים בודדים לאשכול שלם היתה ביצירתה של הגר קימה "אשכולות", שנכתבה לפני שנתיים בפרס אגודת הקומפוזיטורים הישר־אלית. היצירה השמעה בביצוע בכורה במסגרת סדרת הקונצרטים "בדלת פתוחה" של תזמורת רשות השידור. היא פותחת בצלילי פריטה עגומים בפסנתר, בנבל ובמצעמניה. רק אחר כך מצטרפת התזמורת בהרכב קאמרי ותצרת סעיה של גו־נדים בינה לבין הפסנתר, המגנן ברגיסטר נמוך. יופיה של היצירה טמון בהתפתחות הפנימית ההד־רגתית מצלילים יחידים לטופי. התפתחות זו היא כה איטרנטית, עד שנדמה כאילו אין כל צורך בסבבה פורמאלי חיצוני. עיקר קסמה של היצירה הוא בתמציות המרוכזות של שפתה.

מאשכול צלילים מבטש והמיר זה עברנו באותו לקנטטה הקאמרית החילונית של באך. זו הוברה על ידי לכבוד פרידתו מידיד צעיר ברדתו לצפון, והיא מהללה בצער הפרידה מחד ובעידוד לקראת הרכו של הי־דיד בעתיד, באיטליה, מאידך. וזהו מעין "קנטטה למתגייס", וכך אכן היא מבצעה בזה, קלילות האינטשר־מיות כמעט צבאיות. לעומת התז־מורת שצעדה בקך בדרך לאיטליה, ידעה הסופרן צילה גרוסמאייר לגמן את הרצ'יטאטיווים האריות בקולה העשיר.

המגמה לאוניפורמיות שלא במ־קומה היתה בפרשנותו של דייויד רובינסון לסימפוניה מס' 39 של מוצארט. מלחין זה הוא אחד הקשים לביצוע דווקא משום פשטותו הנ־היה לאוזן.

קל מאוד, אך מסוכן, לפשט את מוצארט עד כדי באנאליות. הדגש על פן אחד של הסימפוניה - הקיובבי, בטימפני ובבלי נשימה - עיוות את המבנה המוסיקאלי הפך אותה לרצף המנוני של רגשים ללא כל התפתחות פנימית. רק ברונדו תאטים מגנו הצעיר הרענן של רובינסון לקלילות התוססת הד־חינית של ריקוד עליז וטהור.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי חורש בנהם לאישור תשריט לצורכי רישום לאיחוד חלקות 18 ו־17 בגוש 10877 בש־כונת ג'ש בין הזהמות לרחוב דבר־חנסקי בעירות כרמל.

המהווה סטיה מתרש"צ מספר 2/20/ו ת.ב.ע מאושרת ב־936

ניתן לעיין בבקשה ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה / מחוזות הכרמל, שער פלמר 1 חיפה, 08.00 חדר 418 בימים א', ד', ה' שעות 12.00

התנגדות לבקשה תתקבל שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

מנוטי, דומינגו, גויה

בכורה עולמית בוואשינגטון לאופרה חדשה של מלחין מודרני מבוסס

לפני שבע שנים הציע פלסידו דומינגו לג'יאן קארלו מנוטי שי־כתוב אופרה המבוססת על חיי הצייר פרנצ'סקו גויה. מנוטי, שהוא גם כותב הליברית, בנוסף להיותו המלחין וגם הבימאי קיבל את האתגר בהתל־הבות. התוצאה הוצגה ברוב פאר והדר לפני שבעה והחלתה של וואשינגטון בשבוע שעבר. הבימה המארחת היתה האופרה של וואשינג־טון, שהציגה בפסטיוואל ישראל לפני שנתיים את "המדיום" ואת "הטלפון" של מנוטי.

אופרה חדשה של המלחין, שכבר כבש לו מקום של כבוד בין יוצרי האופרה המודרניים, היא אירוע. הב־כורה העולמית בוואשינגטון היתה אירוע גדול עוד יותר, כי נילוו לה תערוכה רטרוספקטיבית של ציורי גויה וביקור של מלכת ספרד שהיתה נוכחת בבכורה.

כך יכול היה דומינגו־גויה לשיר למלכת ספרד מאריה לואיסה (הסופ־רן קארן הסטסר) על הבימה, לעיני המלכה סופיה בקהל. חוץ מהמלכה היו שם גם אוחזות, הנסיכה מיוון, דוכסים, רוזנים, פטרונים של אמנויות הנשים שולץ ווינברגר, לפני שכולם ידעו למי הם מוכרים נשק ולמה.

המבקר של "ניו יורק טיימס" מאוד לא אהב את האופרה. המבקר של ה"וואשינגטון פוסט" ג'וזף מקללן מאוד אהב אותה. "באופרה זו, שלא כמו ברבות אחרות - הוא כותב - המוסיקה איננה האטרקציה העיקרית. זהו תיאטרון אינטנסיווי".

המבקר מעריך לא רק את המוסיקה, אלא דווקא את התיאטרון שבעיניי־רומיות מציורי גויה והלסת לנגד עיניו על ערש הדווי שלו. או צליל תוספתי גבה הזהיף המסכן את התרשמותו ההדרגתית. המבקר רואה ביצירה זו של מנוטי גם את חשבונו שלו עם האמנות והעולם.

כשגויה על ערש הדווי שואל עצמו (בשירה, כמובן) "ראית את אכזריותו של האדם, שמעת את הזעקה. ראית את הרע, מה עשית כדי לעצור את הזוועה?" - זהו בעיני מקללן גם חשבון הנפש של המלחין.

בוואשינגטון היתה האופרה גם אירוע חברתי, הכרטיסים נמכרו במחירים שבין 40 ל־500 דולר, כשההפקה מומנה בדובה מתרומות. מעריציו של מנוטי באו מרחבי עולם רק כדי להיות באירוע, שלווה בארוחות גאלה, כמובן. ישראל היתה מיוצגת על ידי מוקי רגן, שהיה אסיסטנט של מנוטי בעת שזה ייסד וקיים את פסטיוואל שני העולמות בספולטו. לרגן היתה סיבה נוספת להיות באותה עת בוואשינגטון: נפתחה שם תערוכת ארכיטקטורה מן האוסף הקבוע של מוזיאון תל אביב, שרגן מופקד על יחסי הציבור שלה.

התערוכה הזו נסקרה באותו גי־ליון של "וואשינגטון פוסט" שיוחד חלק ניכר מעמודיו לבכורת מנוטי. גם תערוכת ארכיטקטורה וגם מוזיאון המוצא שלה - תל אביב - זכו לשבחים.

טבע

תעשיות פרמצבטיות בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

האסיפה הכללית השנתית של החברה

תתקיים במשרדי החברה ברחוב בזל 5, פתח־תקוה, ביום שני 15 לדצמבר 1986, בשעה 16.30.

על סדר היום:

1. דו"ח הדירקטוריון;
2. אישור חשבון רווח והפסד ומאזן החברה ליום 31 במרץ 1986;
3. אישור הצעת הדירקטוריון להכריז על הדיבידנד במזומן שחולק בגין שנת 1985/6 בארבעה תשלומים, בשיעור כולל של 1200% למניה - כסופי;
4. מינוי דירקטורים וקביעת שכרם;
5. מינוי רואה חשבון;
6. כל ענין אחר שניתן לדון בו באסיפה כללית רגילה של החברה.

הדו"חות הכספיים המאוחדים של החברה ניתנים לקבלה לפי דרישה.

בעל/ת מניות המעונין להצביע גם בגין מניות שאינן רשומות על שמו/ה, מתבקש/ת להעביר למזכירות החברה, לכל המאוחר עד ליום 12 לדצמבר 1986, אישורים מתאימים על אחזקה במניות החברה שאינן רשומות על שמו/ה והמו־כח יפורכח על ייצוג בעל מניות כלשהו.

בפקודת הדירקטוריון
ע. קרניאל, עו"ד
מזכיר החברה

30.11.1986

אינקובה בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968
בדבר פרסום תשקיף בגין:

הצעה בדרך של זכויות

של

7,022,782 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א של החברה בערך נקוב כולל של 7,022,782 ש"ח במחיר של 1 ש"ח למניה (100%).

ניירות הערך האמורים מוצעים בדרך של זכויות לבעלי המניות של החברה ב־270,107 יחידות, לפי היחס של יחידה אחת לכל 1 ש"ח ע.נ. שווי הון מניות מוצא.

כל יחידה כוללת: 26 מניות רגילות בנות 1 ש"ח.

היחידות מוצעות במחיר של 26 ש"ח ליחידה.

המניות המוצעות על פי תשקיף זה תהיינה זכאיות למלוא הדיבידנד במזומן או במניות הטבה שיוכרזו או שיחולק לאחר תאריך התשקיף.

למניות רגילות בנות 1 ש"ח בהון החברה עדיפות בזכות ההצבעה בקלפי ביחס למניות הרגילות בנות 5 ש"ח בכך שלכל מניה ממניות החברה קול אחד באסיפות הכלליות של החברה בלי להתחשב בערכה הנקוב.

מתוך תמורת ההנפקה תחזיר החברה לאלתר כ־3,200,000 ש"ח כהלוואות בעלים. (ראה עמוד 16 בתשקיף).

החברה תשלם לחתמים עמלות חיתום והפצה בשעור 4.5% מתמורת היחידות המוצעות (למעט היחידות המוצעות בגין זכויותיהן של בעלי העניין בחברה כמפורט בעמ' 6 בתשקיף) (234,415 ש"ח) כמרכז מקבל מנהל קונסורציום החתמים 1.5% מתמורת ההנפקה ברוטו בגין עמלת ניהול וריכוז ההנפקה (105,341 ש"ח).

מיתר חברה למימון בע"מ ואליהו נכסים בע"מ, שהינם בעלי ענין בחברה, התחייבו לרכוש על־פי התשקיף את מלוא היחידות שיגיעו להם על סמך אחזקתם (25.8%). יתרת היחידות שיוצעו לשאר בעלי המניות ולא ירכשו על־ידם - ירכשו ע"י החתמים (74.2%) מהיחידות המוצעות על־פי תשקיף זה). מיתר חברה למימון בע"מ, בנוסף ליחידות שהתח־ייבה לרכוש כאמור לעיל, משמשת כחתם ל־20.8% מהיחידות המוצעות על־פי תשקיף זה (להלן בתשקיף זה - "הכמות העודפת").

החברה לא הגישה במועד דו"ח מיידי על החלפת רואי החשבון. הרשות לניירות ערך בודקת את הענין. (ראה עמוד 8 בתשקיף).

לחברה הפסד נצבר של כ־7.65 מליון ש"ח ליוני 1986. ב־6 החודשים שקדמו ליוני 1986 היה ההפסד 1,330,819 ש"ח. (ראה עמוד 53 ועמוד 54 בתשקיף).

כל המניות שבהונה של החברה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ ("הבורסה").

ניצול הזכויות ומכירתן ייעשו בהתאם להוראות הקבועות בתשקיף.

עותק מהתשקיף והאישור לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

אין הודעה זו מהווה הזמנה לציבור לרכוש את ניירות הערך המוצעים. ההצעה נעשית על פי התשקיף הנ"ל הניתן להשגה בסניפי הבנקים, אצל חברי הבורסה, או במשרדה הרשום של החברה.

עותקים של התשקיף יישלחו ע"י המנפיק יחד עם מכתבי הזכויות הטופס בקשה לניצול זכויות אל הזכאים לזכויות שמניותיהם המזכות רשומות בשמם בפנקס החברים של החברה.

החתמים: חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ (מנהל הקונסורציום).
מיתר חברה למימון בע"מ (בעלת ענין במנפיקה) (ר' עמ' 6 בתשקיף).
אי.בי.אי. שרותי בורסה והשקעות בע"מ.
בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ.
בנק הספנות לישראל בע"מ.
בנק כללי לישראל בע"מ.
טראויל אקספלוריישן. אינטרנשיונל בע"מ.
יוניסרסט חברה להשקעות.
סהר חברה לניירות ערך בע"מ.

תאריך התשקיף: 30 בנובמבר, 1986

להעניש או לא להעניש, זו השאלה

מאת דניאל דגן

בון מעדיפה לשמור על קשרים טובים עם סוריה, לפחות כדי למנוע אפשרות סיוע סורית לטרור מתוצרת בית

ברלין

אחמד האזי ופרוק סאלאמה מגולחים, מסורקים, בעלי הופעה נאה. חזותם מעידה עליהם, כי אין הם סתם אקזוטנים חסרי מעצורים, שביקשו להרוג ולחבל מתוך מניעים אפלים כלשהם. ללא זיפי הזקן, ששיוו להם מראה של פושעים חסרי־תקנה, מצטיירים השניים כפריזה כמעט מעוררת רחמים. בחורים הגונים, שנפלו קורבן לתכנונות ולתיחכום של אחרים.

מי הם האחרים? השופטים כאן לא היססו לדבר ב"ברלינאית", כלומר בלשון חדה וברורה, ללא מעצורים וללא התחשבות ברגישויות פוליטיות זהירות.

לבית המשפט הברלינאי אין ספק, כי מאחורי התקפה על משרדי אגודת הידידות הגרמנית־ערבית בעיר, עמדו סוכנים סוריים, שפעלו ממערב ברלין.

ההסתייגות היחידה, אם אפשר לקרוא לכך הסתייגות: "ככל שבית משפט יכול לחשוף פשע על רקע פוליטי, שבו יש עניין לשירותים חשאיים של מדינות".

האזי נידון כאן ל־14 שנות מאסר, ממש כפי שביקשה התביעה. סאלאמה "זכה" ל־13 שנים בבית כלא, גם זאת על פי בקשת הפרקליטות. אבל כמה זמן יישבו השניים למעשה? הפראקטיקה שהתגבשה מאז התקפה על הנבחרת האולימפית הישראלית במינכן מלמדת, כי טרוריסטים ערבים כאן אינם מרצים את עונשיהם לאורך זמן. הצמרת הפוליטית בבון, ללא קשר להשתייכות המפלגתית, רואה סיכון גדול בהעברת מחבלים המזוהים עם "העניין הערבי". אם האזי וסאלאמה אכן יבלו בכלא שנים ארוכות, הם יהיו בבחינת תקדים חדשני ומעניין.

ימים אחדים לפני פסק הדין במשפט בברלין אמר הקאנצלר הלמוט קוהל בשיחות פרטיות, כי על פי החוק הגרמני אין כל משקל למה שמתרחש בשלבי החקירה של נאשמים. חשיבות של ממש יש רק לפסיקה של בית המשפט. מקורביו של הקאנצלר כצבבה, מן הסתם, האשלייה, שהשופטים בברלין לא יחושו לכת יותר על המידה. אולי, הוא הקאנצלר לקוות, יימנע בית המשפט מלשלוח אצבע מאשימה כלפי סוריה. אף לא אחד בבון לא שש לאפשרות, שמערב גרמניה תחוש את עצמה נאלצת להגיב על מעשי טרור של מדינה זרה בשטחה.

החשש: מנזק גדול יותר

לאחר השמעת פסק הדין בברלין היה ברור, כי הממשלה איננה יכולה להימנע כליל מתגובה. עוזר של הקאנצלר אמר: "אם נעניש את הסורים על פי הדוגמא הבריטית נגרום נזק גדול ליחסינו עם העולם הערבי, ובסופו של דבר גם לעצמנו. אם לא נעניש אותם, ניצור את הרושם המוטעה, שאיננו מסוגלים ורוצים להילחם בטרור הבינלאומי".

הבקרה האחרונה חשובה במיוחד לבון, משום שמערב גרמניה פועלת גדילה עיתונית מגובשת, ש"הזר מסורה" במידה רבה במשך קרוב לעשרים שנים. אבל כאן הלכת ממשלתו של הקאנצלר קוהל על חבל דק ביותר: כדי לזכות באמינות ושיתוף פעולה במערב צריך להוכיח תקיפות במלחמה בטרור. במלים אחרות, אין מנוס מענישת סוריה.

אבל הגלוזות של ממש בצמצום מרחב המחיה של הגדילה העיתונית הפנימית תלויות במידה רבה גם ברצון הטוב של שליטים ערבים, כולל הנשיא אסד. רוב הטרוריסטים הגרמנים הפעילים אומנו במדינות ערביות, וקיבלו סיוע לוגיסטי ואידיאולוגי מאש"ף ומארגוני טרור אחרים. סוריה יכולה בנקל להורות לארגונים הנמצאים תחת השפעתה להפגין יחס סובלני כלפי פעילים של "הצבא האדום המחבבי" המערב גרמני. פירוש הדבר: מחסה וסיוע למנהיגי הקבוצות הקיצוניות שבון מעוניינת בחיסולן.

24 השעות שחלפו מאז פסק הדין בברלין ועד לקבלת ההחלטות במשרד הקאנצלר בבון שיקפו את הלחצים הנוגדים שהופעלו על קוהל. מצד אחד, עצתו של משרד החוץ להנהג בתמונות מרבית ולהימנע, ככל האפשר, מלעורר רוגז אצל הסורים. מצד שני, הדרישה של חברי פרלמנט בכירים ממפלגתו של הקאנצלר להוכיח, כי בון אכן מוכנה לפעול בהחלטיות נגד הטרור הבינלאומי.

במקרה של נסיון התקפה על מטוס "אל על" בלונדון עוד יכלו גורמים בבון להתחמק מנקיטת צעדי עונשין נגד סוריה. הדבר נעשה, בין השאר, על ידי הפצת שמועות כי ישראל, כביכול, היא שיזמה את נסיון הפיצוץ הכושל. ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, אמר, כי קוהל ושר החוץ האנס דיטריך גנשר, הם שהשמיעו לפניו את הגרסה על המעורבות הישראלית (השניים הכחישו זאת בתוקף).

"בית משפט גרמני לא מוטה"

הפעם אי אפשר היה עוד לחזור על ההאשמות נגד ישראל, אפילו לא כשמועה ה"נשתלת" לצרכים טקטיים ותעמולתיים. האשמה אפשרית נגד ירושלים היתה מעוררת את הרושם, שבון עצמה איננה מאמינה במערכת המשפט המערב גרמנית. בסופו של דבר, בית משפט גרמני הוא שקבע, כי גורמים סורים עמדו מאחורי הפיצוץ במערב ברלין.

העונשים המוגבלים, שבהם בחר לבסוף הקאנצלר קוהל, משקפים את המגמה, שלא לפתוח את הקלפים ביחסים עם סוריה. בשלב זה לא יישלח שגריר חדש לסוריה, והקודם מסיים בימים אלה את תקופת שירותו. חמישה דיפלומטים סורים יגורשו מבון. הסיוע הכלכלי המערב גרמני לדמשק - יקפא, לתקופה שטרם נקבעה.

עוד לפני שהמשפט כאן הגיע לסיומו נתן סגן שר החוץ יורגן מולמן ביטוי לעמדת משרדו, שאין לנתק את היחסים הדיפלומטיים עם סוריה. לדברי מולמן, יחסים כאלה דרושים דווקא, כאשר יש בעיות בין בון לדמשק. מן הדברים השתמעה מגמה ברורה להכין את דעת הקהל לאפשרות, שמערב גרמניה תסתפק בתגובה מתונה ביותר, גם אם בית המשפט ישכנע שסוריה היתה מעורבת בפיצוץ.

הדברים של מולמן, שנאמרו בעיתוי מועד, שיקפו את נקודת הראות האוטנטית הגרמנית. על פי השקפה הרווחת כאן, צריכה להינתן עדיפות עליונה למאבק באלימות הפוליטית של הגדילה העירונית המקומית. לשם כך נדרשות לעתים קשרות מסובכות עם הטרור ה"מיובא" מבחוץ, ובמיוחד מן המזרח התיכון.

המחבלים במשפט בברלין: פריזה כמעט מעוררת רחמים.

צלבי קרס בחלון הראווה

מאת ראובן שפירא

אוסטריה של היום, הנאבקת על עצמאות כלכלית ותרבותית ועל טיפוח היישות העצמאית הלאומית, נתקלת גם בבעיות אנטישמיות קשות

אוסטריה

וינה בירת אוסטריה, שבה מתגוררים יותר ממיליון וחצי תושבים, מצטיירת בעיניו של המבקר מבחוץ כעיר שלווה. גם על פי נתוני המשטרה, מבין הבירות האירופיות הפשיעה בעיר הבירה קטנה. ברחובות העמוסים והצפופים ברוב שעות היום, האווירה שקטה, נעימה. האנשים מנומסים. אין לחץ ומהומות. מנהרות הרכבת התחתית והרחובות עצמן נקיות ובטוחות. אין שם חשש מעבריינים אלימים או משודדים.

גם השווקים מאורגנים למופת. המסעדות הרבות ומאות בתי הקפה, הומים בבריאות. רבים מהיושבים בהם הם תיירים המתענגים על ארוחות טובות ועל העוגות הוויניאיות המשובחות. מרכזי התרבות - האופרה הוויניאית המפורסמת והמוזיאות, האקדמיה, אולמי הקונצרטים שאוצרים מהם כבר היו לשם דבר בהיסטוריה של התרבות המודרנית, הומים מידי ערב בשוחרי תרבות במיטב מחלצותיהם. כרטיסים למופעים צריך להזמין שבועות ואפילו חודשים מראש. מי שרוצה לשבת במקום טוב באופרה של וינה ולצפות למשל ב"להוהנגרין" בליווי הפילהרמונית של וינה צריך לשלם לא פחות מ־100 דולר עבור כרטיס.

אלא שמתחת לפני השטח מתחבטת אוסטריה בת 8 מיליון התושבים בבעיות קשות חמורות, בעיקר כלכליות ותרבותיות. 900 אלף מתושביה חיים מתחת לקו העוני. מעבר לבעיות קיום, נאבקים האוסטרים על עצמאותם הכלכלית והתרבותית ועל טיפוח היישות העצמאית הלאומית. אחרות מהבעיות המעיקות על האוסטרים קשורות לישראל וליהודים, והן התחדדו בחודשים האחרונים עם בחירתו של קורט ולדהיים לנשיא. בחירתו של ולדהיים, חרף המחאות בעולם, נתנה חיזוק לטענות הקיימות כבר מזמן שאוסטריה היא המכה לאנטישמיות שגילוייה ניכרים באומה האוסטרית עוד לפני עלות הנאצים לשלטון ועד לעצם הימים האלה.

מנסים להמעיט באנטישמיות

ממערכת הבחירות האחרונה לפרלמנט האוסטרי שהסתיימה בשבוע שעבר, וממערכת הבחירות לנשיאות לפניה לא נעדרו נימות אנטישמיות. זאת על אף שהאישים הבכירים והגורמים הרשמיים באוסטריה מנסים להמעיט בערכם של גילויי אנטישמיות אלה וטוענים שמדובר "בחריגים בלבד" כמו שקיימים במדינות אחרות ושיש להילחם בהם עד חורמה כדי שנלמדים לביעור מגיפות של "עבריינים, זרים ומזיקים אחרים" - כך התבטא שר החוץ האוסטרי פטר ינקוביץ' בשיחה עם העיתונאים הישראלים שביקרו בוינה לפני כשלושה שבועות.

עיתונאי ישראלי המבקר כיום באוסטריה חש ושומע בשיחות עם אנשי ממשל, פוליטיקאים, עיתונאים ועם אנשים סתם, רצון עז של האוסטרים - לעתים מגוחך ממש - להוכיח ולשכנע שאוסטריה איננה מדינה אנטישמית, שהיא מוקיעה אנטישמיות ונלחמת בה. שהאוסטרים, לפני מלחמת העולם השנייה ובמהלכה, לא השלימו עם הנאצים ועם סיפוח אוסטריה על ידי גרמניה של היטלר והם התנגדו התנגדות פעילה לשלטון הנאצי. אוסטריה הרשמית ורבים מאזרחיה מעדיפים היום לשכנע את עצמם ולנסות לשכנע אחרים שהשלטון הנאצי על כל מוראותיו נכפה על האוסטרים באיומים, בכוח, במרמה ובמעשי רצח על ידי היטלר ושליחיו ושמדינתם נפלה קורבן תמים לנאצים, סבלה מהם ונלחמה בהם.

הניסיונות האלה נראים למתבונן מהצד, המצוי אפילו רק בהיסטוריה הבסיסית של מלחמת העולם השנייה, מלאכותיים ולא משכנעים, ובוודאי עומדים בסתירה מוחלטת לעובדות היסטוריות שאינן ניתנות לשיכתוב ולהכחשה, כמו למשל העובדה שהיטלר התקבל בשנת 1938 על ידי מאות אלפי אוסטרים (לפי אחת הגירסאות יותר ממיליון) בתשואות הערצה והתלהבות נרגשת כאשר בא לכיכר המרכזית של וינה.

אוסטריה של חורף 1986 מנסה לנער חוצנה מגרמניה הנאצית, מהאנטישמיות לסוגיה ומתלותה הכלכלית, התרבותית והתרבותית הנמשכת גם כיום, בגרמניה. לאוסטרים לא נוח שיקשרו אותם עם גרמניה והם מנסים בכל דרך אפשרית להוכיח שהם אומה עצמאית, ריבונית ובלתי תלויה ושמאז 1955 (כאשר פינו כוחות הכיבוש של בנות הברית את אוסטריה) אוסטריה היא מדינה חופשית בעלת יישות לאומית מגובשת, המנסה לנווט את דרכה בקהילייה הבינלאומית כמדינה ליבראלית נטולת משקעים מהעבר.

בכל הזדמנות האוסטרים מתנצלים, מסבירים, מביאים עובדות ומחקרים היסטוריים בניסיון לשכנע שלאוסטריה נגרם עוול כבד בתדמית האנטישמית, האנטי יהודית והאנטי ישראלית, שהודבקה לה. כל איש ציבור, כל בעל תפקיד בממשל ובממסד האוסטרי בשוחחו עם ישראלים טורח לציין שלאוסטריה ולישראל יש הרבה מהמשותף, הרבה אינטרסים זהים והרבה מה ללמוד זו מזו ולסייע זו לזו. על מבני ציבור ומוסדות ישראליים ויהודיים באוסטריה ובעיקר בוינה מוצבת שמירה משטרתית צמודה. שוטרים חמושים עם רובים ב"היכון" מסיירים לידם. האוסטרים מבקשים למנוע כל פגיעה אפשרית ביהודים או בישראלים על אדמתם ומדגישים בכל הזדמנות את הסיוע שהושיטה אוסטריה ליציאת יהודים מברית המועצות ואת האבטחה המצוחה של האוסטרים עליהם בעת שהותם בשטחה.

לא שלמים עם ולדהיים

ולמרות כל זאת, מסקר שנערך השנה באוסטריה ושממצאיו הוצגו לעיתונאים מישראל כדי להוכיח שאין אנטישמיות באוסטריה, התברר מתשובות הנשאלים על אחת השאלות, נתון מפתיע ובלתי נעים: כ־200 אלף אוסטרים בוגרים, היו גם היום, שמחים ואסירי תודה אם הנאצים היו מגרשים מאוסטריה את כל היהודים. בחנות יוקרתית למטבעות ומזכרות ב"פסאג' בריסטול" ליד מלון "בריסטול" בסטרה של זאלצבורג, ראיתי בחלון הראווה מראה מעורר חלחלה המופנה אל פניו של מי שמגנה באוסטריה להתבוזו לנאצים. עיטורים וצלבי קרס נאציים הוצגו למכירה לעין כל, ללא בושה, בחלון הראווה.

העיטורים שכללו גם סרטים בצבעי לבן, אדום, שחור וסיכות נבדלים שנים לעצירה על החזה נראו מקוריים ומשומשים והוסרו כנראה ממדיהם של חיילים וקצינים בצבא הנאצי. מחיר כל עיטור כזה לכל דורש 350 שילינג (כ־35 שקלים). אין ספק שאם העיטורים האלה מוצגים למכירה בחנות מסחרית יוקרתית, הרי גם יש להם דורש והעסקים פורחים. לא החוק מטעם שלטונות אוסטריה שימרו את מחנה ההשמדה מאוטהאוזן כאתר הנצחה למען לא יישכחו זוועות הנאצים.

ביקור במחנה מטהאוזן שבו הושארו עד היום תאי הגאזים, המשרפות ומרתפי העינויים בדיוק כפי שהיו בזמן הפעלתם על ידי הנאצים, הוא חוויה מבהילה. הריגות הכבדים והמונק מוכיחים ומפחידים היטב את העבר. מחנה ההשמדה מאוטהאוזן ממוקם על גבעה בלב איזור כפרי מוריק ויפהפה. מסביב כפרים קטנים וציוריים. על אף שהמחנה הינו אתר הנצחה רשמי, הכריזו השלטונות האוסטריים על הסביבה כלל איזור זה. כך נוצר מידי פעם האיזור האסור לטיפוס תיירים.

נושא בחירת קורט ולדהיים לנשיא אוסטריה הוא עניין בלתי נעים להרבה אוסטרים. אישים פוליטיים בפוליטיקה ובתקשורת סוררים בכך בשיחות אישיות. אף שבאופן רשמי ובלפני חוץ מרבים האישים האוסטרים שעמם שוחחתי בוינה ולדהיים להקטין את מבדי הפרשה ולהפחית מחומרת העניין, הרי רובם ככולם התפתלו בכמאותיהם באי־נוחות גלויה כאשר דיברו על כך. אחדים הודו בכתפו כל דבר שהפרשה גורמת נזק חמור לתדמיתה של אוסטריה בעולם ושהם חוששים שהמצב עוד יחמיר אם תכלול ארצות הברית את ולדהיים ברשימת פושעי המלחמה הנאצים. כדי להגן על פיקים בעברו של הנשיא שלהם שולפים האוסטרים טיעונים מטיעונים שונים, חלקם לא משכנעים וחלקם לא מחמיאים לולדהיים.

כך למשל שמעתי מאישים אוסטרים בכבוד הרצינויות את הטענה שאין הוכחות חד משמעיות לפשעי מלחמה שביצע ולדהיים בשירות הנאצים, שהוא לא היה בעל תפקיד בכיר בצבא הנאצי אלא בכך הכל היה "משרת של קצין בכיר שקיבל החלטות", שולדהיים הוכרח להתגייס לצבא הנאצי כמו רבים מבני גילו, שהוא לא היה קצין מצטיין והתקדם בשבע שנים בצבא רק בדרגה אחת ובכלל שהוא אדם ומדינאי "זהיר, בינוני, לא מתבלט ואופורטוניסט מושלם". נשאלת השאלה אם זה באמת כה שהוסברים רבים מהאוסטרים על הנשיא שלהם - מדוע הם בחרו בו בכלל לנשיאים?

(כתבה ראשונה מתוך שתיים)

חופש הביטוי של עובד הציבור

מאת ד"ר ברוך ברכה

בפסק־דין מנחה מבהיר השופט שמגר שעובד הציבור אינו רשאי להטיף נגד המדיניות שעל ביצועה הוא ממונה

מה דינו של עובד מדינה המותח ביקורת פומבית על מדיניות הממשלה? האם הוא רשאי לתקוף, מחוץ למערכת השלטונית, את שריה או עובדים בכירים שמונו עליו? האם מותר לו להביע עמדה פוליטית בנושא המפלג את הציבור ובניגוד לעמדת הממשלה? ברור שגם עובד מדינה נהנה מחופש ביטוי, אך השאלה היא אם חופש זה אינו מוגבל לנוכח אופי התפקיד שהוא ממלא. ברור שלציבור הרחב יש אינטרס לאפשר לעובד, המכיר את המערכת השלטונית, על פגמיה וליקוייה, לומר את דברו, כדי "שביקורתו תביא לתיקון המעוות". אך השאלה היא, אם מקומה של הבאת ביקורתו תועבר אל הגורמים המוסמכים בתוך המערכת, שאם לא כן תיגרם אנדרלמוסיה בתוך המינהל הציבורי.

בשאלות קשות וחשובות אלה דן נשיא בית־המשפט העליון, מאיר שמגר, בפסק־דין שניתן בימים אלה בערעורו של ברעון ספיר נגד נציב שירות המדינה.

מכתבים פומביים

המערער, שהיה בתקופה הרלוואנטית מנהל המחלקה לאירוח במשרד ההסברה, הועמד לדין משמעתי בפני בית־הדין למשמעת של עובדי המדינה בגין תשעה מכתבים ששלח למערכות עיתונים ואשר פורסמו תוך ציון שמו. במכתבים אלה מתח ביקורת חריפה, בשפה בוטה, על מדיניות הממשלה ועל בעלי תפקידים מרכזיים בה. כך, למשל, באחד המכתבים כותב המערער, בין השאר:

"בפגישות שקיימתי עם נציגי הארגונים השונים, המאוגדים באש"ף, החל בעראפאת עצמו וכלה בנציגי הארגונים של נאיף חוואתמה וג'ורג' חבש, בא לידי ביטוי קו ברור ובהיר של כמיהה לשלום ותוך הכרה ברורה וחד־משמעית בקיומה של מדינת ישראל. ... צריך להיות ברור לכל בר־דעת, כי האחריות להמשך [illegible] בסכסוך הישראלי־ערבי בכלל, והישראלי־פלסטיני בפרט, מונחת כולה על כתפיה של ממשלת ישראל".

באותו מכתב מתייחס המערער גם אל "הידיעה המשמחת על התפטרותו של מנחם בגין", אך "שמחה זו לא ארכה זמן רב. כעבור יומיים הגיעה הידיעה העצובה על בחירתו של שר החוץ יצחק שמיר כמחליפו של בגין... בחירתו מייצגת את המשך קו הסרבנות הישראלית, סרבנות למוות, סרבנות לשלום. מי שרוצה כי ישראל תמשיך להתבצר בישראלי המבוצר, הישראלי הכובש המדכא, הישראלי השולל מהעם הפלסטיני את זכויות האדם והחירות הלאומית - מצא בבחירתו של יצחק שמיר את האדם הנכון במקום הנכון".

במכתב אחר, שפורסם אף הוא בעיתון, פונה המערער אל הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי, עם מינויו: "איני יכול לברך אותך, כי אתה עומד להיות רמטכ"ל של צבא כיבוש, של צבא תוקפני, של צבא העוסק בשלילת חירויות האדם של למעלה ממיליון פלשתינאים. איני יכול לברך אותך, כי אתה היית סגן הרמטכ"ל בתקופת המלחמה הנוראה בלבנון, מלחמה בה ביצע הצבא הישראלי פשעים נגד האנושות".

היקף האיסור

בית־הדין המשמעתי [illegible] מצא את המערער אשם, בין השאר, בעבירה של התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה, והתנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה, ואת על רקע הפרת הוראותיו של התקשי"ר וסעיף 1 (5) לחוק שירות המדינה (סייג פעילות מפלגתית וגבית כספים) (תשי"ט־1959). האיסור על עובדי מדינה לפי סעיף זה הוא "לבקר את המדיניות של משרדים, אותם או של הממשלה, במסיבת עיתונאים, בריאיון עם עיתונאים, בנאום, במקום פומבי, בשידור, בעיתון או בספר".

השאלה הנשאלת היא, מה היקף האיסור לפי הסעיף האמור. נקודת המוצא של השופט שמגר בערעור בפני בית־המשפט העליון "טמונה בהכרה בכך שיש לשקוד על קיומו וקיומו של חופש הביטוי. זאת אף לאור ההנחה הסבירה כי יש שוני, מבחינת מרחב הפעולות המותרות, בין האזרח הרגיל לבין פקיד הציבור וכי כפועל־יוצא מכך חלות הגבלות מסוימות על התבטאותו ברבים של עובד הציבור". על סמך זאת יש לפרש על דרך הצמצום את האיסורים המוטלים על עובד הציבור באשר לחופש הביטוי שלו, כך שהם יחולו רק ב"נסיבות בהן נוצרת ודאות קרובה של נזק או של פגיעה בשירות הציבורי או באינטרס אשר אותו הוא משרת". במלים אחרות, יש לאזן בין האינטרס של הציבור "לקיום שירות ציבורי יעיל כשר ומעולה לבין זכותו של העובד באותו שירות להתבטא בחופשיות".

סתירה מהותית

משמעותו של איזון זה היא, שעובד המדינה אינו רשאי לגייס את הציבור הרחב לפעולה נגד המדיניות שעל ביצועה מופקד אותו עובד. במשטר דמוקרטי משמש השירות הציבורי שלוחה של הרשות המבצעת. במדינת ישראל מיישם השירות הציבורי את מדיניותה של הממשלה, הפועלת מכוח אמון הכנסת, ואין הוא אמור לפעול לפי רצונו של כל אחד מעובדיו. יתרה מזאת: התבטאות פומבית של עובדי ציבור והצגת גישות סותרות באשר למדיניות שעל ביצועה הם מופקדים, עלולה להביא להרס השירות הציבורי עקב אנדרלמוסיה ותוהו ובוהו. מכאן ההלכה שקובע השופט:

"הטפה של פקיד הציבור לאי ביצועה של המדיניות אשר על ביצועה הוא הופקד, היא בגדר תכלית סותרת. אמת המידה הסבירה בכגון דא לצורך קביעת האיסור היא: שאין להתיר ביקורת כלפי המדיניות שאומצה על־ידי שירות הציבור, זה משמעת ברבים על־ידי עובד הציבור, אם צפויה הימנה, לאור מכלול הנסיבות, ודאות קרובה של נזק לשירות הציבור או פגיעה בו. כך יש לפרש את סעיף 1 (5) הנ"ל".

דברים אלה אמורים באשר לבקורת פומבית מכל סוג שהוא, אך הם מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בביקורת בעלת גוון פוליטי מובהק: "משרה ציבורית והפעילות של תועמלן פעיל וקולני [illegible] אינם מתיישבים זה עם זה. [illegible] של השירות הציבורי".

במקרהו של המערער, ביצד תוכל לפעול מחלקת האירוח לאורחים מחו"ל שבמשרד ההסברה, אם מי שמקבל את פניהם מתאר את הממונים עליו בשירות ציבורי כפושעי מלחמה. המערער תקף באופן מעליב את הממשלה, שריה ומדיניותה. הוא נקט עמדה פוליטית מובהקת מתוך מגמה לערער את אמון הציבור במדיניות הממשלה, ובהתבטאותו היה משום סתירה מהותית של מילוי התפקיד המוטל עליו ושל הנאמנות לתפקיד. בנסיבות אלה אין המערער יכול להתלות בטענה כי עשה שימוש בחופש הביטוי שלו, והרשעתו על־ידי בית־הדין למשמעת - בדין יסודה.

הטורקים באים — או לא באים

שירות **DER SPIEGEL** מיוחד ל"הארץ"

ההסכמה נקבעה באורח הזה במסמך שאושרר על ידי הפרלמנט האירופי. בשם הרפובליקה הפדראלית הגרמנית, חתם הקאנצלר קונרד אדנאואר. היה זה בקיץ 1963. [illegible] בדצמבר 1986 [illegible] בהסכם, שנחתם בזמנו בין טורקיה ומדינות הקהילייה האירופית - יוכל כל טורקי לנסוע ללא הגבלות בכל המדינות החברות בקהילייה ולעבוד בהן. אבל עכשיו, כאשר מועד המימוש אכן מגיע, המלה של האירופים בקהילייה איננה תופסת יותר.

בעיקר לבקשת מערב גרמניה - היעד המועדף ביותר של הפועלים הטורקים - רוצה הקהילייה האירופית להעלות עוד לפני ה־1 בדצמבר הצעה למשא ומתן, שלמעשה רק תאשר את מצב הדברים הקיים ותעניק לו את הסכמתה המלאה. על פי הצעה זו יורשו כל הטורקים העובדים באורח לגאלי במדינות הקהילייה להתגורר בהן. הם יהיו רשאים להביא את בני משפחותיהם. ילדים? רק מתחת לגיל 15.

כל הנסיונות להביא את ממשלת טורקיה לוותר מרצונה על זכות הגישה החופשית של אזרחיה לכל מדינות הקהילייה נכשלו. אנקרה אינה מוכנה לוותר על ההבטחה היקרה, ובתחילה אפילו דרשה לפתוח את גבולות הקהילייה כבר ב־1 בדצמבר 1976. באמצעה שנה אחר זו, על פי ההסכם המקורי, [illegible] היתה טורקיה מתקבלת כחברה מלאה בקהילייה האירופית.

בבריסל אמרו אז, שגישה חופשית תהיה אפשרית לכל היותר בסוף השלב בן 10 השנים. אחר כך סיפקו הטורקים עצמם לשותפיהם לתוזה נימוקים טובים נגד קיומה. ב־12 בדצמבר 1980 ביצעו הגנרלים הטורקים הפיכה והשעו את החוקה הדמוקרטית.

אמנם, הטורקים מיטיבים לדעת, שלא בון ולא שאר חברות השוק מוכנות כיום לקיים את ההסכם. משום כך הם רומזים שוב ושוב על נכונותם לפתרונות פרגמטיים, וכמי שמפרש זאת יועץ של הלמוט קוהל: "מחכים תמיד רק על מצלצלים". כך, למשל, דורשת אנקרה סיוע כספי רב יותר מקופת הרפובליקה הפדראלית - כרגע משלמת בון 130 מיליון מארק מדי 18 חודשים - והיא היתה רוצה לחמש דיוויזיה שלמה בטנקים החדישים ביותר מדגם "לאופרד־2".

הגרמנים, לעומת זאת, מוכנים לתת לבעלת הברית באגף הדרום־מזרחי של נאט"ו לכל היותר, 150 טנקים משומשים מדגם "לאופרד־1". בנוסף על כך, הודיע ראש ממשלת טורקיה, טורגוט אוזאל, כי ארצו מתכוננת להגיש בקשה רשמית להצטרף לקהילייה. כך יבוטלו, בחלקם, סעיפי החוזה משנת 1963, שבו על כמה נהלים צריך יהיה לשאת ולתת מחדש. אין זה ברור מה חושבת טורקיה להרוויח מכך. שום מדינה בשוק אינה מוכנה להעמיס על הקהילייה שעדיין לא התאוששה מתוצאות הצטרפותן של פורטוגל וספרד והסובלת ממחסור כספים כרוני, את ההוצאות הכרוכות בהיכנסתה של חברה חדשה.

בעוד בחילופי הדעות עם טורקיה דובר, עד כה, על כסף, נשק ומקומות עבודה, הכניס לא מכבר לוויכוח חבר הפרלמנט האירופי, ביארדה ריקה הליברלי מבלגיה, טיעון חדש לגמרי בדבריו, שפורסמו בעיתון "טארקומן" המופיע באיסטנבול. לדברי הבלגי, חברות מלאה של טורקיה בקהילייה אינה אפשרית, שכן "אין מקום למדינה איסלאמית בקהילייה האירופית".

"האיסלאם הוא דת טוטאלית", בפיו "והחברה של הקהילייה האירופית", נשמה מאחוריה זה מכבר את האתנולוגין. התגובות הטורקיות על כך היו נזעמות. בעלבון כתב "מילי גאזט" המופיע באיסטנבול, שנראה כי טורקיה חייבת להפך לנוצרית, לפני שתוכל להצטרף לקהילייה, והוא דיבר בזכות שוק משותף למדינות האיסלאמיות.

העיתון הזכיר נשכחות מהעבר הדרוך "אחוות מוסלמית נגד ברית הצלבנים". גם "טארקומן" קרא למוסלמים להקים חזית נגד הקהילייה האירופית ולקרוא תגר על המערב באמצעות ברית איסלאמית. "כאשר יבוא האיש המוסלמי הירוק", מאיים העיתון, "תצטרך הקהילייה האירופית לנקות ולצחצח נעלים אצל טורקיה".

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

כנסיות בכל אתר

בעת הנחת כבל טלפון תת־קרקעי בחורבת אל־ביצאות, שני קמ' מצפון לצומת שבכביש בית שאן־יריחו, נחשפו באחרונה שרידי כנסיה ביזנטית מהמאה השישית. המקום הוא כנראה ארכלאיס, עיר בצורה שנבנתה על ידי ארכלאוס בן הורדוס. העיר ניתנה במתנה לשלומית אחות הורדוס, שהנחילה אותה במותה ליוליה, אשת אוגוסטוס קיסר.

בעבר נמצאו במקום סימני חיים מתקופות הכלקוליתית, הכנענית, הישראלית, הרומית והביזנטית. יש המזהים את המקום עם מגדלסנא המופיע במפת מידבא, אולי על שם משפחות בני הסנאה המוזכרים כאחת ממשפחות הגולים מעולי בבל. מכאן חשיבותו המרובה. אלא שעד כה לא שמו לב אליו.

חנניה היזמי מנותו קמ"ט ארכיאולוגיה ביו"ש מסר, שבאקראי הבחין בשרידים ארכיאולוגיים כשעבר במקום בעת שחפרו שם תעלה. נערכה חפירת הצלה מיידית שהעלתה כנסיה עשירה, גדולה 25 על 16 מטר עם אפסיס חיצוני. קירות אבני גזית השתמרו לגובה מטר ונצפו להם טיח צבעוני. ספסלי אבן בשלושת הקירות. פסיפס בכל שלוש הסיטראות, בחלקו בדוגמים גיאומטריים צבעוניים. נמצאו שתי כתובות הקדשה בפסיפס. האחת לרגלי הבמה במערב שנקראה בידי ד"ר צפירים הנה אזכרה לבישוף פורפיריוס ולמנאבניים. טרם ברור מי הבישוף הזה. בכתובת שניה, מוכר תאריך שנת 572 בתקופה של פלאודיוס יוסטינוס קיסר, מהאינדיקציה הרביעית, כלומר מהשנים 565–578 לספירה. נתגלו לוחות ומזבח מאבן ביטומין, בחלקם מעוטרים, בעיקר בצלבים. גם על הטיח נמצאו צלבים. אף על הרצפה. למרות שעל פי החלטה [illegible] משנת 427 נאסרו צלבים על הרצפה. באפסיס פסיפס של אמפורה עם שריגי גפן ושביה מכל ריקה. נמצאו חוליות עמודים ושרידים ארכיטקטוניים רבים. בסיטרה אחת שכבת שריפה אדירה כולל קורות עץ שרופות. השריפה נמשכה אל מחוץ לכנסיה לבתים סמוכים. משערים שהכנסיה הושמדה בכיבוש הפרסי בשנת 614.

העבודה באתר טרם השלמה. הכנסיה לא נחשפה כולה והכביש הראשי עובר ממש מעל לחצר הקדמית שלה. נתגלתה כתובת בסגנון מקומי. כן נמצאו שלושה פתחים, כניסה ראשית ממערב ושתיים בקיר הדרומי שנסתמו. היזמי לא מצא חומר פרסי או קדום יותר, כי טרם הגיע לעומק. ד"ר יוסף פורת מצא באתר, לפני שנים, קטעי אמות מים קדומים מהתקופה הביזנטית.

בחפירת ההצלה השתתפו עובדות מוזיאון ישראל, מתנדבי מפעל יוסי יפה ובני משקי הבקעה קמ"ט יו"ש.

כנסיה בחורבת חנות ובמדרשה

במסגרת מבצע קיץ של הקרן הקיימת לישראל, בכנסהדיה, נחשף אתר חורבת חנות על ידי א. שנבב, "ארכיאולוג הקק"ל". שטח החורבה 3 דונם, מכוסה יער עבות. באתר נמצא מערכת מבית לחם, [illegible] עמק האלה לצומת צור הדסה־בית גוברין. בעבר היתה כאן דרך רומית. מתוך לשרידים מכלוכים אריכים נמצאה כנסיה ביזנטית שגדולה 10 על 14 מטר. בהולם התוך פסיפס צבעוני של מדליונים משריגי גפן עם בעלי חיים בתוכם, שבחלקם הושמדו. מדובר אחר מורכב ממרשושים שלובים ועיטור יפה הבן עיטור רמוני קטיפה. בקצה מדובר זה נמצאה כתובת הקדשה ביוונית בשתי שורות, לאורך ארבעה מטרים, שתוכנה טרם פורסם. ליד הכנסיה נמצאו מתקנים חקלאיים, מאותה התקופה וסכנה ששימש בכל הבראה כבית מרחץ.

"חדשות ארכיאולוגיות" של אגף העתיקות (חוברת פ"ח), שמסרה על כנסיית חורבת חנות, מדווחת גם על הכנסיה במדרשה שנתגלתה לפני כשנה וחצי ונסתמו על הפסיפס שלה. עתה מתפרסמת הכתובת היוונית, הדרוכה בחלקה, ובה כתוב "באמצעות המלאך הקדוש מיכאל ניצב ביתך זה. האל הוא דווקא של פלאביוס אימ... (אשר בנה) והוא לא יחסר". כנסיה זו היא מראשית התקופה הביזנטית ונהרסה עם הכיבוש הפרסי.

מורי דרך אקדמאים

באוניברסיטת בר־אילן הנה היסוד למחנך מורי דרך אקדמאים מטיפוס חדש, עם פתיחת הקורס הראשון למורי דרך מוסמכים, כולם בוגרים ובעלי תואר בלימודי ארץ ישראל. בבדיקה תרש. זה ישם רגש לידיעת המקורות היהודיים ושל דתות אחרות, ארכיאולוגיה, היסטוריה ופסיכולוגיה, כדי לענות על כל הדרישות של מורי הדרך המתמטלים ביותר. מבין 150 מועמדים לקורס זה נתקבלו רק 48 תלמידים, בעלי תואר אקדמאי וידע בידיעת הארץ. מאחר שתוכנית הקורס הזה מביאה בחשבון את הידע הבסיסי של המשתתפים.

מחשבים ליד החפירות

במסגרת תרומתיה של חברת יבמ לתרבות ולחינוך, העמידה מחשב אישי לרשות חפירות תל־דומיזה, בראשותו של אבי עופר, לצורך עיבוד נתונים של החפירה. עד כה השתמשו רק משלחות ארכיאולוגיות מחו"ל במחשבים־אישיים, כדי לאגור את כל המידע על החפירה, כגון מימצאים לסוגיהם, כמות המימצא בשכבות השונות ועוד. עתה מבקשים להנהיג עיבוד נתונים מיידי בשטח החפירה, כולל האפשרות של איתמוך הנתונים נוגעים גם לאתרים אחרים באיזור, ונתונים ביאוגראפיים שונים ביחס לאתר האתרים אחרים באיזור. יחד עם זה מתריע המחשב על הנה לא נכונה, כגון תקופה או שכבה לא מתאימים. החל מהקיץ הקרוב שומרים להשתמש גם בתוכנה גראפית שתסייע לארכיאולוגים להסך בזמן שרטוט שטח החפירות.

אוסף דיין ודעת המבקרים

התצוגה המיוחדת של אוסף דיין, שנרכש בעזרת תרומה על ידי מוזיאון ישראל במיליון דולר, תיפתח תוך חודש. חלק מהמוצגים יעברו לתצוגות רגילות במוזיאון ישראל, וחלק יחד למחסנים. בינתיים שכבה הסערה בבין תצוגת אוסף דיין, שבחלקו הגדול נאסף בשוד עתיקות בניגוד לחוק.

מוטי ורסם, מעובדי המוזיאון, ערך מחקר בנוגע לאוסף דיין, במסגרת עבודתו במכון לקומוניקציה של האוניברסיטה העברית. שאלון עם 15 שאלות וחלק למאה מבקרי התערוכה. בחלק אחד שאלות לבדיקת הצלחת שיטות הצגת המידע מטעם המוזיאון וקליטתו בציבור, ובחלק שני, איסוף מוקדים אותם ביקש מסבירי המוזיאון להעריך בקרב הציבור. מסקנות הסקר על פי שאלות סגורות, המצגנה אלטרנטיבות לבחירה. יש להן הסתייגות הרבה, אם נביא בחשבון שהשאלות הוגשו על ידי עובד המוזיאון.

הסיכום: התקשורת יצרה דימוי כאילו הפעולות הארכיאולוגיות של דיין קשורות בעבירות על החוק. על פי הסקר, רוב של 57 אחוז אינם רואים בשלילה את פעולות דיין. מרבית הנשאלים מחייבים את קיומה של תצוגת דיין, בניגוד למה שתבוא בכלי התקשורת. אולם הציבור כבר ברובם אינו שלם עם דרך רכישת האוסף. הוא סבור שבעזרת מאבק ציבורי ניתן היה לקבל את האוסף מאלמנת דיין ללא תשלום. הציבור היה מודע לפרשת אוסף דיין - לעובדה שחלק מהאוסף נרכש על ידי דיין. משתתפי הסקר שוללים את התנהגותה של אלמנת דיין, היה עליה להעביר את האוסף למוזיאון ללא תמורה, או לפחות להעביר את התמורה לקידום הארכיאולוגיה. במתינת משתתפי הסקר מסכימים כי פעילותו של המוזיאון בנושא היתה חיובית, והוא הציל למעשה את הממצאים הארכיאולוגים החשובים.

דבר תמוה באגף העתיקות

במבזואר השנה הקודם רשימה ארוכה על תל־אברהאם בחיפה [illegible] על סתימת העלול באתר זה ב־9 בנובמבר. זה כלל את תגובת מנהל אגף העתיקות אבי איתן, שהאתר "ישאר אתר עתיקות" אבל את החפירה של המשלחת הצרפתית בראשותה של ג'קלין בלנסי יש לחסל, על פי ההסכם עם חברת החשמל. [illegible] ביותר של חיפה. עתה מתברר שברשומות ביום 17 באוקטובר מופיע תיקון אתרי עתיקות לפי חוק 1978. [illegible] את המקום של אתר מוכרז ומוגן, על כל השטח של התל, והוא גם זה שנמצא בבעלות פרטית וציבורית. כלום אגף העתיקות לא ידע שהוא מוציא תיקון לחוק? דוברת האגף אומרת "קיבלנו את הודעת התיקון רק ב־28 בנובמבר, לא ראינו פירסום זה קודם לכן. גם לא רצינו להעיד את [illegible]". הדברים תמוהים מאוד. אשר היה לחסוך הרבה עבודה בביטוי החפירה, כפי שהוסכם בין המשלחת הצרפתית ובין חברת החשמל. כאשר ממילא יכול עתה אגף העתיקות למנוע כל פעילות פיתוח בשטח ולהחזיר את הרשיון למשלחת. אי־ידיעת החוק עיבבד, או התעלמות מכוונת מצד הנהלת אגף העתיקות, מתאימה לתקופה העתונאית ולא לסוף המאה העשרים, אפילו אם מדובר בעתיקות.

תיק תעופה / זוהר בלומנקרנץ

דאגה בינלאומית באוויר

הוועדה המשפטית של האירגון הבינלאומי לתעופה אזרחית, תתכנס במונטריאול בתחילת השנה הבאה, להכין טיוטת אמנה חדשה למלחמה בטרור האווירי, בהתאם להצעת הממשלה של קנדה. ישראל הסכימה, שהצעתה למלחמה בטרור האווירי תועבר כמיקשה אחת לטיפול האירגון הבינלאומי לתעופה אזרחית, כדי שלא לפגוע בהצעה של קנדה, המדינה המארחת. ההצעה הקנדית מביעה דאגה ממעשי טרור שבוצעו בשדות תעופה בשנים האחרונות.

המדינות המערביות, שהיו מעוניינות לרדוף במהירות וללא עיכובים את ההצעה הקנדית, חששו כי כריכת ההצעה הישראלית ואפילו רק החלק התחיקתי שלה עם ההצעה הקנדית, עלולה לסכל את אימוצה המהיר ואפילו את עצם קבלתה.

ההצעה הקנדית זכתה לתמיכה כללית של המדינות שהתבטאו בוועדה המנהלת. על פי ההצעה הקנדית יכול הנושא להיות "מכוסה" באמנה בין לאומית חדשה או בתיקון לאמנת מונטריאול, 1971.

ההצעה הישראלית כללה שורה של הצעות למלחמה בטרור האווירי בארבעה תחומים: התאמתו של האירגון הבינלאומי לעיסוק במלחמה בטרור, מניעת טרור, חקיקה ותגובה. עיקר ההצעה הישראלית היה העלאת מעמד המחלקה המטפלת בנושא באירגון הבינלאומי לרמת אגף והקצאת משאבים מתאימים והקמת ועדת מומחים לטיפול בנושא ברמה זהה לוועדת התעבורה האווירית המעוגנת באמנת שיקגו. בתחום המניעה הציעה ישראל לשנות את העקרון לפיו מפעילות המדינות אמצעי ביטחון בשדות התעופה, בכלי טיס ובחברות תעופה ולשים את הדגש על הגורם האנושי במקום על מכשור וציוד. כן צורפה להצעה הישראלית רשימה של 15 הצעות אופרטיביות לאבטחת טיסות. ישראל הציעה לאמץ את העקרונות של אי כניעה לטרור ולסחטנות ושל מדיניות תקיפה, עד כדי שיכנעו בכוח, נגד טרוריסטים, אירגוני הטרור והמדינות המסייעות להם.

כמטרה מדי עצרת הגישה בריה"מ הצעה לתקן את אמנות האג ומונטריאול כך שתיקבע בהן חובת הסגרתו של עבריין למדינת רישום כלי הטייס, במקום הסגרה או העמדה לדין כקבוע באמנות כיום. לכל היה ברור מה מניע את הסובייטים בהצעה זו - הסגרת בני אדם הנמלטים מבריה"מ או אחת מגרורותיה, ולפיכך נתקלה ההצעה בעבר ובעצרת זו בהתנגדות רוב המדינות. למרות זאת, הועברה לדיון בוועדה המשפטית של העצרת.

עזרה אמריקאית לישראל גם בתחום התעופה האזרחית

ארה"ב תסייע לישראל בשיפור מערכת פיקוח הטיסה האזרחית בנמל התעופה בן גוריון בלוד.

בתום סדרת פגישות עבודה שקיימה בימים אלה משלחת של הרשות הפדרלית לתעופה אזרחית בארה"ב עם נציגי רשות שדות התעופה, בראשותו של המנכ"ל צבי גוב ארי, סוכם עקרונית, כי ישראל תרכוש מארה"ב תמורת כ־200 אלף דולר מערכת, אשר תשפר את הפיקוח על נתיבי הטיסה האזרחיים. מדובר בשיפור המעקב תוך הרחבת טווח תחום הפעולה של המכ"ם הגילוי. ישראל תימנה על מדינות הראשונות אשר תקבל את המערכת החדשה להבחנת מטוסים בשיטת ה"מוד אל־אס", כאשר [illegible] לסטנדרטית בשדות תעופה רבים בעולם.

ארה"ב תמשיך בשיתוף הפעולה [illegible] של המערכת הקיימת הרגישה של רשות שדות התעופה בישראל. האחרונה הכירה את מערכת המכ"ם ורכשה לו מושב מהרשות הפדראלית.

המערכת החדשה תאפשר בין השאר ניתוב מדויק יותר של המטוסים בזמן נחיתות.

ישראל תרכוש את המערכת החדשה על בסיס תשלומים של 7.5 אחוז מערכה לשנה. מחיר המערכת אשר רכשה רשות שדות התעופה מעמיתתה בארה"ב מגיע ל־4 מיליון דולר.

הונג קונג — קשר האוויר

ביקורו של נשיא המדינה, חיים הרצוג, במדינות דרום מזרח אסיה והקלות אשר התבשרו עליהן בשבוע שעבר, במתן אשרות כניסה לישראלים המבקשים לבקר בהונג קונג לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים, ממקדים את תשומת הלב לאזור זה של העולם בכלל ולקשר האווירי לשם בפרט. להונג קונג חברת תעופה לאומית - קתאי פסיפיק, הנמצאת לאחרונה בתנופת הרחבה של פעילותה. תכניות העתיד של החברה מבוססות על העובדה, כי מדובר באזור עם הארצות המאוכלסות ביותר בעולם כמו סין והודו, ומדינות מתקדמות טכנולוגית, דוגמת יפאן. על פי התחזיות, יהפוך המזרח הרחוק למרכז של התעופה האזרחית הבין לאומית בעשור הבא.

צופים, כי ב־1992 יתרכזו שליש מכל הטיסות הבינלאומיות באסיה ובאזור הפסיפי.

לחברת התעופה הלאומית של הונג־קונג כ־400 טיסות בשבוע ליותר מ־30 ערים. לקתאי פסיפיק טיסות ישירות מלונדון (גאטוויק), אמסטרדאם, פאריס, רומא ופרנקפורט. טיסות אלה עוברות מעל בריה"מ בדרכן להונג קונג. החברה מפעילה טיסות יומיות מהונג קונג לאוסטרליה (פרת, מלבורן, סידני ובריסביין), לקנדה (ואנקובר) ולארה"ב (סאנפרנסיסקו). טיסות קצרות טווח יותר הם לבאנגקוק, פקין או טייפה. ב־1 בדצמבר תבצע החברה גם טיסות לאוקלנד שבניו־זילנד. נוסעי החברה יכולים להזמין בטיסות תפריט ביותר: כשר, צמחוני, ישראלי, מוסלמי, הודי, פירות או דיאטות רפואיות מיוחדות, בהודעה מוקדמת של 24 שעות. בכל טיסה ניתן למצוא אנשי צוות הדוברים שפות שונות ושכולם דוברי אנגלית רהוטה. את החברה בישראל מייצגת "אסיה סנטר", המטפלת גם בהשגת אשרות כניסה לסין לבעלי דרכון ישראלי, והאשרות כניסה לסין לבעלי דרכון זה.

ליברליזציה בתנועת האוויר באירופה

הוועדה לענייני תעופה של ארגון חברות התעופה של אירופה, גיבשה הצעות החלטה שעיקרן מתן חופש ובחירה גדולה יותר בתנועה האווירית לחברות התעופה באירופה. בין השאר, מדובר בהמלצה לבטל את ההסכמים הדדיים בין חברות התעופה, על חלוקה שווה בינהן של 50 אחוז בהובלת נוסעים בין שתי מדינות ולתת אפשרות ליותר מאשר לחברות התעופה הלאומיות לטוס לאותם יעדים.

כאשר להתפתחות רשת הנתיבים, יש לדעת הוועדה לקבוע מדיניות אחידה, אשר תאפשר תוספת קווי תעופה. אלה, צריכים לאפשר לכל חברת התעופה [illegible] להתאים את הזמנים שלה לדרישות הביקושים של שוק התעופה האווירי.

הוועדה תומכת בפתיחת רשת נתיבים סדירה בין ערים מרכזיות באירופה למקומות יישוב בסדר גודל קטן יותר ומרכזי מחוז.

מאיר שטרית רוכש מחשב

כשמאיר שטרית, ח"כ וראש עיריית יבנה, החליט לרכוש מחשב אישי, פנה למי שפנה, על מנת להסדיר לעצמו הדגמה של מחשב י־ב"מ. ביום הקבוע ובשעה היעודה, התייצב אצל המשווק, המתין לראות את הפתרונות המיועדים לבעיות שהציג. אלא שעל פי "חוק ההגנות" הידוע — האומר כי ילדים, כלבים ומחשבים לעולם אינם מבצעים את מה שמצפים מהם בעיתוי כו הם נדרשים לעשות זאת — שום דבר לא עבד.

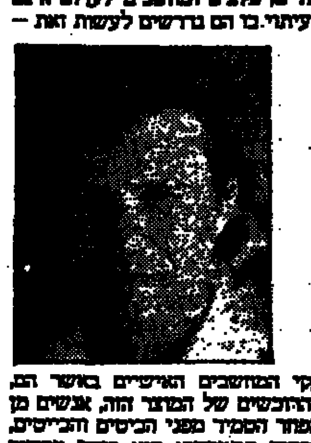

שטרית המאוכזב, יצא מחנות המשווק המורשה, ופנה לדרכו. בחלון ראווה סמוך קלטה עינו מקינטוש, והזמנה להיכנס פנימה ולהיווכח בביצועים. הוא נכנס, ביקש מה שביקש, בדק מה שבדק — ובתוך עשר דקות יצא משם עם מחשב.

את הסיפור הזה, אותו שמעתי לפני כשבועיים יחד עם כל משתתפי "דקוס", כנס משתמשי דיגיטל בפגיון הופיע שטרית, הייתי תולה על קירות משרדם של כל משווקי המחשבים האישיים באשר הם, מחייבים ללומדו בעל פה. קהל הרוכשים של המוצר הזה, אנשים מן הישוב שהתגברו סוף סוף על הפחד הטמיר מפני הביטים והבייטים, אינו מעוניין בעוד מספרים ובעוד תיאוריות: הוא רוצה מכשיר שעובד — ובקלות. לטובת מכשיר כזה הוא מוכן לוותר על הכבוד של להיות בחוד החנית של הטכנולוגיה, של "פתרונות אלגנטיים" שאת כל האלגנציה שבהם מבינים מהנדסים ומתכנתים בלבד.

תוכנות "אוטוקד" בלתי מורשות נמכרות בישראל

יוסי ארזואן, מנהל "סלוס", הנציגה הבלעדית של חברת "אוטודסק" בישראל, יצא באזהרה כי כל מי שאינם רוכשים תוכנת "אוטוקד" בחברת "סלוס" רוכשים אותן שלא על־פי ההסכם שבין חברת "אוטודסק" לבין מפיציה המורשים. משמעות הדבר היא, שלקוחות אלה הם חסרי תמיכה וגיבוי של יצרנית התוכנה האמריקאית.

לחברת "סלוס" הגיעו ידיעות על גורמים שונים, המתחזים כמפיצי חברת "אוטודסק" ומוכרים את התוכנה. הלקוחות סבורים ,כי קנו את התוכנה אצל סוכן מורשה מטעם היצרן. כיוון, ששמם אינו מופיע בר־שימות "אוטודסק" כמוכרי התוכנה, הם אינם זכאים למיגוון השירותים, שמעניק היצרן למי שרוכשים את תוכנותיו על־פי חוזה כדין.

עוד מוסיף יוסי ארזואן כי בשנים האחרונות נרכש מספר לא מבוטל של תוכנות "אוטוקד" מועתקות שלא כחוק. הלקוחות, שחשבו בתום לב כי הם רוכשים תוכנית חוקית, אינם זוכים כיום לעידכון וגיבוי של "אוטודסק" ויוצא ששמו כספם על קרן הצבי. "גם אם אנחנו רוצים לסייע להם", אמר ארזואן, "איננו יכולים משום שהיצרן מסרב בכל תוקף להעניק שירות לאותם לקו־חות מאחר שלא זכה בתמלוגים המגיעים לו".

חברת "אוטודסק" מצידה עושה כיום מאמצים לאתר את הסוכן האמריקאי, המעביר לכאן תוכנות, כדי להפסיק את התקשרות איתו. כמו כן הפיצה הודעה לעיתונות האמריקאית בדבר ההתקשרות ה־בלעדית שלה בישראל עם "סלוס".

האוצר יחסוך כ־800,000 ד' בהסכם קנייה מרוכזת בנאס

ממשלת ישראל, עפ"י החלטת ועדת הרכישות הבינמשרדית ל־ע"א, חתמה החודש על הסכם לרכישה מרוכזת של ציוד דיסקים מגנון של חברת נאס (חברה בת של בשינאבל סמיקונדקטורס), לפיו יוכלו משרדי הממשלה והחברות ממשלתיות ליהנות מהנחת כמויות ולחסוך בשנה הקרובה עד 800,000 ד' ברכישת ציוד הנדרש להם עקב הגידול בצרכי המיחשוב במגזר הממשלתי.

החסכון בשיעור זה נקבע בהשוואה למחיר ציוד מקביל המשווק ע"י חברת י־ב"מ.

לדברי מר נתן מאיר, משנה לחשב הכללי במשרד האוצר, מדובר בעשרות דיסקים, שיהיו אמורים להתחלף במערכת הממשלתית. הצו־רך לראות באותן מרכז את צרכי המיחשוב הממשלתי ולגנות ולהגיע לאופטימיזציה של ההוצאות הוא בלתי נמנע.

מאיר סבור, כי משרדי הממשלה והחברות הממשלתיות, בהיותם צרכן כה גבוה של מיחשוב, צריכים להקפיד לנצל את כוחם המונופסוני ולהשיג תנאים קיצוניים, כמקובל במדינות העולם המערבי.

מיזוג ענקים צפוי: האניוול־בול־נא"ק

עיתוניה הכלכליים של ארה"ב מרבים לעסוק באחרונה בשמועה הרווחת בעולם המחשבים, לפיה יאוחדו חטיבות המחשבים של הקונצרנים האניוול (ארה"ב), בול (צרפת) ונא"ק (יפן), ליצירת ענק מחשבים רב־לאומי, חברה שמיצובה בשוק העולמי יהיה בין המקומות שלוש־ארבע.

קונצרן האניוול האמריקאי עוסק בתחומים רבים נוספים, לבד מ־מערכות מידע ממוחשבות: מערכות בקרה, תקשורת, טילים, תחמושת, ספינות ועוד. חטיבת מערכות המידע בקונצרן מהווה כ־25% מסך מעילותו והיא, נאמרת בכשבי מי־ליארד דולרים בשנה. חברת בול הצרפתית היא מגדולות יצרני המחשבים באירופה; קונצרן נא"ק היפאני, מתמחה בייצור מחשבי־על.

מיזוג האפשרי של חטיבות מערכות המידע בקונצרנים, אם יתרחש, יאמת את התסריט שהתווה כבר לפני כשנתיים, לפיו יצטמצם מספר החברות בעולם העוסקות במ־חשבים מרכזיים מכ־10 חברות עד לכדי 4—5, עד סוף העשור. להזכיר, אך לפני חודשים מספר, מזגה חברת ספרי לתוך חברת בורו ויצרה חברה משותפת בת 12 מיליארד דולרים — ינויסיס בשמה החדש.

שוכרי כוח אדם מבתי תוכנה נוטים עתה לגייס עובדים

אחת התופעות המאפיינות את השפל בענף המחשבים הוא גיוס כוח אדם על־ידי ארגונים שעד היום שכרו כוח אדם מבתי תוכנה. דברים אלה אמרה גב' יפה קינצלר מנכ"ל קומפר כוח אדם מחשבים מקבוצת פילת.

לדבריה השיקולים המניעים את הארגונים לקלוט כוח אדם במקום לשכור אותו הם שניים (א) קל למצוא כיום בעלי מקצוע טובים. (ב) השכר המשולם לעובדים אלה נמוך מהשכר המשולם לבתי תוכנה המשאילים את כוח האדם. השכר המשולם לבתי התוכנה כולל עמלה גבוהה.

הגב' יפה קינצלר מסרה עוד, כי כיום יש דרישה לעובדים הטובים ביותר בין אם הארגון רוצה לקבל איש חדש או להחליף עובד. אין כיום ביקוש לבוגרי קורסים, קיימת דרישה מצומצמת לבוגרי מוסדות אקדמאים במגמת המחשב וחסרי ניסיון.

לדברי מנכ"ל קומפר כוח אדם מחשבים מעדיפים כיום ארגונים רבים בעלי מקצוע רב גוניים כמו למשל, מנתחי מערכות שיהיו גם תוכניתנים או תוכניתנים המכירים את הכלים במערכות תקשורת. מגמה זו נובעת מהרצון לנצל בצורה אופטימלית את כוח האדם.

המרכז לטכנולוגיה חינוכית מציע קורסים בהכרת המחשב

קרן רוטשילד מסבסדת את הקורס

החודש נפתחים מחזור הראשון של הקורסים להכרת המחשב הנערכים במרכז לטכנולוגיה חינוכית (מ.ט.ח.) ברמת־אביב.

כ־200 איש ממרב הכרות עם עולם המחשב והתנסו בעבודה עצ־מאית ליד המסופים בקורסים שפו־תחו במיוחד עבור מבוגרים, וחסרי כל רקע קודם בנושא.

ההיענות הרבה לקורסים מצביעה על הצורך הקיים בציבור לגלות את המסתורין האופף את נושא המחשב ולהתגבר על הפחד ממנו.

בקורס כ־50 שעות לימוד, מוד־גזתן לימוד עיוני ומתוכנתן עבודה מעשית ליד המחשב. הקורס מלווה בסרטי וידאו, המציגים את המחשב בפעולה בכל תחומי החיים. הקורס בנוי על התפיסה שיש לסייע לאדם המבוגר להשתלב ב"מהפכה הטכנו־לוגית", באמצעות הכרות עם ה־מחשב ויישומיו בתחומים שונים, כמו: חברה, כלכלה, תעשייה וחינוך. לשם כך עליו לעמוד על תפקידיו ויישומיו של המחשב בתחומים מגוונים, תוך כדי התנסות ללא חשש.

קרן רוטשילד, הרואה בתוחלת השכלה כללית בנושא המיחשוב פרוייקט בעל חשיבות לאומית, מסייעת במימון הקורסים. הסיוע מאפשר מתן הקורס במחיר נמוך ביותר — 118 ש"ח. קורסים נוספים ייפתחו בחודשים דצמבר־ינואר.

שפה מתוכננת מגבוה

שפת עדה — שלידתה בהחלטה מינהלתית של משרד ההגנה האמריקאי — הולכת ותופסת מקום בעולם המחשבים

שפת עדה היא ללא ספק ציון דרך בעולם המחשבים. בפעם הרא־שונה, הכתיב גורם משתמש כניסה לשפה חדשה, סינטטית לחלוטין, ששתפרה ועוצבה על פי הגדרת דרישותיו הוא. יש אומרים, כי גו־דלו של הגורם המשתמש יהפוך את עדה בתוך זמן לא רב לשפת התכנון המובילה. כמו תמיד — יש כאן וי־כוח של בעד ונגד.

עדה נולדה בראשית שנות השמו־נים. משרד ההגנה האמריקאי, שהתחבט בבעיות תוכנה קשות ביותר, החליט שלא להמשיך בשי־טת הטלאי על טלאי. צוות מומחים שכלל נציגים של הסקטור האקדמי ואנשי המשרד, ישב להגדיר דרי־שות — ולכתוב שפה חדשה.

ד"ר שריל ג'רייל, אמריקאית המועסקת בדיגיטל זנוה בתחום יישומי שפות חדשות, אומרת כי עדה היא השפה הטובה ביותר הקיימת כיום בשוק שפות העל של הדור השלישי. היא גורסת, כי זו השפה החזקה ביותר לשימוש, אשר תבטיח גם יעילות רבה יותר של פיתוח תו־כנה. ניידות התוכנה (software portability) — כשרון של תוכניות שנכתבו על מחשבים מתוצרת אחת לרוץ גם על מחשבים מתוצרת אחרת לחלוטין ותחת מערכות הפעלה אחרות — מושלמת. לא במעט תורמת לכך ההקפדה הקפ־דנית של משרד ההגנה האמריקאי.

ד"ר שריל ג'רייל

השומר כי לא תהיה סטיה מכללי השפה. השפה — מבטיחה ד"ר שריל ג'רייל — תתפתח, אך תצורת הרישוי, הנדרשת ממשרד ההגנה, תבטיחו אחידות.

כאן אולי ייחודה המרכזי של עדה. בניגוד לשפות אחרות, שהתפתחו בדומה בארגונים שונים, על פי גישתם של מתכנתים בעלי השראה כזאת או אחרת, נולדה עדה כשפה של גוף גדול, מרכזי בתחום המחשבים, העתיד ללוותה גם בע־תיד. ומה שמתחיל במשרד ההגנה האמריקאי חייב להתרחב ולחדור גם אל התחום המסחרי.

ד"ר ג'רייל, שביקרה בארץ לרגל תערוכת "דיגיטל" וכנס "דקוס", אומרת, כי אין לצפות למעבר בן לילה לשימוש בעדה, של מי שהשקיעו כספי חמן בתוכנות אחרות. קשה לראות חברה קטנה, המבוססת על בייסיק, פורטרן או אר־פי־ג'י, נכנסת לשינוי כזה כל עוד די לה במערכת הקיימת. בחברות בינוניות וגדולות הגיוני יותר לצפות למעבר — והוא יבוא בשלב בו עלות התחזוקה תהיה גדולה מעלות הפיתוח.

התפתחות הפופולאריות של עדה, היא תהליך רב־שנתי. לאחר שנקב־עה כשפת העתיד של משרד ההגנה, בראשית שנות השמונים, הוכנסה ללימוד באוניברסיטאות — במקרים רבים על חשבון שפות על כפורטרן. עתה, משהגיעו בוגרי אותן שנים למעמד מרכזי בארגונים בהם הם מועסקים, צופה ד"ר ג'רייל כי בתוך שנתיים־שלוש תהפוך השפה לפו־פולארית ביותר. או אז, צפויות שנים אחדות של שימוש שוטף — ולאחריו, מעבר לשפות מן הדור הרביעי: אינטראקטיביות יותר, טב־עיות יותר. כיום, היא אומרת, שפות הדור הרביעי הרבה פחות טבעיות אפילו מבייסיק, ויש צורך בהכרותה במוח לוגי בעל כושר הפשטה גבוה כדי להבינן. עדה של היום, היא מב־טיחה, עושה דברים טוב משפות הדור הרביעי.

פיגור ישראלי במיחשוב הייצוא

ישראל מפגרת אחר מדינות אירופה וארה"ב בהנהגת סטנדרטים של ניהול יצוא ללא מסמכי ניירת — ויצואניה עתידים לשלם על כך

ריי חקר, מנהה בכיר מטעם האו"ם במיחשוב הסחר הבינלאומי, מזהיר, כי אם לא יאמצו במהירות כל גורמי הסחר בישראל את הנוה־לים הממוחשבים החדשים שנקבעו בתחום הסחר העולמי, הם עלולים לספוג הפסדים כספיים רבים, שכן כל התקשורת, הנהלים והשפה הבינלאומית יתנהלו ללא ניירות וטפסים שהיו מקובלים עד היום.

חקר הופיע בשבוע שעבר בכנס החלטות בסחר הבינלאומי בישראל, שיזמה חברת ישראפרו, מת"א.

האו"ם מעריך, כי עד 7% מעלות המוצר באירופה (5% בארה"ב), מוק־דשים להוצאות ניירת מיותרת המלווה תהליכי יצוא ויבוא של תשומות ומוצרים מוגמרים. ב־1976 נחתמה אמנה ביה"ל בנושא, שמט־רתה פישוט והאחדה של מסמכי סחר, וישראל אף הצטרפה אליה — מבלי שתנקוט למעשה צעשים של ממש ליישומה. תושיב שנעשה ע"י מכון היצוא מעלה, כי בכל משלוח יצוא מישראל מעריך — בממוצע שלוש שעות טיפול בניירת ע"י המפעל המייצא ועוד שבע שעות ע"י עמילי מכס, משלחים, וגופים נוספים הקשורים בתהליך.

בספטמבר השנה הוליטה ועדה של האו"ם על נוהל יצוא ללא ניירת, תוך גיבוש פורמאטים אחי־דים לתעודות משלוח, מכס, וכיוצא באלה. בעקבות זאת, יתבטלו בינואר 87 60 סוגי טפסים שונים ויוכנס לשימוש מסמך אחיד חדש, המכולא על ידי היצואן ומותאם לנהלי תקשורת המחשבים.

לדברי חקר, יצואנים, משלחים ובנקים שלא היו ערוכים בהתאם יאבדו מטענים בנמ"ל ומזמן יקר לאי־תורם, והתמורה הכספית עבורם תגיע באיחור.

הנהלים החדשים שנקבעו בוועדת האו"ם, נועדו לפשט את כל תהליכי הסחר הבינלאומי ולשחרר את גורמי הסחר מתלות בניירות ובמסמ־כים מסורבלים, תוך שימוש ברשת מערכות מיחשוב הפועלות בתי־קשורת, על פי קריטריונים שקבעו ועדות מומחים. התהליך החדש מאפשר לעקוב אחר סחורות ומט־ענים בזמן אמיתי ולבצע העברות כספים תמורתם במהירות.

תעשיית הרכב בבריטניה וארה"ב שהחלו לעבור בהתאם לנהלים החדשים עם משווקים וסיטונאים גילו, כי השיטה החדשה איפשרה [illegible] בכ־30% [illegible] להסכים לתורותיים יותר בשווקים.

במרבית מדינות העולם קיימים גופים אשר מטרתם לסייע לכל גורמי הסחר ללמוד ולהיערך בהת־אם לנהלים החדשים.

בישראל פועלת חברת ישראפרו במכירת ידע מקצועי ותוכנות ייחו־דיות המותאמות לנהלים החדשים שנקבעו. מנכ"ל ישראפרו, מר זהר שדור, מסר כי לאחרונה החלו מספר גורמים בכירים כמו בנקים, חברות ביטוח, גורמי תחבורה והרשויות ללמוד את הנושא החדש, אולם עדיין מספר רב של גורמי סחר לא מודעים לשינויים החדשים ועלולים להיקלע לקשיים מרובים.

החברה שהוא עומד בראשה מציעה ליצואנים תוכנה, המאפשרת ניהול תהליכי יצוא גם על מחשבים אישיים. התוכנה מתבססת על מוצר בינ"ל של חברת "סיפרו", המשווק בכל העולם. היא מותאמת לאמנות סחר שונות ולחוקי מכס בכל מדינה ומדינה, ומעודכנת מפעם לפעם. מחיר חבילת תוכנה כזאת בארץ מ־2,000 ד'.

התוכנה מבוססת על בסיס נתונים, המתייחס למסמך הייצוא, ומפיקה דו"חות, רשומונים, קבלות, תעודות מקור, שטרי מטען, טפסי הוראות לבנק, טפסי הוראות לעמיל המכס, מסמכי ביטוח ושאר המסמכים הדרו־שים. היא כוללת גם מדריך לניירת הנדרשת בכל מדינה ומדינה, על פי סוג המוצר, וההצהרות הנדרשות על ידי שלטונות המכס בכל אתר. הנ־תונים הדרושים לכל משלוח תופ־סים נפח זיכרון של 3K.

בכנס שאירגנה ישראפרו השת־תפו נציגי משרד האוצר התמ"ס, משלחים, יצואנים, גורמי תחבורה וסחר.

י־ב"מ מול דיגיטל: השוואת מספרים

י־ב"מ העולמית דיווחה על גידול בהכנסותיה בשלושת הרבעונים הראשונים של 1986 ב־4.5%. דיגיטל מדווחת על גידול של 26% במכירות, ברבעון שהסתיים בספטמבר.

אלא שאחוזים, כידוע, אינם אומרים הכל. כדי להמחיש את המתרחש בעולם המחשבים — הנה ההשוואה הבאה, המתבססת על נתוני שתי החברות:

	י־ב"מ		דיגיטל	
	רבעון שהסתיים בספטמבר 86	רבעון מקביל 85	רבעון שהסתיים בספטמבר 86	רבעון מקביל 85
רווח לאחר מס	1,077	1,474	182.5	
רווח למניה	1.76	2.40	1.37	0.60
הכנסות	11,910	11,698	2,038	1,624

אירו־רובוט במנהרת הרוח של פולקסווגן

מהנדסי מנהרות־הרוח בתעשיית הרכב נמנים עם מהנדסי הפיתוח הדקדקנים וה"קטנוניים" שבין מהנדסי תעשיית הרכב: הם מסוגלים להשקיע מאות שעות עבודה ומחקר כדי להפחית את מקדם הגרר של מראות הצד ב־0.001 ולאחר שיצליחו במשימתם יראו בה הישג הראוי להתגבר בו. בעלי הרכב, שיסעו ברכב, שבה עמלו להקטין את התנגדותו לרוח, אף אינם יודעים איזו כמות של דלק חסכה להם דקדקנות זו ומה תרומתה להקטנת הרעש במכוניתם.

מהנדסים אלה זקוקים לאמצעי מדידה לשם חישוב הלחצים הנוצרים על מרכב המכונית בשעת מיאוצה המהיר, מדידת מהירות זרימת האוויר על הגוף זה והיצר הזורים ומשפיעים אלה על התנהגות המכונית, אשר יצרה אותן תופעות.

אחד הפיתוחים האחרונים של מהנדסי מנהרת־הרוח של חברת פולקסוגן הוא "אירו־רובוט", אשר פותח על בסיס רובוט תעשייתי, המתפקד באולמות ההרכבה של המפעל, ועל עגלת שינוע ללא נהג. המופיעה חלקי רכב מרובוט לרובוט תוך ניווט עצמי האוטומטי אל רובוט הפנוי לעבודה. ה"אירו־רובוט" נע לאורך רחבת המדידה של מנהרת־הרוח ומנווט אוטומטית על־ידי קרן לייזר.

החלק המודד ברובוט הוא זרוע ארוכה, קלה במיוחד, עמידה ביותר בפני לחצים ואשר הרכבה על הרובוט במקום, שבו בודד־כלל מורכב המתקן המכולא תפקיד כלשהו על קו הייצור בייתנוך, הנוהה ובר. תנועתו של הרובוט לאורך רחבת המדידה, אף מתוצה לה, מסלקת את החשש שהרובוט ישפיע על זרימת האוויר המלאכותית על הרכב ויעוות בכך את תוצאות המדידה, החייבות להיות מדויקות לחלוטין.

יעילות הרובוט כבר הוכחה בפיתוח אודי 80 החדש: הוא מסוגל לערוך תוך 10 דקות 100 מדידות של מערבולות, המוצרות מאחורי רכב נוסע.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

יהודית יוכטמן

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"ח חשון תשמ"ז
30.11.86 בשעה 2.30 אחה"צ
בבית העלמין בניר צבי.

המשפחה המתאבלת

בננו האהוב

מתיא

איננו

הלוויה התקיימה ביום שישי כ"ז חשון תשמ"ז 28 לנובמבר.

גילה (להב) וחיים ארנד

נא להמנע מביקורי תנחומים

לידי לשכת המסחר ישראל – אמריקה הלטינית ספרד ופורטוגל

מר אלכסנדר יוכטמן ומשפחתו

משתתפים בצערכם על מות רעייתך

יהודית יוכטמן

הלוויה תיערך היום יום ראשון בשעה 14.30.
בבית העלמין שבמושב ניר צבי (על ידי רמלה).

לשכת המסחר ישראל־אמריקה הלטינית ספרד ופורטוגל.

למשפחת כרמל

אתכם באבלכם הכבד במות ראש המשפחה

השופט **ישראל כרמל** ז"ל

איש יקר רוח

משפחות: אשר, לויט, נרקיס, צ'רנובילסקי
דיירי הבית רח' שטריקר 5 ת"א

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של אמנו

לואיז יוסף

המשפחה

נא להמנע מביקורי תנחומים

למשפחת יוכטמן

אתכם באבלכם על מות הרעייה והאם

יהודית

ועד מושב ניר צבי

לחברנו **קידר שמעון**
(אגד תיור גמל תעופה)

אתך באבלך בהילקח האב

טוביה ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

עדנה טל

משתתפים באבלך במות

אמך

החברים לעבודה

חברת יהודי איטליה לפעולה רוחנית

מודיעה בצער וביגון על פטירתו של החבר

הרב פרופ' **אוגוסטו סגרה**

ומשתתפת בצער המשפחה

הועד

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

חיים טריסר והמשפחה

על מות **האחות** ז"ל

רק בלוח העיר!

מהפכה גדולה במודעה הקטנה:

לא מכרת לא שילמת

פרסם עד שתמכור
אבל...
אם לא תמכור בתוך חודש - תקבל את כספך בחזרה!

מוכר מכונית? דירה? מחפש עובדים?
עכשיו, בלוח העיר, אתה יכול רק להרויח
כי המבצע החדש של לוח העיר הוא מהפך אמיתי!
אתה משלם 42 ש"ח בלבד (פחות מכל הלוחות האחרים),
ומודעתך מתפרסמת שוב ושוב בעתונים:
העיר (העתון הנקרא ביותר בת"א וגוש דן)
וגם ב: הארץ, חדשות וצומת השרון. אבל...
אם אחרי חודש עדיין לא מכרת, כל מה שעליך לעשות הוא
לצלצל למשרדי הלוח, להודיע שלא מכרת,
וכספך יוחזר לך. לוח העיר מוכר מהר. בזאת אנחנו בטוחים, לכן
רק לוח העיר יכול להציע לך הצעה מתפכנית כזו.
עכשיו בלוח העיר - מרויחים בלבד.

לוח העיר

זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון: 03-371261

כלכלה ועסקים

איכות מחשבים — מעבר מהפסד לרווח

הירידה בהוצאת המימון שיפרה באופן מהותי את התוצאות ★ קיימת אפשרות לניגודי אינטרסים בין בעל עניין בחברה לבין החברה עצמה

דו"ח על דו"ח / יצחק עזר

תמצית מאזן מאוחד ליום 31.3.86

(באלפי דולרים)

רכוש שוטף	1,547	התחייבויות שוטפות	1,035
רכוש קבוע	387	התחייבויות ז"א	651
רכוש אחר	80	עתודות	50
		הון עצמי	278
	2,014		2,014

תמצית דו"ח רווח והפסד

(באלפי דולרים)

לשנה שנסתיימה במארס

	1986	1985
הכנסות	6,379	6,406
רווח (הפסד) לפני מס	151	(405)
רווח (הפסד) נקי לשנה	141	(323)

הכותב נמנה עם כלל חברי בית להשתתפות באחד מרישומי הבורסה.

איכות מחשבים הוחלה פעילותה כבית תוכנה ולשכת שרות, בעיקר למחשבי יר"ם גדולים ובינוניים. התכנה העיקרית שפותחה ושווקה על ידי החברה הינה תכנה פיננסית, הכוללת ניהול מלאי והמנות ("שר־וקינג"). בשנים האחרונות הוסבה התכנה לשמוש במחשבים אישיים. לחברה היה זיכיון בלעדי לשווק תכנת עיבוד תמלילים, אשר פותחה על ידי בעל עניין בחברה. נוסף על תוכנות אלה, פיתחה איכות מספר מוצרי תכנה, בעיקר עבור לקוחות ועל פי דרישתם.

מוצרי התכנה המפותחים ומשווקים על ידי החברה מותאמים למחשבי יר"ם ותואמיהם. כמובן, שירידה בחלקה של יר"ם בשוק המחשבים הבינוניים והגדולים תשפיע על מכירות התכנה של החברה.

החברה גם עוסקת בשיווק ומכירה של חמרה, בעיקר מחשבים אישיים של יר"ם וציוד היקפי לאותם מחשבים. החברה גם נותנת שרות למחשבים אלה. ביחד עם המחשבים האישיים מוכרת החברה תוכנות לאותם מחשבים, גם כאלה שלא פותחו על ידה (כ־2/3 ממכירות התוכנות).

להחברה לשכת שרות הנותנת שרותי עיבוד נתונים ללקוחותיה. להחברה 10 לקוחות, שהגדול מהווה כ־40% מהיקף מכירותיה. לשכת השרות מופעלת באמצעות ציוד של חברה אחרת, המקבלת כ־35% מתקבולי לשכת השרות תמורת הציוד ושרותי קלדנות.

מתוך הכנסות החברה המסתכמות בכ־6.4 מיליון דולר לשנה (בשנתיים האחרונות) כ־4.4 מיליון דולר הינן תמורות ועמלות ממכירת חמרה, בעיקר מחשבים אישיים. יתר ההכנסות הינן ממכירת תכנות (כ־1.6 מיליון דולר) ומלשכת השרות ומתן שרותי אחזקה (כ־0.4 מיליון דולר). התחרות הרבה במכירת חמרה, ביחוד עם ירידת המחירים המתמשכת בתחום זה, הביאה לשינוי מגמה בהכנסות החברה. החברה מנסה להגדיל את מכירות התכנה, שם הרווחיות גבוהה יותר לטענתה, ואכן בשנת 1985/6 הצליחה להגדיל את מכירות התכנה בשעור של 60% בהשוואה לשנה הקודמת, כשבמקביל חל קיטון במכירות החמרה.

החברה והחברות הבנות שלה מעסיקות כ־60 עובדים. 11 מהם עוסקים בפתוח תוכנה. בנוסף, מעסיקה החברה יועצים לפיתוח תכנה, שאחד מהם הינו בעל עניין בחברה.

רווחיות ונזילות

החברה עברה מהפסד נקי של כ־324 אלף דולר בשנה קודמת לרווח של כ־141 אלף דולר בשנה שנסתיימה במארס 1986. נראה, כי הסיבה העיקרית למעבר מהפסד לרווח הינה ירידה משמעותית בהוצאות המימון של החברה. ירידה זו נבעה בעיקר מתרומת הון נוסף לחברה, של כ־325 אלף דולר בשנה הנוכחית, ומהירידה בעלויות המימון של האשראי הדולרי במונחי מדד.

לחברה עודף התחייבויות על נכסים דולריים בסכום של כמיליון דולר. עקב הקפאת שער החליפין בשנה האחרונה, התחייבויות אלה נשחקו במונחי מדד ואת גם אם נקח בחשבון את הריבית הדולרית שנשלמה על אותן התחייבויות. כתוצאה, קטנו הוצאות המימון של החברה ובעקיפין גדל הרווח.

גורם נוסף שהביא להקטנת הוצאות המימון הנו הקיטון במשך כת היתר ההתחייבויות לזמן קצר שנתקבלו מבנקים (קיטון של כ־230 אלף דולר בשנה הנוכחית).

נראה גם, כי הגדילה המשמעותית במכירות התוכנות (עליה הוקטנה במכירות חמרה) תרמה גם היא להגדלת הרווחיות בשנה הנוכחית. השנה השקיעה החברה כ־225 אלף דולר מאמצעיה היא לפיתוח תוכנות, שנזקפו כהוצאה.

השנוי ברווחיות נבע, בחלקו לפחות, מאירועים שאינם תלויים בחברה ושעיקרם הקפאת שער החליפין וכן הירידה בשערי הריבית בשנה הנוכחית. שינוי ריאלי בשער החליפין עלול להחזיר את החברה להקטנה של הפסדים.

ההון העצמי המצומצם של החברה מטפיקות לכיסוי השקעותיה ברכוש הקבוע, בעוד ההתחייבויות לזמן ארוך וההתחייבויות השוטפות ממממנות את הרכוש השוטף שלה. הרכוש השוטף של החברה גדל בהשוואה לשנה הקודמת, בעיקר עקב הגידול בתוכנות הלקוחות, שעלו השנה בכ־425 אלף דולר. לגידול בתוכנות הלקוחות לא התלוותה עליה מקבילה במכירות, שנשמרו ברמה זהה לזו של השנה הקודמת.

עסקאות עם בעלי עניין

החברה שינתה את מבנה הבעלות שלה בשנה האחרונה, על ידי הכנסת בעלי מניות חדשים. עם זאת, חלק משמעותי למדי מפעילותה נעשה עם בעלי עניין, חלקם אותם בעלי מניות חדשים.

החברה קבלה הלוואות וערבויות מבעלי עניין. הלוואות אלה מסתכמות בכ־460 אלף דולר הן צמודות לדולר ונושאות ריבית של 17% לשנה. בנוסף ערבו בעלי עניין לטובת החברה בסכום של כ־650 אלף דולר נוספים. תמורת הערבויות, החברה משפה את בעל העניין בהוצאותיו לגבי אותן ערבויות.

סה"כ הערבויות האשראי שהעמידו בעלי העניין לחברה עולים, איפא, על מליון דולר. כמתצית מהיקף המאזן של החברה. כמובן, שבמידה ובעלי העניין יצמצמו את האשראי או את הערבויות, תהא לכך השפעה מידית על פעילות החברה ועל רווחיותה.

החברה משתמשת בשרותי ייעוץ של בעל עניין בנושא פיתוח תוכנות, תמורתם מקבל בעל העניין כ־25 אלף דולר לשנה. בנוסף, קיבל אותו בעל עניין תמורת שרותיו להנפקה־הרכבת 40 אלף דולר נוספים.

החברה היתה המשווקת הבלעדית של תוכנת עיבוד התמלילים "ארב", שפותחה על ידי בעל עניין והיתה בבעלותו. זכות שיווק בלעדית זו בוטלה והחברה תוכל להמשיך ולשווק את המעבד ככל משווק אחר. עם זאת, התחייב בעל העניין שלא למכור את המעבד בתנאים טובים מאלה בהם הוא נמכר להברה. לחברה מצויה התחייבות שלא לשווק מעבדים אחרים, ולפתח מוצרים דומים, לכל עם מעבד זה ולא עם מעבדים אחרים. מוצרים אלה ישתתפו בסיוע בעל העניין.

החברה, אם כן, מבצעת פעילות באותו תחום עיסוק עם בעל עניין בחברה המפתחת מוצרים בשיתופו. יותר מכך, לחברה התחייבות לשווק מוצר של בעל העניין ולא לשווק מוצרים מתחרים לאותו מוצר. קשה לדעת, איך יפתרו בעיות של ניגודי אינטרסים בין השניים במידה ויהיו.

הנפקה לציבור

החברה פירסמה תשקיף להנפקה לציבור של כ־30% ממניותיה הנכרת במיליון דולר. מחיר ההנפקה מבטא שווי חברה של כ־3.3 מיליון דולר כולל כספי ההנפקה. הנפקות פרטיות שבוצעו החברה ערב ההנפקה לציבור, לגופים שונים, התבססו על שווי חברה נמוך יותר, שהיה במקרה אחד 2.5 מיליון דולר ובמקרה שני שווי של 0.5 מיליון דולר. יש לציין, כי בעת רכישת המניות העמידו רוכשים אלה הלוואות וערבויות לטובת החברה.

ההנפקה אושרה חרף המלצת ועדת ני"ע

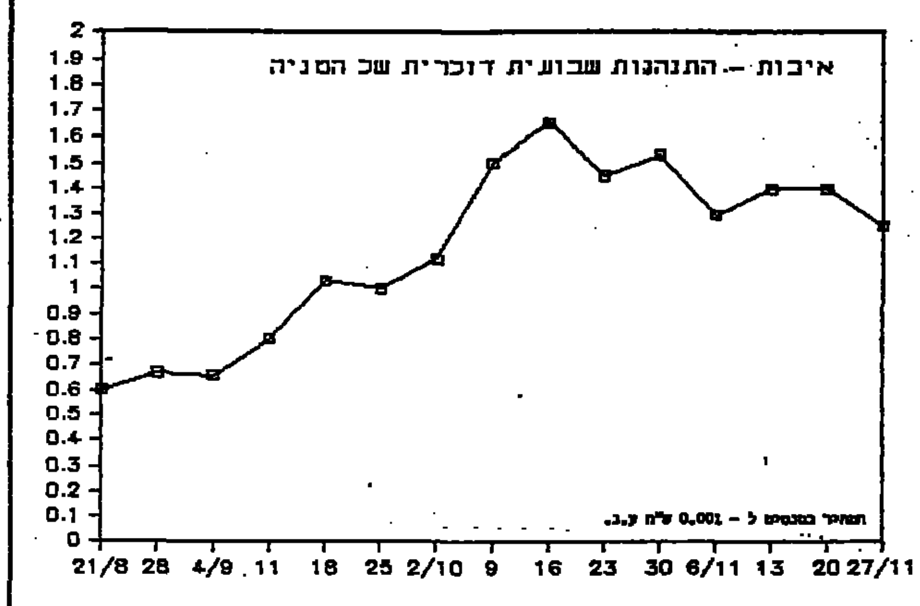

מאת יהודה שרוני

באוגוסט השנה ביקשה איכות מחשבים לגייס מיליון דולר תמורת 30 אחוז ממניותיה. ועדת ניירות ערך שרנה בהנפקה, המליצה לחברי הועד הפועל שלא לאשרה, הגם שהחברה עמדה בתנאי הגיוס הקבועים בתקנון הבורסה.

חברי ועדת ני"ע סברו כי להחברה אין רקורד עסקי מספק, והיא צריכה לפעול פרק זמן נוסף, כדי לוודא שהצלחתה אינה מקרית.

הועד הפועל של הבורסה, בהחלטה נדירה, החליט לפעול בניגוד להמלצת ועדת ני"ע ולאשר את ההנפקה. להנפקה התקבלו 624 הזמנות, בתמורה כספית כוללת של 4.5 מיליון דולר, וכל מזמין קיבל 26 אחוז מהזמנתו.

מיד עם רישום המניות למסחר, החל תהליך איסוף איטי של המניה, על ידי איש העסקים מניה שפירא, שפעל באמצעות בנק לאומי ובנק אמריקאי ישראלי. מספר שבועות לאחר מכן, החלה המניה לעלות כלפי מעלה בצורה תלולה, עד שבאמצע אוקטובר, הגרשים לאחר רישומן למסחר, היה מחירן גבוה ב־177 אחוז לעומת מחיר ההנפקה.

בעלי השליטה באיכות הם עמק טכנולוגיה, יישום החזקות ועמי גרינברג, המחזיקים כל אחד כ־14.12 אחוז מהמניות, עליהם הסתדר אבי סיוקקין המחזיקים כל אחד ב־7.86 אחוז מהמניות, שלומי לוסן גר עמיד וגגד שמרון, המחזיקים כל אחד 4.7 אחוז מהמניות.

יתרת 29.42 אחוז מוחזקים על ידי הציבור הרחב. בעלי העניין לא יכלו לבצל את עליות השערים ולמכור את אחזקותיהם, מכיוון שעל פי התשקיף הם התחייבו להקפיא את אחזקותיהם במשך שלוש שנים.

בשבועות האחרונים, התמוסט שערה של מניית איכות, והגיעה למחיר של 1.25 מגם למניה, ראה הגרף שהכינה "מיטב".

חברי הבורסה זועמים:

נדרשים לשלם חצי מיליון דולר להקמת מערכת המידע

מאת יהודה שרוני

הבורסה דורשת מחבריה, סכום נוסף על סך חצי מיליון דולר, כדי להקים את מערכת המידע הממוחשבת. דרישת הבורסה עוררה תרעומת בקרב החברים שטענו כי לא יעלה על הדעת שהבורסה תבוא כל העת בדרישות לתקציבים נוספים.

דיון בדרישת הבורסה התקיים ביום ו' האחרון, והוצהרה היא שמערכת המידע תושלם לקראת חודש ינואר 87.

ועדת המידע, שהוקמה לצורך הכנת התשתית הממוחשבת, קיבלה את פירוט ההוצאות: הבורסה השקיעה בתשתית בשנת 1986 192 אלף דולר, והסכום הנוסף — חצי מיליון דולר — דרושת הבורסה לשם מימון העסקתו של כח אדם ב־1987 לפי הפירוט הבא:

- 5 כלכלנים לעיבוד המעדך
- 1 מפעיל
- 3 מתכנתים

הבורסה מציעה שכל חבר בורסה ישלם 250־350 דולר עבור כל מסוף שיהיה בשימוש, כשהבנקים הגדולים מבקשים מסופים בכמויות הבאות:

- בנק לאומי: 50 מסופים
- בנק הפועלים: 50 מסופים
- בנק דיסקונט: 50 מסופים
- הבינלאומי: 20 מסופים
- מזרחי: 20 מסופים

על פי התכנית, יקבלו גם חברות הברוקרים מסופים כאלה, וכן משתמשים מהציבור הרחב, שיאלצו לשלם סכום גבוה יותר עבור כל מסוף.

קריית הפלדה תשקיע 2 מ' דולר במערכת שקילה וספירה אוטומטית

המפעל בעכו יהפוך עקב כך לאוטומטי לחלוטין

מאת יונתן שרמן

קריית הפלדה עומדת להשקיע סכום של 2 מיליון דולר בהתקנת מערכת שקילה, מדידה וספירה אוטומטית במפעלה בעכו, אשר יהפוך את קו הייצור שם לאוטומטי לחלוטין.

תחנת האריזה והשקילה כיום הינה תחנה ידנית ובעבר נרשמו בה תקלות רבות בכל הקשור לשקילת ומדידת המוטות לבניין המיוצרים על ידי המפעל.

עם השלמת השקעה זו תהווה מערכת הייצור של המפעל בעכו אוטומטית לחלוטין מבקרות התכת הגרוטאות ועד אריזת ושקילת המוטות המוגמרים.

השקעה זו הינה האחרונה בסדרת השקעות שבוצעו עד עתה במפעל קריית הפלדה בעכו ושנועדו להביא את המודרניזציה של המפעל. במשך השנים האחרונות השקיע סכום של 12 מיליון דולר בחידוש קווי הייצור של קריית הפלדה וכיום השאר התקן במפעל תנור עם מערכת הונה אוטומטית, שנחשב מהמתקדמים בעולם.

קריית הפלדה מתכוונת להשקיע עוד השקעה אחת גדולה בקו ייצור זה בעוד כשנתיים. השקעה זו בסך 6 מיליון דולר תביא לשינוי שיטת היציקה. כיום היציקה נעשית לדלי, אשר מתמלא מידי פעם ולכן קיימות הפסקות בפעילות. המערכת החדשה שתותקן במפעל תהיה מערכת בה דלי היציקה מתחלף כל הזמן ומאפשר יציקה רצופה ללא הפסקות.

הברוקרים התקיפו את יו"ר דירקטוריון הבורסה

על הצעתו לקבל גם קרנות נאמנות כחברי בורסה

ששטל — יישום בייסקי

מאת יהודה שרוני

יו"ר דירקטוריון הבורסה חיים ששטל, זכה בסוף השבוע להתקפה אישית חסרת תקדים מצד חלק מחברי הדירקטוריון, בעת דיון בנושא קבלת קרנות נאמנות כחברי בורסה.

ששטל החליט להעלות את הנושא, מתוך כוונה לפעול לצמצום ניגודי האינטרסים העשויים להיווצר בין הלקוח לבין קרן הנאמנות, מהלך העולה בקנה אחד עם המלצות ועדת בייסקי.

התנגדות הגיעה — כצפוי — מכיוון חברות הברוקרים שרתמו מועמ על ששטל לא נעקן בהם.

אחד מחברי הדירקטוריון הטיח לעבר ששטל: "אם אינך יודע לשתוק או תתפטר". כוונת אותו חבר דירקטוריון היתה לכך ששטל העלה את הנושא בצורה פומבית, ללא התייעצות מוקדמת עם חברי הבורסה.

כל אותה עת הצריך ששטל להחריש והסתיר: "אני מעדיף שלא להגיב על מנת שלא לחסום את האווירה".

אחד מחברי הדירקטוריון הציע להוריד את הנושא מסדר היום, אך בסופו של דבר הוחלט לאחר שעתיים של חילופי דברים קשים, לדחות את הדיון בנושא לתחילת ינואר בשנה הבאה.

דיון מתמשך זה, מגע דיון בנושאים עקרוניים השנויים במחלוקת בהנפקת ניירות ערך להבורה, העלת עמלות המינימום של חברות הברוקרים, הנפקה בלי פתר, הקפאת המניות באמריקה, מחיקת מניות חברות השואל מהבורסה, ויותר על התחשבנויות בכלי אותר הבשרי זה.

התעשיה האווירית חוסכת: לא מאפשרת משיכת ציוד משרדי

מאת יונתן שרמן

התעשיה האווירית נקטה צעד נוסף להקטין את עלויותיה ואין היא מאפשרת משיכת ציוד משרדי ממחסניה. למעשה כל המחסנים של התעשיה האווירית סגורים בפני העובדים למעט המחסנים המשמשים להספקת חומרי גלם וחלקים לפעילות התפעולית השוטפת של החברה.

התעשיה האווירית צמצמה גם את מספר השעות הנוספות המוקצבות לעובדים, צמצמה עלויות במרבית החטיבות ופעלה לייעול מערכות.

יצויין, כי התעשיה האווירית נוקטת גם צעדים להקטנת מצבת כח האדם בחברה בכמה מאות עובדים על ידי תוכניות פרישה מרצון ופיטורי עובדים זמניים.

במפעלי ים המלח זועמים: פעיל פוליטי מחליף פרופסור לכימיה

מאת יונתן שרמן

מינויו של סילבן שלום, יועץ התקשורת של השר יצחק מודעי, לדירקטוריון מפעלי ים המלח, אושר בימים אלה. שלום מחליף בתפקיד זה את פרופסור מיכאל אלבק, נשיא אוניברסיטת בר־אילן שהוא גם פרופסור לכימיה. מינוי זה אושר על ידי שר האוצר משה נסים לפני כחודש.

במפעלי ים המלח נמתחה ביקורת חריפה על המינוי, אשר מעיד על צעד נוסף בפוליטיזציה של מערכת "כימיקלים לישראל" חברת האם של מפעלי ים המלח.

העורך: נחמת שמושלר

המפקח על הביטוח נלחם בכוחות השוק

דרורי ל"הארץ": במקרים חמורים יועמדו מנהלי החברות לדין פלילי ויידרש עונש מאסר

מאת אריה לביא

המפקח על הביטוח במשרד האוצר מתכוון להרחיב את הביקורות בחברות הביטוח כדי לבדוק אם אין חריגות מתעריפי הרכב החדשים שהונהגו לאחרונה.

הממונה על שוק ההון המפקח על הביטוח במשרד האוצר, יהודה דרורי, אמר בשיחה עם כתב "הארץ" כי ברצונו למצות את הדין עם חברות שיפרו את התקנות שנקבעו ויתגלו כמתעריפים — כולל שלילת רשיונות והעמדה לדין פלילי.

בביקורת הראשונית שהמפקח ערך לאחרונה בחברות הביטוח ארדם התגלו מספר חריגות, כאשר החברה נתנה הנחות גבוהות לעוברי קופת חולים. בשלב זה פרט הוחלט במשרד המפקח כיצד לנהוג בחברות.

את הביקורות בחברות יערוך איליה צבטלר ממשרד המפקח על הביטוח. צוותי הביקורת נושאים תעודות המסכה מטעם המפקח. על פי התקנות, הוחלטה על ידי שר האוצר הובה על חברות ביטוח להקפיד על מכירת ביטוחי רכב בתעריף שאושר לחברה על ידי המפקח על הביטוח.

שר צרפתי לסחר חוץ ידון בשיתוף פעולה תעשייתי

מאת יונתן שרמן

מישל נואר, השר לסחר חוץ של צרפת, יהיה היום אורח התאחדות התעשיינים וייתועד עם נשיא ההתאחדות דב לאוטמן וראשי ההתאחדות על האפשרות לשיתוף פעולה תעשייתי.

לשיחות אלו יצטרפו עוד 8 אנשי עסקים המתלווים לשר הצרפתי והמייצגים מספר מפעלי תעשיה עקיים בצרפת בתחום האלקטרוניקה. הרובר טיקה ועוד.

בין השאר ידונו באפשרויות להגדלת הייצוא הישראלי לצרפת, שהסתכם ב־500 מיליון דולר בשנת 80' ל־263 מיליון בשנת 85' המהווה כיום רק 4.2 אחוזים מכלל הייצוא הישראלי.

הודעה לציבור

מזמיני SUBARU 1987

נוכח הידיעות וההודעות המטעות מצד גורמים שונים — אנו מודיעים כי ניתן להזמין את מרבית דגמי סובארו, לשנת 1987, ולקבל את המכונית בתוך זמן קצר.

מזמיני סובארו 1987

שישלמו את מלוא מחיר המכונית המוזמנת

יקבלו את הדגם המוזמן תוך 2 – 3 שבועות

מיום ביצוע התשלום במלואו.

הודעה לבעלי מוניות ובתי־ספר לנהיגה

בעלי מוניות ובי"ס לנהיגה המזמינים סובארו 1987 יוכלו לקבל את המכונית מן המלאי.

תודתנו נתונה לכל לקוחות סובארו המסורים.

בברכה,

הנהלת יפנאוטו בע"מ

תל־אביב, רח' יצחק־שדה 28

גזור ושמור!

הודעה לצרכני החשמל

ברעננה, כפר סבא, רמת השרון, הרצליה והישובים האחרים באזור:

מספר הטלפון של משרדנו ברעננה מוחלף.

החל מיום שישי, 28.11.86 מספר הטלפון החדש של משרד אזור רעננה:

052-911111

באמצעותו נשמח לעמוד לשירותכם בנושאים של:

- תיקון תקלות באספקת החשמל
- בירור חשבונות חשמל
- חוזים חדשים
- החלפת צרכנים
- החזרת זרם שנותק בגלל אי־תשלום.

לשירותכם,

חברת החשמל לישראל בע"מ

מדפסת שעורכי דין אוהבים ...
רואי חשבון מעריצים ...
ויועצים כלכליים מוכרחים ...

brother TWINRITER 5

פותחה במיוחד עבור עורכי דין, רואי חשבון, משרדי ייעוץ ואחרים. 2 ראשי הדפסה הפועלים בנפרד או ביחד מאפשרים הדפסת סיסמות מהירה, הדפסת איכות, גראפיקה, סימנים מיוחדים, ומה לא...

TWINRITER 5 מתחברת למרבית המחשבים האישיים, כולל IBM PC ותואמיו.

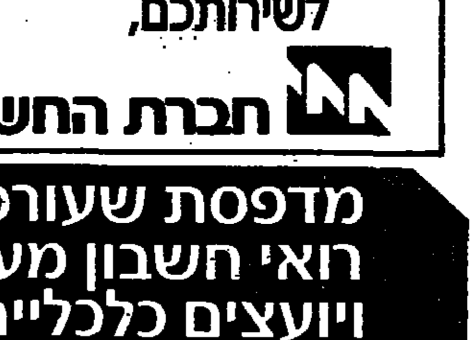

עכשיו במבצע 3 תשלומים ללא ריבית!

brother העתיד בקצה אצבעותיך

נציגים בלעדיים: אמפיסל ישראל בע"מ בית אמפיסל, רח' צפעל 3, קרית אריה פ"ת 49511 טל' 03-9225921
ניתן להשיג את מדפסות BROTHER אצל כל משווקי IBM PC ומחשבים עסקיים אחרים.

למערכת מחשבים רב משתמשים XENIX 5

קח TANDY 3000 HL

המחשב העסקי האמריקאי

מבצע 4444 ... החסכון שלך שווה 2,300 ש"ח

מחשב P.C./AT במחיר P.C./XT !!!

המבצע – עד 31/12/86 או עד גמר המלאי • המחיר לא כולל מע"מ

מ.ל.ל. מערכות מחשבים בע"מ רח' הבונים, 9 ר"ג, ע"י גשר המלכה טל. 7519511 (16 קוים) * מ.ל.ל. ירושלים טל: 02-244107 * מ.ל.ל. חיפה טל. 04-533740 * חיפה לרגו לרגו חפה בע"מ טל. 04-338090

מכאן من الاعلى

صكرا من الأهل

מכתבים למערכת הארץ

מדוע טונגה

במאמר המערכת של "הארץ" (21.11) על ביקור הנשיא במזרח הרחוק, נאמר בין היתר: "הביקור בטונגה נראה מיותר".

מרגע שהוחלט, כי יש למדינת ישראל עניין מדיני וכלכלי בפיתוח קשריה עם מדינות האיים של אוקיאניה, היה עלינו להכיר בעובדת יסוד: יש להתייחס למדינות אלו כאל משפחת עמים מתואמת, המחולקת לשלוש קבוצות אתניות: מלנזים, פולינזים ומיקרונזים. כדי להבטיח קשר יציב, ידענו שחשוב ליצור מגע עם לפחות מדינה אחת מכל קבוצה.

בעייתנו היתה, כבואנו להמליץ לנשיא על המדינות שרצוי לו לבקר בהן, לחץ הזמן והמעמסה הפיזית הכרוכה במסע הארוך והמורכב מאוד בלאו הכי.

בחרנו, על כן, להמליץ לנשיא להיענות להזמנת פיג'י — כנציגת מדינות המלנזים, טונגה כנציגת הפולינזים ואיי מרשל כנציגי המיקרונזים.

הסיכום לבקר בטונגה נבע מכמה סיבות: בטונגה התרכזו בחודש האחרון פעילות מדינית וכלכלית של האיזור. בטונגה ניהלו האמריקאים מו"מ עם 16 מדינות האזור בנושא זכויות הדיג. בבירת טונגה, נוקו אלפה, נחתם ב־20 באוקטובר האחרון ההסכם בין ארה"ב לבין כל ארצות דרום הפסיפיק בעניין זכויות הדיג.

טונגה שוכנת בקרבת מקום לפיג'י, כך שהנסיעה לשם (שעת טיסה אחת) לא הגדילה הוצאות הסיור ולא הקשתה על התוכנית.

תוצאת הביקור בטונגה היתה לא רק התרומה המקווה למערכת היחסים הרב־צדדית עם ארצות האיזור. גם במישור הדו־צדדי הונח הבסיס לקיום משמעותי, בעיקר בתחום הכלכלי, לאינטרסים של מדינת ישראל.

ואמנם, באמצעי חודש דצמבר הקרוב יגיע לארץ שר החוץ והביטחון של טונגה.

אהוד גול
דובר משרד החוץ
ירושלים

האלמנות כמקדם מכירות

ספרה של עדנה שבתאי, הרואה אור בימים אלה, מעורר סקרנות רבה וזוכה לתהודה רבה — שמקורה בעיקר בעובדה שהמחברת היא אלמנתו של סופר חשוב.

ללא מות בעלה, ספרה, אילו התפרסם, היה מגיע אל מדפי הספרים בחשאי, בקול דממה דקה — כפי שמגיעים אליהם ספרים רבים, והם חשובים וראויים. אולם עדנה שבתאי איננה מסתפקת בכך. על עטיפת ספרה אנו רואים את תצלומה על רקע חדר העבודה, מדפי הספרים ושולחן הכתיבה של המנוח — היא עצמה מספרת, ללא שמץ מבוכה, כי הספר נכתב באותה מכונת כתיבה ועל אותו שולחן עבודה שבהם כתב "יעקל'ה" את ספריו. כאילו דרך המכונה והשולחן היא סופגת ולו קמצוץ מיכולת הכתיבה שלו.

שימוש מופגן ובוטה בשמו ובזכרו של שאר־בשר חשוב ומפורסם היא תופעה שקשה לרחוש לה אהדה. כך הכלל, במיוחד כשמדובר ביעקב שבתאי. שבתאי, כפי שדמותו מצטיירת, היה אדם שהמינוריות והאנדרסטייטמנט היו קו מרכזי בהתייחסותו אל העולם ואל עצמו, שהיה רחוק מפוזה ומפומפוזיות ושעד יומו האחרון, כפי שנכתב, לא ראה את עצמו כסופר. לכן, יש לשער כי מסע יחסי־הציבור הוושפני, הרעשני והוולגארי של אלמנתו גורם לו להתהפך בקברו יותר מפעם אחת.

יהושע וייץ
ירושלים

אי אפשר לסמוך עליהם

איך אפשר לסמוך עליהם לא מכבר תועד על המרקע סיפורו של הסוכן סף שמסר סודות לאהובתו; פרופיומו זעזע את הממשל בפרשה דומה, ועכשיו ארצ"ה, גם הוא בריטי, הסתבך בעניין מאותו סוג, וזו רשימה חלקית בלבד. עתה גם אחד משלנו, האגוג, נפל בפח העתיק של לחישות אהבה. אפילו על בוגרים כבר אי אפשר לסמוך.

כל זה מוכיח שוב שגברים הם, כנראה, יצורים מאוד רגשניים, לא יציבים, פטפטנים ומתקשים לשמור על סוד, קל להשפיע עליהם, שיקוליהם אינם אובייקטיביים, הם לא עומדים בפיתויים, והנטייה המינית־פשטנית עלולה להכריע גם את האריות שבהם. האם אין אלה טענות הנשמעות בדרך כלל נגד הנשים?

לי נראה שלפחות מבחינת האופי הגברי הפגיע אין עוד הצדקה למונופול הגברים על הנהגת העולם.

ש.ב. מאייר
חיפה

1.12.86
בוגרשוב נפתח

גלריה לאמנות טובה
מועדון לאמנות ואמנים
דיונים בנושאי ארכיטקטורה,
ספרות ומוסיקה
ערבי קולנוע ווידאו־ארט
קפה

BOGRASHOV
בוגרשוב

מועדון אמנות וגלריה
רח' בוגרשוב 60, ת"א טל: 03-280807
הגלריה על שם אביה פפושדו

לא שותף להזדעזעות

איני שותף להזדעזעות הצדקנית מפרשת מסירת הנשק לאיראן על פי בקשת האמריקאים. מי שמקבל מהם 1.8 מיליארד דולר סיוע מיוחד, וגורם לעם ישראל לחיות די בנעימים למרות מחיר התמוטטות הכלכלית וההסתבכות במלחמת לבנון — אומר כן לבקשות האמריקאים לא רק בשמו אלא בשם כולנו, הנהגים, מה עוד שבקשת האמריקאים נראית הגיונית המסאית ובעלת סיכון סביר בהחלט.

מוטב לנו להציג עצמנו כבעלי־ברית לארה"ב, גם בהסתבכויותיה, מאשר להיראות פועלים, כוואסאל שלה או כשוטים וכפויי־טובה. דומה כי השלישייה פרס, רבין ושמיר אינה ראויה לדברי הגנאי המוטחים בה בעניין הזה.

אהוד בן עזר
תל־אביב

כביש דמים ליד טייבה

טרם נמחקו כתמי דמם של קורבנות התאונה המחרידה ביום ראשון, בכביש הדמים ליד כפר טייבה, והנה עוד תאונה קטלנית במרחק מאות מטרים, שקצרה קורבן אחד ושני פצועים.

כביש מסוכן זה, מטול־כרם לכפר סבא, מהווה עורק תחבורתי חשוב המחבר את הגדה המערבית עם מרכז הארץ. יש בו עומס תנועה ניכר, במיוחד בשעות הבוקר ובשעות אחר הצהריים. בשעה שאלפי מכוניות זורמות מהמשולש הצפוני ומהגדה המערבית למקומות העבודה במרכז הארץ, ובחזרה הביתה.

בכביש הזה אירעו בשנים האחרונות כמה תאונות קטלניות. ואולם, המשרדים האחראים לא הסיקו מסקנות ולא פעלו לפיתוח רשת תחבורה מתאימה באיזור. האם לא הגיע הזמן שגם האוכלוסיה הערבית, המשלמת מסים לא פחות מהאוכלוסייה היהודית, תיהנה מפיתוח של רשתות תחבורה?

ד"ר פיבי זהיר
תל־אביב

מה הוא עושה בכלל

יצא קצפו של השר גד יעקובי על העיתונאי אברהם טל, מפני שזה האחרון לא הוציא לו במיתון מעל דפי "הארץ". אולי הגיע הזמן שהשר יעקובי יתאר באוזני הציבור, במה הוא עוסק כשר הכלכלה, ומה היו בפעולותיו במשך השנתיים הראשונות לקיום ממשלת האחדות הלאומית?

משה ברנשטיין
תל־אביב

הוליס
חברה פיננסית ומסחרית נ.ו. אמסטרדם

בהתאם לתנאי ההצעה של תעודות השתתפות רשומות על שם, נשאות ריבית משתנה, בהלוואה אשר הוליס נתנה לסוכנות היהודית לא"י לפרעון בשנים 1983—1993 (הלוואה 33), נקבע שער הריבית אשר תשולם ביום 1 ליוני 1987 עבור התקופה: 1 לדצמבר 1986 עד 30 למאי 1987 ל־6 1/2% לשנה.

לוקסאינווסט ס.א.

חיפוש נעדרים

גברת יוכבד אזנברג, נולדה בולומין (פולין) ב־10 ליוני 1910, גרושה מנישואיה הראשונים לאריה פייקין מתגוררת 75009 פאריס, סראוויז 11, 11, Cite Trevise.

וגברת רוז הופמן שנולדה בנים ב־26 באפריל 1943, גרושתו של מר אונר, מתגוררת ב־75020 פאריס, רחוב ארנסט לאפאור 3.

הגישו בבית הדין לערכאה עליונה בפריס בקשה להצהיר על היעדרותו של מר אריה פייקין שנולד ב־1905 בפולין, ושמקום מגוריו הידוע האחרון היה ב־1932 בתל־אביב, (ישראל) בוגרשוב 34 ומרבי 5.

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

[illegible]

קבלת מודעות 24 שעות
ברחוב
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל"הארץ"
הפנקס האדום / חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב"רתוק" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 246363 239952

קולנוע / רחל גורדין

סצנת שכרות ארוכה מדי ב"אונטי פופולר"

ישראלי מכוער, מצרי יפה

"אונטי פופולר", קולנוע גורדון, ת"א

הבחירה בסרט "אונטי פופולר" לייצג את ישראל בתחרות פרס ה"אוסקר", היא מעשה תמוה ביותר. זהו סרט מגמתי, אנטי ישראלי, המציג מצרים אנושיים מול ישראלים ריקניים וגסי־לב. בכל הפרטים מוצג הסרט כסרט א־פוליטי. אם זה לא פוליטי, מה כן? בניגוד ל"שתי אצבעות מצידון", שכל דמות בו מאירה את הסיטואציה הפוליטית מכיוון שונה — "אונטי פופולר" רואה רק צד אחד: זה של הישראלי המכוער נגד המצרי היפה. הוא מוביל צד זה עד למסקנתו הפשטנית, שהיא רצח הערבי הרגיש והרחום. רק דבר אחד מקומם יותר מסצינת הסיום של הסרט — ההחלטה לשלוח אותו לתחרות ה"אוסקר".

שני חיילים מצרים, ראסן (סוהיל חדר) וחאלד (סלים דאו) תועים במדבר סיני לאחר סיום מלחמת ששת הימים. מפקדם אינו משלים עם העובדה שהקרב נגמר, והם נאלצים להשאירו מאחוריהם, קבור בחולות המדבר. במאמציהם לחזור הביתה הם תועים בחולות, ופוגשים בכמה פרטים מחיילי הצבא המנצח. הישראלי שהם פוגשים עושה את צרכיו על ראפת בית גמרש, ומנגב את אחוריו בעיתון "דבר". הוא מצטלם תוך כדי ירי, בתמונה שתנציח את הבזק הברור. הוא מתנפף לעיתונאי זר המחפש "אקשן" בזירה הנטושה שלאחר המלחמה. הוא אינו שש להשקות במים את המצרים שכמעט גוועים בצמא. הוא לוכד ארנבת ומבקש לצלות אותה על האש. כשהמצרים מצילים את חיי אחד מחייליה, הוא חושד בהם ברצח ונוטל להם בכדור בגב. חייל ישראלי אחד הוא כמעט אנושי. הוא מציל את הארנבת. אך כמה רגעים לאחר מכן הוא דוחף את קנה רובהו לצווארו של המצרי, כדי לסתור את טענותיו בזכות שמחת־החיים.

האחד משני המצרים הוא שחקן תיאטרון. הוא מייצג את איש התרבות. הוא זה שקובר את חברו המת ומתחלל להציל ממוות את אויבו הישראלי. השני הוא איש אדמה שורשי: פשוט, תמים, ורוצה רק לחזור לכפרו בשלום. הישראלים, לעומתם, הם חבורה ריקנית חסרת זהות. הם קיימים בסרט, כמדומה, רק כדי ללחוץ על ההדק ולשלוח את הכדור המצמית את החיים ואת האמונה.

מבחינה טכנית — הסרט מצולם יפה על ידי יואב קוש. הנוף של המדבר מנוצל ליצירת הרגשה של בדידות ומרחבים. הוא מעניק ממדים נלעגים לשני הטיפוסים הנפרדים התועים בו. והפגישה עם חייל האו"ם המת, היושב זקוף בתוך הג'יפ שלו, באמצע המדבר, צובעת את המתרחש בגוון סוריאליסטי. כך גם השמשיה שלו, ששני המצרים הנפרדים נושאים מעל ראשם כמו במופע קרקסי. התמונות של השניים הרבים ביהודה הישראלית, ועוקבים אחריה מרחוק כמה צעדים — יפות. והסצינה בה הם צועדים ושרים יחד את שיר האחווה הקומוניסטי, נושאת הבטחה להתפתחות יותר מעניינת. גם משחקו של סלים דאו, בתפקיד המצרי האנושי, הוא טוב. אך הדיאלוגים שבפי הדמויות אינם אמינים, מה שעושה את המגמתיות שלהם לעוד יותר ברורה.

רפי בוקאי לא רק ביים את הסרט, אלא גם כתב את התסריט והפיק. כתוצאה מכך, כנראה, לא היה מי שירסן אותו כאשר צלחה עליו המוזה. השחקן המצרי, המספר כי גילם את שיילוק בתיאטרון, נושא מונולוגים ארוכים ומייגעים תוך כדי תהליך השתכרותו. קיצור מאסיבי של סצינה זו היה עשוי להועיל לסרט. אך גם זה לא היה מציל אותו מהדרמטיות המגיעה לשיא בסימבוליקה הפשטנית והצורמת של הסיום.

מעניין מה היו השיקולים שהביאו את הוועדה להעדיף את "אונטי פופולר" על "שתי אצבעות מצידון" שהוא סרט הרבה יותר עשיר ומורכב. אולי יש מי שסבר ש"שתי אצבעות מצידון" מציג את ישראל באור לא לגמרי חיובי.

הארץ ממליץ

תל אביב

המכבסה היפהפיה שלי — (דיזנגוף 2) — סרטו של סטיבן פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית ברובע לונדוני, ונוגע בקשר בין הבדלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

חנה ואחיותיה (שחף) — חום, הומור ואופטימיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המחקה את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצוין של מודין או'סאליבן, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פון סידוב.

מלכת הכיתה (סינמה 2) — סרטו של יצחק (צפל) ישורון עוסק באלימות כתהליך שאולי כבר מאוחר לעוצרו. במסווה של "סרט נוער" הוא חושף כמה אמיתות מכאיבות על החברה הישראלית. משחק מצוין של יצחק בן־נר ואלון אבוטבול.

זכרונות אהבה מאירלנדה (צפון) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה. צילומים יפים, ובימוי מסוגנן של ג'יימס אייבורי.

קוברת אורח (פריז) — הבימאית אנייס וארדה עוקבת אחר השבועות האחרונים בחייה של נערה נודדת, שקפאה מקור בדרום צרפת. סרט בעל יופי מגמני. בכיכובה של סנדרין בונר המצוינת.

שתי אצבעות מצידון (פאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתוך קושה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור חברתי אותנטי, והצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת. בבימויו של אלי כהן.

שואה (מדיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזה, נעשה, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חברת הזאבים").

ירושלים

מונה ליזה (סמדר) — ראה דיזנגוף ת"א.
שתי אצבעות מצידון (הבירה) — ראה פאר ת"א
חנה ואחיותיה (כפיר) — ראה שחף ת"א
שואה (תיאטרון ירושלים) — ראה מדיאון ת"א

חיפה

מונה ליזה (עצמון) — ראה דיזנגוף ת"א
חנה ואחיותיה (שביט) — ראה שחף ת"א
זכרונות אהבה מאירלנדה (קריות) — ראה צפון ת"א
קוברת אורח (קרן אור) — ראה פריז ת"א

CAC
קונצרטים
מציג
סדרת העולם החדשה
קונצרט מס' 1
בנקה
אשכנזי
פסנתר
ירושלים
"אודיטוריום רבקה קראון" מוצ"ש 6.12 ב־8.30
כרמיאל "היכל התרבות" יום א' 7.12 ב־8.30
תל־אביב "בית יד־לבנים" יום ב' 8.12 ב־8.30
הרצליה "אודיטוריום מלון דניאל" יום ד' 10.12 ב־8.30
רחובות "ויקס" יום ה' 11.12 ב־8.30
כרטיסים במשרדים הכרטיסים והמוכרת בקופות האולמות.

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 30.11
תיאטרון הבימה:
איזורורה — 20.30
הדוד תנה — 20.30
התיאטרון הקאמרי:
מיכאל קולהאס — 20.30
התיאטרון העירוני חיפה:
מוליר — ת' חיפה — 20.30
איזורורה — ת"א הבימה 20.30
מבוגה להצגות — מועדון חיפה 21.00
לסודה 14

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
17.11.86
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]
מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון - לציון

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 3
קז'ישטוף פנדרצקי
מנצח
ידוויגה גדולנקה
סופרן
מונדרלץ קילברט
מצו־סופרן
ג'והן גילמור
טנור
סטפורד דין
באס
המקהלה הפילהרמונית הלאומית, ורשה
התכנית:
פנדרצקי: רקוויאם פולני
חיפה, אודיטוריום חיפה,
8.30 בערב
סדרה א': יום ב', 2.12.86
סדרה ב': יום ד', 3.12.86
סדרה ג': יום ה', 4.12.86

קונצרט למנויים מס' 4
מנצח, סולנים, מקהלה ותכנית כמו בקונצרט מס' 3 בחיפה
תל־אביב, היכל התרבות
8.30 בערב
סדרה ג': מוצ"ש, 6.12.86
סדרה ד': יום א', 7.12.86
סדרה ה': יום ב', 8.12.86

פילוקלסיקה קונצרט מס' 2
אבנר איתי
מנצח
מיכל שמיר
סופרן
איינברג רוס
מצו־סופרן
כריסטוף הומברגר
טנור
קונסל קואר
באס
זמרי קאמרן
מקהלת האיחוד
התכנית:
מוצרט: קירית, ק' 341
סלייקי: "שכם ברית מילה"
מנדלסון: תהילים, אופ' 31
בטהובן: מיסה בדו מז'ור
תל־אביב, היכל התרבות
יום ג', 9.12.86, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 4
מנצח, סולנים, מקהלות ותכנית כמו בפילוקלסיקה בתל־אביב
חיפה, אודיטוריום חיפה,
8.30 בערב
סדרה ג': יום ד', 10.12.86

קונצרט למנויים מס' 2
שלום רונלי־ריקליס
מנצח
ג'פרי לאנג
גן קרן
התכנית:
בוסקוביץ: סואיטה שמית
מוצרט: קונצ'רטו מס' 2 לקרן
שומאן: סימפוניה מס' 3
חיפה, אודיטוריום חיפה,
8.30 בערב
סדרה ד': יום ה', 11.12.86

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הסתדרות רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד לשעה 7 בבוקר בטלפון מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00; ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים 03-433308, 03-433580
שקמי — שירות רפואי לקט: שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03-7549111 "שקמי" קוד מנוי 222
שח"ר — עזרה ראשונה בטלפון:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958
מרכז מידע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למכורים לסמים "מעגלים"
א' עד ה' 11.00—15.00
ב' עד ד' 16.00—18.00
טל' 228031
רח' מאזר 13 תל־אביב
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 8 (ליד המשביר) טלפון 294869, 03-285822 המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אזור חבות בנושא טלפון בלבד, בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־ 24.00 עד 18.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה:
רח' המגן 26, קומה ג', טל' 04-523-566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.
שירן - שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים: ירושלים, מוקד יום 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
יד ביד - אחות קשבת לילד להורים
תל אביב - לילד 226827 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00 עד 20.00
חיפה והדריה — 229488 מ־20.00 עד 11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב דנה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, אא"ג, אורטופדיה)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב בן פרישמן 66 237326
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
ירושלים בקור חולים שטראוס 5 225141
חיפה שפרינצק דרך צרפת 57 537544
חולון אהרון והמירן 52 889133
בת ים נגי בת ים הנביאים 3 5816671
רמת גן גרמנה ביאליק 58 732237
נתניה קופ"ח מאוחדת ורב קוק 18 44655
פתח תקוה מוסקשרים שטרית 43 909030
הקריות מרכז מבנה שד' ירושלים 29 קרית ים א' 759441

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הבריות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00. בוגרשוב 66 ת"א, טל' 03-281228. חיפה: ימים א' ד' 16.00—19.00 רח' הסטודים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט —
08.03 שעת כושר
08.15 תלמוד — מי ספור מארמיתו
08.40 ספר לספרות (יסודי)
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו — המפתח מכפר אז"ר (ב)
10.10 אנגלית ד'
10.30 פרפר נחמד
11.00 השבת ה' — השבר מהרז
11.15 צרפתית
11.30 באנגלית ה'־ו' — אפריקה
12.00 ספרות (תוכ"ב) — השומר המתמזר
12.25 אנגלית ס'
13.00 אנגלית י'
13.30 מוסיקה — הרכבת מקיפורה
14.00 טלטקסט
14.03 שעת כושר
14.15 בלי מודות
14.45 אנגלית
15.00 האוניברסיטה הפתוחה
16.00 רחוב סומסום
16.30 בית ספר לשוטרים — סדרה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 פסטיגל 85 — ברודווי על הכרמל, מנחים: גדי יגיל, אבי קושניר ו"רוכפים"
18.20 פרס תמשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פתרון
18.45 (ע) הירודים והמציאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 להיט בראש
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 שושלת — סדרה
22.35 כניסה חפשית — מלכוד שנות הארבעים, גיליאן 35—45. שנות משבר או הירבמות מחודשת
23.40 מוסף של יום החדשות

18.30 קתרין (סדרה היסטורית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 מבטשר (סדרה קומית)
21.10 קוסמוס (סדרה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 דאלאס

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משפחות (ערבית)
15.00 סרט (ערבית)
16.30 אי המטמון (ערבית מצרית)
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 הזכובות
18.00 סאנקי (סדרה)
18.30 כפיות של כסף (קומי)
19.00 60 דקות
20.00 תכנית מוסיקלית עם ג'רלברט ופאלינו
21.00 סרט: "גן הנער" עם קלינט איסטווד
22.30 מעשיות משפחות (ערבית)

ירדן ערוץ 6

18.00 כפר בין העננים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בנעימה גינותה
09.00 קונצרט בוקר
12.00 אבנים באולפן
13.05 בנעימה גינותה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סימפוניה — לה מה סול
19.30 מוסיקה קאמרית
20.05 אנציקלופדיה מוסיקלית
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
22.30 מן המקורות
23.00 מחזור יצירות

רשת א'

12.05 בעזרת השם
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
14.45 תגיל בשק — הרזון במוצנה

כריסטו
15.30 עולם המדע
16.05 שאלה של טעם
17.20 האוניברסיטה הפתוחה
18.06 מנחת ערב — הווי ורתי ומסורת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 מושבות ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 תמוז ועץ — "יצירת קשר של התינוק עם סביבתו"

רשת ב'

18.06 מבט מהעולם
18.46 היום בספורט
19.00 חדשות
19.35 עם ישראל — עיונים יהודיים בעולם
20.05 שלום לבדוי — פיוט ותרבות
22.05 ציטוטים ושקרים — שירים על הנושא "אל תשליכני לעת זקנה"
23.05 צלצול שלישי — שבועון

לאמנויות

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 ארמון עתיק — שירים שלא גם לחם
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 כשלוש — עיצות יומית בני סבנור ,הדי צוקר
20.05 החיילים, אנשים צעירים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — נגדים, בבתנ"ך התבונן
22.05 על הרכש ועל הביזנס
23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים
23.55 שירות הנוח — עם הוטשת רות אלמוג
00.05 ציפורי לילה — עם רוני טופו

שידור קבוע

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים
08.05 הנה
09.05 הסיר לא תכשירים עבריים
09.30 מבנקרנעיות משפחה והחברה
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 השכלה ורשת לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 תוכנית בעריכת קישל הגית
09.05 ביקורתית

10.10 כל צבעי הרשתותסטן יומי
11.30 סוף לשלום
12.10 אלף־אלף בב'
13.00 בוקר היהודהרשות המשפחה
14.00 בת צוחק — הווי ההומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים — ושרועים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מסמרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאשר־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פזמונים
09.05 מה, כבר תשעה
10.05 שבעים מי יודע
11.05 שעה הגיטה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 מסנן חוזר
15.05 חדש, חדש חמודש
16.05 הגנה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים ערב—מדע ומוסיקה
07.07 שבע אמס שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחר אחר מזמנים ישראלים
14.05 דרדרי־יומי
15.05 סניפיה יומית
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ־אם

20.05 מאבוקה בבסיס
22.05 על הרכש ועל הביזנס
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — צביטה בלב 4.30, 7.15, 9.30
אופיר — אישה העריכה... לעטול 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — המושיע ולא מכוכבים 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — הרומן שלי עם אנני 11.15
בן יהודה — אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — אונטי פופולר 4.30, 7.15, 9.30
גת — אהבה מבוקשת 5.00, 7.15, 9.30
דיזנגוף 1 — מונה ליזה 11.00, 13.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — המכבסה היפהפיה שלי 12.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 13.30, 4.45, 7.15, 9.40
זקי — צרות גדולות בצ'יינה טאון 7.15, 9.30
חוויות און — הגודפסטר 7.30, 9.30, סרט סקס 12.00
חן — שבט רב המעות 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — חשיפה נעימה 2.30, 5.00, 7.30, 9.45
חן 2 — לנשוק אתמול היום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — צבע ארגמן 6.15, 9.15
חן 4 — הנה פלור נשואה לשניים 11.00, 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
חן 5 — שגו של הבוטס השמיני 11.00, 2.00, 4.25, 7.00, 9.45
ליטור — שומרי הלבנות 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — הגבל הבוטדי 2, 5.00, 7.40, 9.40
לב 2 — בעקבות הגרך 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 3 — צעדים מוזכבים 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — אוחזל 2.00, 5.00, 7.20, 9.35
מדיאון ת"א — "שואה"
מקסים — סילקוד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — חטים ועלים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — מלכת הכיתה 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק — האנשה שלא נגמר 7.00, הסיבה של שכיבית מיקוקים 9.30
פאר — שתי אצבעות מצידון 5.00, 7.30, 9.30
פריז — קוברת אורח 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, לליליה 11.30 בלילה
צפון — זכרונות אהבה מאירלנדה 4.30, 7.00, 9.30
שחף — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — האופן ראפן 5.00, 7.15, 9.30
תמר — כולם נפלו על הראש 7.15, 9.30, מופע השלטון של רוקי 11.45 בלילה
תל־אביב — איש הבנה 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — שבט רב המעות 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — חשיפה נעימה 4.30, 7.00, 9.15
אוריון: אור 1 — הרומאן של אתמול בלילה 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 — שבט של הבוטס השמיני 4.30, 6.30, 9.00
אורנה — הן תנות שן 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — כמשו עד מצוחם 6.00, 9.00, קרונר נגר קרונר 7.30, מנוסי מימון — בזיל 9.45
בנייני האומה — הגנה התורן בפריז 7.00, 9.00
הבירה — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.15
חן — חנה והאחיותיה 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — בעקבות הבמך 7.00, 9.00
מרון — איש הבנה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — מונה ליזה 7.00, 9.15
רון — הגבל הבוטדי 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — שואה חלק א' 1.00, חלק ב' 6.30

פתח־תקוה

חיכל 1 — אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
חיכל 2 — חנה והאחיותיה 4.30, 7.15, 9.30
חיכל 3 — הצבע ארגמן 6.45, 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — חשיפה נעימה 5.00, 7.30, 9.40
אורדע — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — יחיד נגד כלם 7.30, 9.40
הדר — הגנג המגון בפריז 4.30, 7.00, 9.30
לילי — חנה והאחיותיה 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הרומן מבבל הולס 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — נשיקת אשת העכביש 6.45, 9.40
גן 3 — שלושה חוקים הרונק 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — לנשוק אתמול היום 5.00, 7.30, 9.40
שבוט — הצבע ארגמן 6.45, 9.30

כפר סבא

חן — קוד נרקים 7.00, 9.15
שטל — הצבע ארגמן 6.30, 9.00

נתניה

סמדר — הנה והאחיותיה 5.00, 7.00, 9.15
שרון — חשיפה נעימה 5.00, 7.30, 9.15

רמת השרון

כוכב — חקלה מעולה 7.00, נשיקה קלה 9.30

חיפה והסביבה

אורה — שבט רב המעות 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — כשיבה 6.30, 9.00
אמפיתיאטרון — הנשיקה האחרונה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — איש הבנה 4.30, 6.45, 9.00
חן — חנון על במה 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — שואה חלק א' 6.30
עצמון 1 — אהבה בשחקים 7.00, 9.15
עצמון 2 — מונה ליזה 7.00, 9.30
עמטר — סורי ביותר 7.00, 9.00
פאר — חשיפה נעימה 4.30, 7.00, 9.15
רון — מטרס 3, 4.30, 7.15, 9.30
שביט — חנה האחיותיה 7.00, 9.00
רב גת 1 — לנשוק אתמול היום 4.30, 6.45, 9.15
רב גת 3 — כולם נפלו על הראש 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המנוחם — קוברת אורח 4.30, 7.00, 9.15
אורות — זכרונות אהבה מאירלנדה 7.00, 9.15
בית העם — צביטה בלב 9.15
היובל — ויוה רנע במשוה 9.15
עין — המגז הדיג הילא נדוא 5.00, 7.00
מרון — יחיד נגד כולם 7.00, 9.15
שדר — סיפורו של אבוב 7.00, 9.15

חולון

מגדל — חשיפה נעימה 7.15, 9.30
ארמון — שתי אצבעות מצידון 7.30, 9.30
סביל — הגודפסטר 4.30, 7.15, 9.30
רינה — שגו של הבוטס השמיני 4.30
מרכז קרית שרת — הפיראטים בפלנז 4.00, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — מלכת הכתה 4.30, 7.15, 9.30
היכל — אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.15
הדר — הצבע ארגמן 4.30, 9.15
חן — נשיקת אשת העכביש 3.00, 9.15

בת־ים

אליפז — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.40

נהריה

הודיה — צביטה בלב 7.00, 9.15
ותקו — הגלגל הקטלני 4.30, 7.00, 9.15